Sfântul ierarh Silvestru, episcopul (papa) Romei

(2 ianuarie)

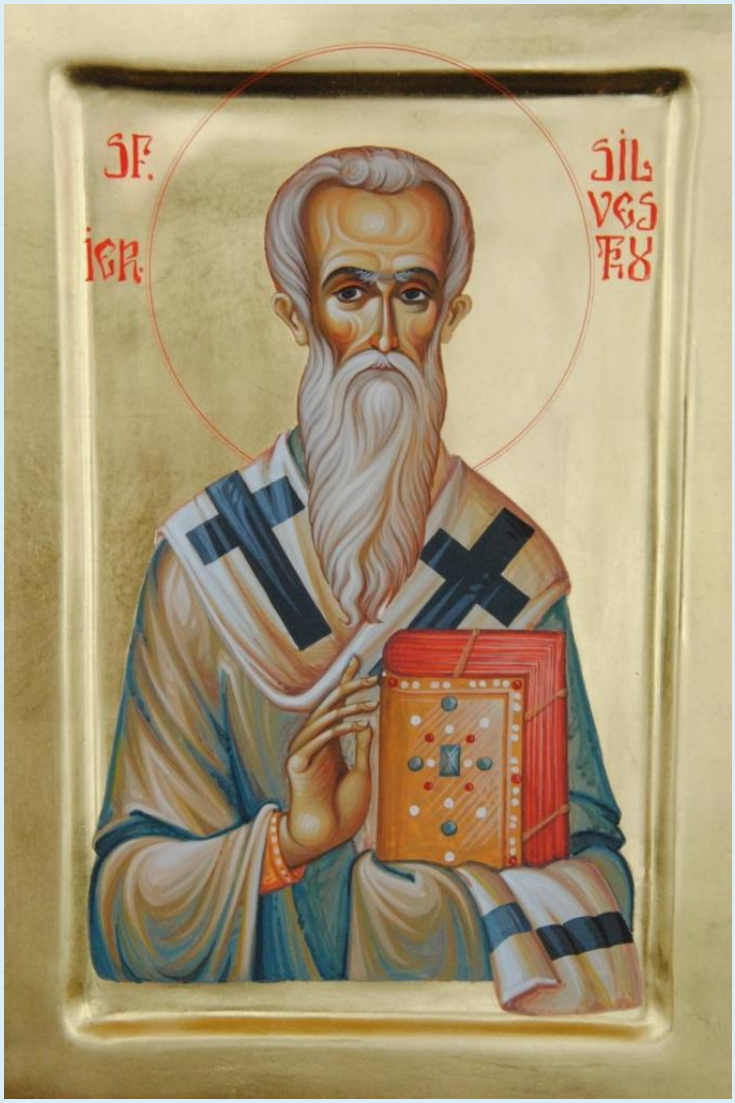

Sfântul Silvestru s-a născut la Roma, şi a deprins de foarte tânăr toată cunoştinţa omenească şi sfânta credinţă în Hristos. Viaţa şi-o potrivea deplin după poruncile Evangheliei. A cules cel mai mare folos de la dascălul său, Timotei preotul, la a cărui moarte mucenicească Sfântul Silvestru însuşi a fost martor, şi a urmat toată viaţa exemplul de jertfă eroică pentru credinţă a învăţătorului său. La vârsta de treizeci de ani a fost intronizat episcop al Romei. El a dat porunci pentru îmbunătăţirea obiceiurilor creştinilor. Bunăoară, a desfiinţat postul din ziua de sâmbătă, care încă era ţinut de mulţi creştini în acel timp, şi a poruncit ca acesta să fie ţinut doar în Sfânta şi marea Sâmbătă [din Săptămâna Patimilor] şi în acele sâmbete care se întâmpla să cadă în posturile de peste an. Prin puterea rugăciunilor şi minunilor sale,

împăratul Constantin cel mare şi maica sa Elena au venit la sfânta credinţă, şi mai târziu s-au botezat. El se afla împreună cu soborul împărătesei Elena la aflarea lemnului Sfintei Cruci a Mântuitorului. El a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de douăzeci de ani. El a adormit cu pace şi s-a strămutat în Împărăţia Cerurilor. Este prăznuit în calendarul ortodox la 2 ianuarie şi în calendarul romano-catolic la 31 decembrie.

Index

În această lună ianuarie), ziua a doua - Înainte prăznuirea Botezului Domnului nostru Iisus Hristos şi pomenirea celui dintru Sfinţi părintelui nostru Silvestru, papa de la Roma (Minei).....3
Canon de rugăciune către Sfântul ierarh Silvestru, episcopul Romei 27
Acatistul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei 35
Imnografie 49
Vieţile Sfinţilor - Viaţa Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei.....51
Sinaxar - Pomenirea celui între sfinţi părintele nostru Silvestru, papă al Romei.....68
Diac. Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Înainte-prăznuirea Botezului Domnului; Sfântul ierarh Silvestru, episcopul Romei; Sfântul cuvios Serafim de Sarov.....69
Proloagele din 2 ianuarie 73
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 2 ianuarie.....87
Pomenirea Sfântului Silvestru, episcopul Romei 87
Pomenirea Sfântului cuvios Serafim de Sarov.....88
Pomenirea Sfintei Teodota 88
Pomenirea Sfântului cuvios Amona 88
Cântare de laudă la sărbătoarea Sfântului Silvestru, episcopul Romei.....88
Cugetare 89
Predică despre trufie 90
Sinaxar - Sfântul Silvestru făcătorul de minuni, papă al Romei.....92
Wikipedia - Papa Silvestru I 95
Biserica Sfântul Silvestru din București 100
Icoane 108

În această lună ianuarie), ziua a doua - Înainte prăznuirea Botezului Domnului nostru Iisus Hristos şi pomenirea celui dintru Sfinţi părintelui nostru Silvestru, papa de la Roma (Minei)

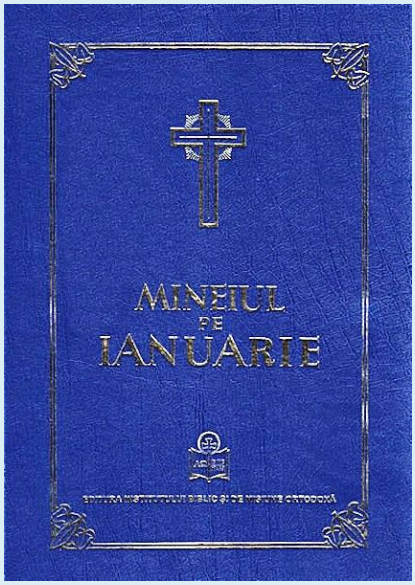

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., Stihirile pe 6.

Stihirile Înainte prăznuirii, glas 4:

Podobie: Ca pe un viteaz....

Cântările cele de înainte prăznuire cu bună credinţă mai înainte să le vestim, ale cinstitului Botez al Dumnezeului nostru. Că iată ca un om cu trupul va să vină la Mergătorul său înainte; şi să ceară Botezul cel de mântuire spre înnoirea tuturor, celor ce cu credinţă şi cu sfinţenie vor să se lumineze, şi să se împărtăşească Duhului.

Hristos se arată, Dumnezeu se vede, David mai înainte a scris mai arătat şi către rob vine Botez cerând. Iordane râule, umple-te de veselie! Pământule şi mare, dealurile şi munţii, şi inimile omeneşti acum săltaţi, lumină înţelegătoare primind.

Râul păcii şi izvorul desfătării, fiind Tu, Atotputernice Doamne; cum Te vor primi curgerile râurilor, suindu-Te gol, Cel ce îmbraci cerurile cu nori, şi goleşti toată răutatea vrăjmaşului, şi cu nestricăciune îmbraci pe cei pământeşti.

Alte **Stihiri** ale ierarhului, glas 8:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă.

Părinte ierarhe Silvestre, luminându-te sfinţit cu lumina preoţiei, ai luminat pe credincioşi cu învăţături luminătoare, să cinstească o Fiinţă în trei Ipostasuri şi întru o Fire; şi ai izgonit întunericul eresurilor. Drept aceea astăzi prăznuim luminat pomenirea ta cea purtătoare de lumină, bucurându-ne.

Părinte purtătorule de Dumnezeu, Silvestre, stâlp de foc te-ai arătat, cu sfinţenie povăţuind adunare sfinţită şi nor umbritor, care ai scos pe credincioşi din înşelăciunea Egiptului, şi i-ai povăţuit pururea spre slava cea nemuritoare, cu învăţăturile tale cele nerătăcite. Drept aceea cinstim pomenirea ta cea mărită şi sfinţită.

Părinte grăitorule de Dumnezeu, Silvestre cu râurile rugăciunilor tale, adevărat ai înecat pe balaurul cel cu multe chipuri, arătându-te minunat ca un sfinţit. Mulţime de elini ai adus către Dumnezeu, şi semeţia evreilor ai smerit-o, săvârşind minuni prea mari înaintea lor de faţă, pentru aceasta te cinstim şi te fericim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *a înainte prăznuirii, glas 6*

Vine la Iordan Hristos adevărul, să Se boteze de la Ioan, şi acela zice către Dânsul. Mie îmi trebuieşte să mă botez de la Tine, şi Tu vii la mine ? Nu îndrăznesc iarbă fiind, să mă ating de foc; Tu mă sfinţeşte Stăpâne cu dumnezeiască arătarea Ta.

La Stihoavnă

Stihirile, glas 1, a lui Ioan monahul, singur glasul:

Luminat a fost praznicul cel ce a trecut, iar mai luminat este Mântuitorule cel ce vine. Acela pe îngeri a avut binevestitori, iar acesta pe Mergătorul înainte l-a aflat înainte gătitor. Întru acel sângele vărsându-se, ca un fără de fii a plâns Betleemul; iar întru acesta apele binecuvântându-se, cu mulţi fii se cunoaşte scăldătoarea. Atunci steaua pe magii înştiinţaţi i-a făcut, iar acum Tatăl pe Tine lumii Te-a arătat. Cel ce Te-ai întrupat, şi iarăşi vei să vii arătat, Doamne slavă Ţie.

Glas 2:

Stih: Pentru aceasta îmi voi aduce aminte de Tine, din pământul Iordanului şi al Ermonului din munte mic.

Ale lui Andrei ierusalimiteanul: Iarăşi Iisus al meu Se curăţeşte în Iordan, şi mai vârtos curăţeşte păcatele noastre. Că vine cu adevărat la Botez, vrând să spele zapisul lui Adam, şi zice către Ioan: Vino, de slujeşte o Botezătorule, începăturii tainei celei înfricoşate. Vino, tinde-ţi mâna ta degrabă şi te atinge de creştetul Celui ce a sfărâmat capul balaurului şi a deschis Raiul, pe care l-a încuiat călcarea de poruncă, cu înşelăciunea şarpelui, prin gustarea din lemn oarecând.

Glas 3:

Stih: Văzutu-te-au apele Dumnezeule, văzutu-te-au apele, şi s-au spăimântat.

Strălucit a fost praznicul cel ce a trecut, slăvită este şi ziua de acum. Întru acela magii s-au închinat Mântuitorului, iar întru acesta pe Stăpânul sluga cea mărită L-a botezat, acolo păstorii fluierând L-au văzut şi s-au minunat; iar aicea glasul Părintelui, a mărturisit pe Fiul, Unul-Născut.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a praznicului, *glas acelaşi*

Veniţi toţi credincioşii, lăsând Iudeea, să trecem în pustiul Iordanului, şi să vedem astăzi acolo pe Cel ce S-a arătat pentru noi cu trup, cerând Botez în apele Iordanului. Şi pe Botezătorul apărându-se, şi strigând cu frică: Nu îndrăznesc să pun mâna cu mână de ţărână pe foc. Iordanul şi marea au fugit Mântuitorule, şi s-au întors; iar eu cum voi pune mâna pe creştetul Tău, de care se cutremură Serafimii? Întorsu-s-a Iordanul, când a luat prin Elisei cojocul lui Ilie; cum n-ar intra în prăpastie şi în adâncime văzându-Te pe Tine gol în repejuni. Şi cum nu mă va arde pe mine cu totul, de Tine fiind înfierbântat ? Ce te zăboveşti Botezătorule, a boteza pe Domnul meu? Iordanul strigă către Ioan: De ce opreşti curăţirea multora? Toată făptura a sfinţit, lasă să mă sfinţească şi pe mine, şi firea apelor; că spre aceasta S-a arătat.

Troparul ierarhului, glas 4: Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării, te-a arătat pe tine, turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte ierarhe Silvestre, roagă pe Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Troparul înainte prăznuirii. glas 4: Gătește-te Zabuloane, şi bine te împodobeşte Neftalime; Iordane râule stai, primeşte săltând pe Stăpânul, cel ce vine să Se boteze. Bucură-te, Adame, împreună cu strămoaşa. Nu vă ascundeţi ca mai înainte în Rai. Că Cel ce v-a văzut pe voi goi, S-a arătat, ca să vă îmbrace în haina cea dintâi. Hristos s-a arătat, toată făptura vrând să o înnoiască.

La Pavernicită

Cântăm Tripezneţul, Irmoasele îndoindu-le, şi Troparele pe 6, şi pe urmă Irmosul întru amândouă Stranele. Şi fiindcă şi Tripezneţul al doilea are Irmos, cântăm al Făcătorului dintâi Irmosul de 2 ori; iar Troparele amânduror făcătorilor, pe 6, şi pe urmă Irmosul Tripezneţului al doilea într-amândouă stranele împreună. Aşa cântăm Canoanele şi Irmoasele, şi la alte Pavecerniţe.

Tripezneţul

Cântarea 1-a, glas 2

Irmos: Celui ce marea cea neumblată şi cu valuri, cu dumnezeiască porunca Sa a uscat-o; şi a trece pedestru printr-însa, pe poporul israiletenesc l-a povăţuit: Domnului să-i cântăm, căci cu slavă S-a prea mărit.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Plecăciunea cea nespusă a Ziditorului, strălucind mai înainte din Fecioară, lumea a luminat, şi iarăşi însuşi Hristos altă taină acum săvârşind, vine la Iordan spre străină înnoirea oamenilor.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Ca să slujească la lucru înfricoşat, vine înainte la Iordan acum Mergătorul înainte, glasul Cuvântului, celui ce a îmbogăţit cu Dumnezeirea pe Adam cel sărac. Căci cu Duhul îmbogăţindu-l, vine Hristos prin darul Botezului.

Cântarea a 8-a

Irmos: Înfricoşatu-s-a de nespurcatul trup, cel întru o podoabă cu sufletul al tinerilor celor cu bună credinţă, şi s-a depărtat focul cel neostenitor, ce se hrănise

cu multă materie, şi văpaia cea pururea vie potolindu-se, cântare veşnică se cântă: Pe Domnul toate lucrurile lăudaţi-L, şi Îl prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Pe voi vase ale Mele alese vă voi cunoaşte, de se va însemna pecetea darului Meu întru voi, strălucind lumina cea întreită spre Botez; Hristos Cuvântul a zis, celor ce petrec întru trândăvirea lenei, că întru această cale nouă de mântuire, şi viaţa slobozirii vin dăruind.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Împotriva rânduielii fireşti este, lucrul cel ce se săvârşeşte întru Tine acum, că cel mai mic, precum cunoştinţa învaţă, se binecuvântează de la cel mai mare, pentru aceasta m-am temut a mă atinge cu mâna de capul Tău, Mântuitorului a strigat Mergătorul înainte. Că nu este cu cuviinţă a se apropia iarba de foc. Tu mai vârtos mă sfinţeşte pe mine robul Tău.

Alt **Tripezneţ**, glas 2

Irmos: Poruncii muncitorului...

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Somnul lenei cel sufletesc lepădându-l, cu privegherea inimii Celui ce vine să curăţească sufletele în repejuni, să strigăm: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L prea înălţaţi în veci.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Din destul să fie întru noi fapta sufletului întru înaltă privire, ca după amândouă părţile arătându-ne luminaţi, Celui ce curăţeşte toate să-i strigăm: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Talantul cu cuvânt lucrător împodobindu-l întru îndoită lucrare, cu credinţă Stăpânului celui ce-l dă, credincioşii ca nişte robi să-i aducem, Celui ce vine să se boteze spre înnoirea sufletelor.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Poruncii muncitorului cei trei cuvioşi Tineri nesupunându-se, în cuptor fiind aruncaţi, au mărturisit pe Dumnezeu, cântând: Binecuvântaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Mărit-ai Hristoase pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, din care Ziditorul nostru cu trup asemenea nouă pătimitor Te-ai îmbrăcat, dezlegătorul greşelilor noastre. Pe aceasta fericindu-o toate neamurile, pe Tine Te mărim.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Toată întinăciunea cea din patimi lepădând, cu vrednicie cunoştinţa dumnezeiescului Botez, înţelepţeşte să luăm. Că vine Ziditorul să dăruiască curăţire străină, botezându-Se în repejuni, şi să arate tuturor schimbare nouă.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Căutând la Hristos, cel ce S-a smerit de bunăvoie, până şi la chip de rob; sub mâna Lui cea tare acum să ne smerim, cu duhul înălţându-ne. Ca pe Acesta ce va să Se boteze, cu fapte bune să-L cinstim.

Alt **Tripezneţ**

Cântarea a 9-a

Irmos: Ceea ce pe Dumnezeu cel ne...

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

Întinăciunea cea grea a păcatului lepădându-o, curaţi să ne arătăm Stăpânului, celui ce a curăţit pe toţi cu dumnezeieştile râuri.

Stih: ***Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.***

La Hristos, cel ce vine în râul Iordanului să Se boteze, veniţi să ne apropiem, cu curgeri de lacrimi curăţindu-ne.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.***

Pe noi, cei ce am prăznuit naşterea Ta, Mântuitorule, cu magii şi cu păstorii, acum ne primeşte, care Te cinstim pe Tine, Cel ce vii să Te botezi.

Irmosul: Ceea ce pe Dumnezeu cel neîncăput, în pântece L-ai încăput şi bucurie lumii ai născut, pe tine te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu Fecioară.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul...

Troparul înainte prăznuirii de 2 ori: Găteşte-te Zabuloane, şi bine te împodobeşte Neftalime; Iordane râule stai, primeşte săltând pe Stăpânul, cel ce vine să Se boteze. Bucură-te, Adame, împreună cu strămoaşa. Nu vă ascundeţi ca mai înainte în Rai. Că Cel ce v-a văzut pe voi goi, S-a arătat, ca să vă îmbrace în haina cea dintâi. Hristos s-a arătat, toată făptura vrând să o înnoiască.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *al Sfântului Silvestru.* ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, al înainte-prăznuirii***

După întâia Catismă, **sedealna**, glas 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Îmbrăcându-te Iisuse al meu întru a mea sărăcie, mers-ai amestecându-te cu robii, şi Botez cerând de la rob, Iubitorule de oameni. Pentru aceasta văzându-Te Ioan, a strigat: Cum Te voi boteza pe Tine, Cel ce nicicum nu ai spurcăciune, Dumnezeule Preabune?

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Merge mai înainte Hristos pentru bunătate la izvoarele râului Iordanului, şi vrea întru acelea să lucreze cu darul înnoirea noastră. dumnezeiescule Mergătorule

înainte, primeşte-L pe Dânsul bucurându-te; şi vrând El, în ape spală pe unul Iubitorul de oameni.

După a doua Catismă, **sedealna**, glas 4:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Sărăcind Cel bogat pentru milostivirea cea multă, vrând să ne îmbogăţească pe noi, care sărăcisem oarecând pentru neînfrânare, vine să intre în repejunile Iordanului, şi de la Ioan arătat să Se boteze. Să lăudăm credincioşii smerenia Lui cea multă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Plinitu-s-a astăzi glasul Isaiei celui ce strigă: Gătiţi calea Domnului, şi cărări faceţi, că a strigat precum zice: Trâmbiţa cea iubitoare de pustie, pe toţi chemându-i, Ioan cel mare. Deci să alergăm împreună, lucruri mărite să vedem.

Canoanele al înainte-prăznuirii cu Irmosul pe 8 şi al sfântului pe 4.

Canonul înainte-prăznuirii

facere a lui Iosif

Cântarea 1-a, glas 2

Irmos: Celui ce marea cea neumblată şi cu valuri, cu dumnezeiască porunca Sa a uscat-o; şi a trece pedestru printr-însa, pe poporul israelitenesc l-a povăţuit; Domnului să-i cântăm, că cu slavă S-a prea mărit.

Simţind venirea Domnului, din pustie vine dumnezeiescul Mergătorul înainte, strigând luminat: Apropiatu-s-a şi S-a arătat mântuirea, pocăiţi-vă şi cu apă vă curăţiţi.

Pe mine cel afundat în viforul păcatelor, Cuvinte, Cel împreună fără început cu Tatăl, cu totul mă curăţeşte cu stropirea pocăinţei. Cel ce dăruieşti pururea cu Botezul Tău credincioşilor mântuire, pentru milostivirea cea nemăsurată.

Pământul Zabulonului văzând Lumina cea neapusă, luminează-te, că iată a venit la râurile Iordanului şi pe Dumnezeu cel ce este peste toate, Îl laudă strigând: Domnului să-i cântăm, căci cu slavă S-a prea mărit.

Pe tot poporul văzându-l Mergătorul înainte venind către dânsul le-a grăit: Cine v-a arătat vouă ca să fugiţi de mânia ce va să fie ? Faceţi roduri de pocăinţă, cu darul mântuindu-vă.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

facere a lui Iosif

Cântarea 1-a, glas 8

Irmos: Cel tăiat, a tăiat pe cea netăiată...

Fiul lui Dumnezeu Tatălui te-ai făcut după dar, Silvestre, iubind viaţă curată. Şi cu străluciri dumnezeieşti făcându-ţi sufletul cu chip luminat, te-ai mutat către lumina cea neînserată, strigând: Să cântăm Domnului, că cu slavă S-a prea mărit.

Cu mare înţelepciune ai biruit patimile, şi trupul prin nevoinţe postniceşti l-ai supus Duhului, înţelepte şi lăcaş dumnezeiesc făcându-te Treimii arătat, ai pierdut duhurile vicleniei: Cântând Domnului, căci cu slavă S-a prea mărit.

Dumnezeieşte supunându-te legii lui Dumnezeu, şi înfrumuseţându-te cu cunoştinţa dumnezeieştii Scripturi; pe înţelepţii elinilor i-ai învăţat adevărul, a mărturisi pe Hristos împreună cu Tatăl şi cu Duhul, strigând: Domnului să-i cântăm, că cu mărire S-a prea mărit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Propovăduit-ai fericite Silvestre pe Hristos cel întrupat, a Se cunoaşte întru un Ipostas, şi a Se înţelege în două voiri şi în două lucrări; care a îndumnezeit pe cei ce cu credinţă strigă Lui: Domnului să-i cântăm că cu slavă S-a prea mărit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca să împreune pe cei de jos cu cei de sus, însuşi Dumnezeul tuturor, a intrat în pântece neispitit de bărbat; şi arătându-Se întru asemănarea trupului, a stricat peretele cel din mijloc al vrajbei, şi a mijlocit pace, dăruind viaţă, şi dumnezeiască mântuire.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi întru Tine, Doamne, cel ce prin lemn ai omorât păcatul, şi frica Ta o sădeşte în inimile noastre, celor ce Te lăudăm pe Tine.

Arătatu-s-a Hristos, strigă Mergătorul înainte, şi la râurile Iordanului merge; a-l întâmpina pe Dânsul să sârguim, cu gânduri curate fiind luminaţi.

Căutându-mă pe mine cel rătăcit, întru cele fără cale Dumnezeul meu, întru sărăcia cea prea bogată îmbrăcându-Te, stai de faţă să Te botezi, Mântuirea tuturor.

Pământul şi Cerul acum să dănţuiască; Făcătorul de bine al tuturor Se botează în ape, cufundând mulţimea greşelilor noastre celor fără număr.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

Cântarea a 3-a

Irmos: Frica ta Doamne...

Câştigând curăţia gândului, te-ai făcut ierarh, primind ungere sfântă. Pentru aceea te lăudăm pe tine părinte, purtătorule de Dumnezeu.

Pe Cel ce trupeşte şi-a întins palmele pe Cruce, L-ai propovăduit Dumnezeu, cu dovedirile tale cele cuvântătoare, şi semeţia iudeilor ai pierdut-o, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Foarte mare făcându-te întru minuni, duhurile goneşti şi bolile celor ce se roagă cu credinţă le curăţeşti, Silvestre, gânditorule de cele dumnezeieşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fecioară curată după naştere ai rămas întru-tot Sfântă, că ai născut pe Dumnezeu Cuvântul, care S-a asemănat nouă fără păcat.

Irmosul: Frica Ta, Doamne, o sădeşte în inimile robilor Tăi, şi fii nouă întărire, celor ce întru adevăr Te chemăm pe Tine.

Condacul înainte prăznuirii, glas 4:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

La repejunile Iordanului, astăzi venind Domnul, către Ioan a strigat: Nu te teme a Mă boteza, că am venit să mântuiesc pe Adam cel întâi zidit.

Icos: Nu te silesc pe tine Botezătorule ca să treci hotarele; nu-ţi zic ţie spune-mi cele ce grăieşti celor fără lege, şi vezi pe păcătoşi. Numai Mă botează tăcând, şi aşteptând cele din Botez, că va să aibi pentru aceasta învrednicire care nu a fost îngerilor. Că decât proorocii mai mare te voi face. Că dintru aceia nici unul arătat pe Mine nu M-a văzut, ci întru închipuiri şi în umbre şi visuri; iar tu înaintea Mea stând M-ai văzut, că am venit să mântuiesc pe Adam cel întâi zidit.

Sedealna sfântului, glas 8:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Râu al bunei credinţe arătându-te Silvestre, tot pământul l-ai adăpat, cu râurile dogmelor tale, ca un ierarh dumnezeiesc, şi cu ploile minunilor, ai spălat întinăciunile patimilor, şi după vrednicie ai moştenit pâraiele desfătării; drept aceea adunându-ne astăzi, cu cântări, după cuviinţă te cinstim, şi cu credinţă strigăm ţie, dumnezeiescule ierarhe: Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să ne dăruiască, celor ce prăznuim cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a înainte prăznuirii, glas 8.

Podobie: Fluierele păstoreşti...

Dumnezeule cel ce eşti nevăzut, Cuvinte cel neajuns, care Te-ai născut din Tatăl mai presus de fire şi de cuvânt, şi iarăşi mai pe urmă din Fecioară, neschimbând Ceea ce ai fost, mergi în curgerile Iordanului acum să Te botezi cu trupul; Cel ce bine ai voit a mântui ca un Dumnezeu neamul omenesc.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară nu sol nici înger, ci Tu însuţi Domnul Te-ai întrupat, şi m-ai mântuit pe mine tot omul. Pentru aceasta strig Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

Minunează-se de venirea Ta marele Mergătorul înainte Iisuse, Făcătorule de bine, şi spăimântându-se strigă către Tine: Foc fiind Stăpâne, să nu mă arzi pe mine, cel ce sunt iarbă, Doamne.

Văzându-Mă pe Mine, stând acum de bunăvoie în apele acestea, apropie-te Ioane şi Mă botează, ca să fac darul cel prin apă neamului omenesc.

Soare ca în nişte nori, ascuns în trup Te-am cunoscut Dumnezeul meu; dar cum eşti gol acum cu apele fiind îmbrăcat, Ioan a strigat spăimântându-se.

Luminează-se firea omenească, şi mântuire ia de întunericul păcatului, şi de sus se îmbracă cu dumnezeiască îmbrăcămintea nestricăciunii golindu-Mă Eu.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am Doamne taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale, şi am prea mărit Dumnezeirea Ta.

Ierarh cuprins de Dumnezeu te-ai arătat părinte Silvestre, ungând preoţi prin Duh dumnezeiesc, şi noroade luminând, prea sfinţite.

Cu ajutorul Duhului gonind boli, ai tămăduit patimi nevindecate, întru-tot fericite, întorcând din înşelăciune pe cei fără de minte.

Izgonind înşelăciunea eresurilor Silvestre, ai păstorit turma la verdeaţa cunoştinţei de Dumnezeu, izvorând apele bunei credinţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Darul Duhului Sfânt, s-a vărsat în buzele tale părinte. Pentru aceea te-a uns Dumnezeu preot norodului Său, prea fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Vindecă zdruncinările inimii mele Fecioară, şi îndreptează mişcările sufletului meu către voirile lui Dumnezeu, prea curată.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină, şi Făcătorul veacurilor Domnul, întru lumina poruncilor Tale povăţuieşte-ne pe noi, că afară de Tine pe alt Dumnezeu nu ştim.

Pocăiţi-vă, Împărăţia lui Dumnezeu s-a apropiat! Strigă sfinţitul Mergător înainte ce s-a arătat din pustie, şi ne-a înnoit pe noi cei pustiiţi.

Venit-a Hristos pe care legea de demult L-a numit şi sfinţită adunarea proorocilor, înnoindu-ne cu dumnezeiescul Botez, pe noi cei învechiţi cu multe greşeli.

Străine şi înfricoşate lucruri, a zis Ioan, văd astăzi. Acum izvorul nemuririi a venit să ceară de la o mică picătură dumnezeiescul Botez.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti lumină neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaş pe mine, ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Cu împletirile cuvintelor tale părinte, ai dezlegat toate legăturile cele deşarte; şi pe cei legaţi de înşelăciune, i-ai legat întru dumnezeiasca credinţă; deschizând cugetele lor cu descoperirea Scripturilor, ierarhe fericite.

Inima ta părinte s-a făcut fără prihană întru îndreptările Stăpânului tuturor, pe care iubindu-L, trupul ţi l-ai biruit, şi îmbogăţindu-te cu darul minunilor, vindeci bolile cele cumplite, şi cele grele zdruncinări ale sufletelor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Boala eresului celui cumplit al lui Manent, cea ucigătoare de suflet, care cu amar mânca inimile, începându-o cu lucrătoare leacuri ale cuvintelor tale, purtătorule de Dumnezeu, ai vindecat-o ca un doctor, cu darul cel dumnezeiesc al Sfântului Duh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)
Bucură-te, ceea ce singură ai născut pe Cel cu putere nemărginită, care a sărăcit întrupându-Se; bucură-te, îndreptarea lumii celei căzute, Preacurată. Bucură-te, dezlegarea întristării. Bucură-te, mântuirea credincioşilor. Bucură-te, scaunul cel înalt al lui Dumnezeu.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 6-a

Irmos: Adâncul cel mai dedesubt al păcatelor m-a înconjurat; ci ca pe proorocul Iona, Doamne, Doamne, scoate din stricăciune viaţa mea.

Rourează dezlegarea păcatelor noastre, Iubitorule de oameni, Cel ce în curgerile Iordanului ai cufundat greşelile pământenilor, pentru mare mila Ta.

Noianul dreptăţii fiind Hristoase, mergi acum în râul Iordanului să cufunzi pe balaur, şi neascultarea lui Adam să o speli.

Izvorul nestricăciunii fiind Tu, Hristoase cu adevărat, cum Te vor încăpea pe Tine curgerile râului? A strigat Mergătorul înainte, slăvind multă milostivirea Ta.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

Cântarea a 6-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa...

Cu rugăciunile tale ai închis în pază veşnică şi nescăpată pe cel viclean balaur, care din pizmă strică pe cei ce se apropiau de el, fericite, punându-i pecetea crucii ca nişte uşi, şi ca nişte zăvoare.

Sunetul cuvintelor tale, celor curgătoare de miere, în tot pământul a ieşit, prea fericite, şi lumina învăţăturilor tale, şi razele minunilor, şi arătarea cea dumnezeiască a faptelor a strălucit la marginile lumii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Izvorând vindecări şi daruri dumnezeieşti din destul totdeauna, din ploile Preasfântului Duh care lucrează toate ierarhe prea fericite, vindeci în dar pe cei ce vin către tine cu credinţă curată.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

De Dumnezeu grăitorii prooroci cunoscând adâncimea tainei tale Fecioară; proorocește au vestit-o mai înainte luminându-se cu Dumnezeiescul Duh. Şi acum văzând noi, acele arătări credem cu bucurie.

Irmosul: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul, şi Lui voi spune scârbele mele, că s-a umplut sufletul meu de răutăţi, şi viaţa mea s-a apropiat de iad, şi ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Condacul ierarhului, glas 2:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

De înţelepciunea lui Dumnezeu umplându-ţi gura ta, ne-ai descoperit nouă cunoştinţa Treimii; şi nedumnezeirea tiranilor ai surpat-o Silvestre, cu praştia cuvintelor tale. Drept aceea roagă-te Domnului pentru noi.

Icos: Îmbogăţindu-te cu scaunul căpeteniei apostolilor, te-ai arătat slujitor lui Dumnezeu prea minunat, împodobind, întărind şi mărind Biserica cu dogme dumnezeieşti. Şi luminându-o ca o stea luminoasă cu lumina bunătăţilor, şi învăţându-o să creadă în Treime, ca întru o Dumnezeire nedespărţită, ai gonit eresurile vrăjmaşilor, prea înţelepte Silvestre. Pentru aceea roagă-te Domnului pentru noi.

Sinaxar

În această lună, în ziua a doua, pomenirea celui dintru Sfinţi, părintelui nostru Silvestru papă al Romei.

Stih: Înviază boul cel mort pe Zamvri vrăjitorul ruşinând.

Silvestru papa Romei, care vieţuieşte şi mort fiind.
Silvestru duhul şi-a dat,
În a doua zi a acestei luni cu adevărat.

Acest sfânt, pentru al lui mult spor, şi înălţare spre bunătăţi, a fost hirotonit episcop Romei celei vechi dacă a murit Miltiad. Şi fiind făcător de multe minuni, şi aducând pe marele Constantin împăratul la credinţa întru Hristos, şi curăţindu-l prin Sfântul Botez, de patimile trupului şi ale sufletului, şi arătându-i din lege şi din prooroci, că Hristos este mai înainte proorocit. Şi înviind taurul, pe care îl omorâse jidovul Zamvri fermecătorul cu farmecele, pe care Zamvri nu l-a putut învia. Şi fiind mijlocitor la mulţi de mântuire, întru bătrâneţe adânci s-a mutat către Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Teaghin.

Stih: Teaghin intră în mijlocul mării aşa,
În care de te vei şi afunda, înlăuntru Cerului te vei afla.

Acesta a fost episcop în cetatea Paria Elispontului, deci adus fiind la tribunul Zilichintie şi mărturisind pe Hristos Dumnezeu, fără de cruţare a fost bătut cu toiege. Apoi a fost legat, şi după acestea a fost aruncat în adâncurile mării, unde şi-a săvârşit calea nevoinţei.

Tot în această zi, Sfinţii Teopempt şi Teodota, maica Sfinţilor celor fără de argint, care în pace s-a săvârşit.

Stih: Pe Teopempt ca să-l dezlege de legătura trupească voind,
Venit-au îngeri înfocaţi, Dumnezeu trimiţând.

Stih: Teodota trecut-a viaţa bolilor.
Ceea ce a născut în viaţa pe vindecătorii neputinţelor.

Tot în această zi, prea cuviosul Marcu care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Marcu pământeşti cuvinte n-a auzit cu adevărat,
Şi mai înainte de a se muta de la pământ, urechile de la cele pământeşti şi-a ridicat.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Vasilie, cel din Anghira.

Stih: Strigarea, groapa, muşcarea fiarelor celor sălbatice cu adevărat,

Pe Vasilie cel prea blând nu l-a înfricoşat.

Sfântul acesta mucenic Vasilie a fost pe vremea lui Iulian paravatul, din cetatea Anghirei. Şi fiindcă credea în Hristos a fost prins, şi ducându-l faţă la ighemonul Satornil, cu mare îndrăzneală a mărturisit înaintea lui pe Hristos. Deci fiind spânzurat a fost strujit fără milostivire.

Apoi a fost adus de la Anghira la Constantinopol, şi acolo iarăşi a fost strujit. Şi atâta de tare a fost întins, încât i-a ieşit încheieturile umerilor, şi a mâinilor sale. Apoi a tăiat curele, şi a scos din trupul său, şi cu fiare înfocate i-a străpuns mădularele; şi toate aceste munci le-a suferit cu bărbăţie. Pentru care a şi primit ajutorul de la Dumnezeu. Căci fiind aruncat în cuptor de foc aprins, a fost păzit nevătămat, prin rugăciunea sa.

După acestea l-a întors legat la Cesarea, şi a fost osândit de boierul cel de acolo, ca să se lupte cu fiarele. Deci făcând rugăciune, şi fiind lovit de o leoaică, s-a săvârşit şi a luat cununa nevoinţei.

Iar sfintele lui moaşte, cu osârdie adunându-le rudeniile şi prietenii săi, şi înfăşurându-le cu miresme şi cu giulgiu, le-au îngropat cu cuvenita cinste, la loc însemnat.

Iar mai în urmă au zidit acolo şi o sfântă biserică, întru numele sfântului acestuia.

Tot în această zi, Sfântul Serghie care de sabie s-a săvârşit.

Stih: Nu este cu putinţă a se spune nici în minte a se închipui arătat,
Câtă bucurie Serghie tăindu-i-se capul, avea cu adevărat.

Tot în această zi, Sfântul Teopist, care cu pietre fiind bătut s-a săvârşit.

Stih: Teopiste credinciosule te omoară pe tine cu pietre arătat,
Mulţimea necredincioşilor prin răul sfat.

Tot în această zi, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Cosma arhiepiscopul Constantinopolului, făcătorul de minuni, care este în Sfânta Biserică ce se cheamă Sevasmia.

Stih: Având de sus Cosma dar îndoit,
Mare podoabă înaltului scaun ai stătut.

Tot în această zi, Sfântul noul mucenic Zorz Giurgiul care în Mitilina mărturisind prin sugrumare s-a săvârşit în anii una mie şapte sute şaptezeci.

Stih: Zdrobeşte-ţi bine mucenice şi mâna ta prin sugrumare;
Căci aşa vei zdrobi pe vrăjmaşul cel ce te-a zdrobit prin luptare.
Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne, şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur în câmpul Deira cinstindu-se, cei trei tineri au defăimat porunca cea prea fără de Dumnezeu, şi fiind aruncaţi în mijlocul focului, răcorindu-se au cântat: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Cu haină sfinţită îmbrăcându-mă Hristoase, pe mine cel golit, prin sfatul amăgitorului, gol ai venit ca să intri în ape pentru bogăţia bunătăţi, laud milostivirea Ta, şi mă închin minunatei rânduielii Tale.

Ce este această multă purtare de grijă a Ta, Hristoase pentru noi? Ce este această negrăită şi mai presus de minte smerenie ? Zis-a Ioan când Te-a văzut pe Tine gol, şi poruncindu-i lui ca să Te boteze.

Aprins-ai Hristoase ca o făclie cinstitul tău trup în mijlocul Iordanului, şi ai căutat chipul cel îngropat cu patimile şi cu păcatul; şi aflându-l l-ai înfrumuseţat cu Botezul Tău, Bunule. Pentru aceasta Te lăudăm pe Tine.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce mersese din Iudeea în Babilon oarecând, cu credinţa Treimii, văpaia cuptorului o au călcat, cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Drept ca un finic în casa Domnului, ai înflorit părinte roadele dreptăţii, din care se hrănesc cei ce te cinstesc cântând: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Cu dovedirile cele tari ale cuvintelor tale, ai biruit pe cei cu minte deşartă, care boleau de necredinţă, şi bucurându-te, prea lăudate Silvestre, cântai: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Slava şi pomenirea ta părinte petrece în veci, împreună cu toţi drepţii, cu care pomeneşte-ne pe noi, cei ce cu credinţă cântăm: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ierarhul cel strălucit luminându-se cu strălucirea Duhului, a risipit întunericul răutăţii, şi a luminat pe toţi cei ce strigă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Prea minunată Fecioară, tu ai purtat în pântece pe Cel mai înainte de veci, asemănându-Se cu noi prin trup, pentru nemărginita Sa milostivire, ca să mântuiască pe cei ce cântă: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu, care S-a pogorât în cuptorul cel cu foc la tinerii evreieşti, şi văpaia întru răcoreală a prefăcut-o, ca pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Glasul celui ce strigă în pustie, arătat înainte a stătut Ioan, întorcând inimile cele ce se pocăiesc cu căldură, să mărească pe Mântuitorul şi Stăpânul, cel ce S-a arătat în Iordan.

Izvorul dulceţii eşti, Cel ce mările şi izvoarele ai făcut şi cum în ape intri? Ce voieşti să speli? Cel ce eşti spălarea şi curăţirea tuturor celor ce Te laudă pe Tine, Hristoase în veci.

Căutând să usuci curgerile răutăţii vrăjmaşului, şi mările patimilor să le potoleşti, şi credincioşilor curăţire şi iertare să le izvorăşti Stăpâne, vii să Te botezi în repejunile Iordanului.

Făcătorule al vremilor şi al anilor, sub ani făcându-Te pentru milostivire, Cel ce fără de ani ai strălucit din Tatăl cel prea fără început: Venit-ai să speli greşelile tuturor cele de peste ani, în repejunile Iordanului.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

Cântarea a 8-a

Irmos: Cei ce s-au făcut cu darul…

Învăţând o Fire a unei Dumnezeiri, ce se înţelege în trei Feţe, neîncetat părinte cântai: Binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Numitu-te-ai părinte adevărat învăţător adevărului. Pentru aceea ai defăimat în privelişte înşelăciunea rătăcirii celei cu nume mincinos, cântând: Binecuvântaţi toate făpturile pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Arătatu-te-ai căpetenie a sfintei adunări, de taine învăţătorule; şi ai împodobit scaunul căpeteniei ucenicilor, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu bunătăţi dumnezeieşti înfrumuseţându-ţi inima părinte, cu totul te-ai făcut frumos, şi te-ai împreunat cu cetele cele de sus, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Urmând graiurilor tale celor dumnezeieşti, neamurile omeneşti te fericim pe tine cea pururea fericită, şi cântăm: Binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cei ce s-au făcut cu darul tău, biruitori tiranului şi văpăii, tinerii cei ce au păzit foarte poruncile Tale, au strigat: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit să înnoiască pe Adam cel căzut rău prin mâncare întru stricăciune, din Sfânta Fecioară negrăit întrupându-Se pentru noi credincioşii, cu un gând întru laude Îl slăvim.

Văzându-Te Ioan pe Tine, Făcătorul de bine, la sine venind, şi cerând cu smerenie de la dânsul Botez, minunându-se, s-a spăimântat, neîndrăznind nicicum a se atinge cu mâna, de Cel ce Se atinge de munţi şi fumegă.

Ca o rândunea prea cinstită, vestind primăvara cea înţelegătoare, stătut-a Botezătorul înaintea celor ce sunt în iarna nemăsuratelor greşeli, şi a celor ce rabdă pururea viforul duhurilor celor potrivnice prin prea cumplite patimi.

Pe Tine, raza slavei Tatălui, care ai strălucit celor ce şedeau întru întunericul răutăţilor, Soarele cel neapus, Doamne; şi ai venit să luminezi pe toţi cu sfinţitul Tău Botez, ca pe un Dumnezeu şi Mântuitor cu cântări te slăvim.

Securea morţii lângă rădăcină zăcând, ca pe un lemn te îngrozeşte cu tăierea, nerodirea ta văzându-o. Deci nu rămâne neroditor suflete al meu, ci strigă lui Dumnezeu cu fierbinte pocăinţă, greşit-am Ţie, mântuieşte-mă.

Glasul celui ce strigă, s-a auzit în inimile cele pustiite: Veseliţi-vă, înainte a stătut Hristos, iertare tuturor dăruindu-le. Sfinţiţi-vă toate: Marea şi izvoarele, râurile şi văile, luncile şi toate cele de sub soare.

Alt Canon, al ierarhului Silvestru

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat Născătoare de...

Cu osârdie te-ai jertfit pe sine-ţi, prea fericite, prin omorârea desfătărilor, şi te-ai făcut jertfă bine primită, Celui ce S-a omorât pentru noi.

Ca o dumnezeiască căpetenie a Sfinţilor părinţi, ai întărit dogma cea prea sfântă, oprind dogmele ereticilor cele fără de Dumnezeu.

Cu cetele celor fără trup te-ai adunat, biruind pe vrăjmaşii cei fără trup dumnezeiescule ierarhe Silvestre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pomenirea ta a răsărit în lume ca un soare strălucitor povăţuind la lumină, pe cei ce te laudă cu credinţă, părinte ierarhe.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fecioară iubitoare de bunătate, îmbunează sufletul meu cel rănit de păcate, ceea ce ai născut pe Dumnezeu şi Domnul cel Bun.

Irmosul: Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărturisim pe tine Fecioară curată cei mântuiţi prin tine, cu cetele cele fără de trupuri, slăvindu-te pe tine.

Luminânda

Podobie: Femei ascultaţi...

Glasul celui ce strigă glăsuieşte, şi dealuri săltaţi, dănţuieşte neamul omenesc; pentru că Cuvântul cel fără început trup luând ca un om, a venit să Se boteze în Iordan de mâinile care le-a zidit, cufundând păcatul lumii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Cum Te vor primii curgerile râului Iubitorule de oameni ? Pe Tine Cel ce ai făcut râurile şi marea din cele ce n-au fost. Cum va îndrăzni Mergătorul înainte a-şi pune mâna Stăpâne pe creştetul Tău cel prea curat? Lăudăm cutremurându-ne Cuvinte înălţimea sărăciei Tale.

La Laude

Punem **Stihirile** pe 4, glas 6:

Podobie: Îngereştile puteri...

Puterile îngereşti mergeţi înainte, de la Betleem la râurile Iordanului. Mergi mai înainte Ioane, lăsând pustiul. Bucură-te râule şi te găteşte, şi tot pământul să se veselească. Hristos vine să curăţească păcatul lui Adam, ca un Milostiv.

Cu guri curate, şi cu suflete curăţite, veniţi în taină Betleemul părăsind, şi la Iordan cu Hristos mergând, să-i cântăm Lui cu veselie, toate moştenirile pământului, acum cu credinţă zicând: Bine eşti cuvântat Cel ce vii, Dumnezeul nostru slavă Ție.

Mare şi înfricoşată taină este, că Dumnezeu oamenilor S-a asemănat, şi Cel ce nicicum de păcat nu ştie, ca un vinovat cere de la Ioan a se boteza astăzi în râul Iordanului. Bine eşti cuvântat Cel ce Te-ai arătat, Dumnezeul nostru slavă Ție.

Floarea lui David răsărind din Fecioară, Hristos a venit la râurile Iordanului, să spele păcatele strămoşului cu ape. Dănţuieşte Adame, veseleşte-te Evo! Cerul să se bucure, noroade să zicem: Bine eşti cuvântat Cel ce vii, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Podobie, aceeaşi:

Cutremură-se cu mâna temându-se a-şi pune mâna, bucură-se cu sufletul gândind Ioan cum bine ai voit a-ţi pleca creştetul Tău în chip de rob fiind îmbrăcat, ca pe oameni să-i scapi din robia vrăjmaşului pe cei ce strigă: Bine eşti cuvântat Cel ce vii, Dumnezeul nostru slavă Ție.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Tot pământul cu taină să se bucure acum după proorocie, şi munţii să sălteze. Întoarce-ţi curgerile Iordane precum scrie, înfricoşează-te de faţa Stăpânului. Că Dumnezeu făcându-Se Om, pe toţi oamenii a venit să-i curăţească de păcatul lui Adam.

La Stihoavnă

Stihirile pe 6, însuşi glasul:

Mai luminat decât soarele a fost praznicul naşterii lui Hristos. Luminat şi prea strălucit se arată şi Cel ce vine al dumnezeieştii arătării Lui. Întru Acela păstorii cu îngerii slăvind, s-au închinat lui Dumnezeu, celui ce S-a făcut Om. Iar întru acesta Ioan de Stăpânul atingându-se cu mâna cea dreaptă, cu cutremur a grăit: Sfinţeşte-mă pe mine şi apele, însuţi Cel ce ai mare milă.

Stih: Pentru aceasta îmi voi aduce aminte de Tine din pământul Iordanului şi al Ermonului din munte mic.

Găteşte-te Iordane râule; că iată vine Hristos Dumnezeu, să Se boteze de la Ioan, ca să sfărâme cu dumnezeirea capetele balaurilor cele nevăzute în apele tale. Bucură-te, pustiul Iordanului ! Munţilor săltaţi cu veselie, că vine veşnica Viaţă să cheme pe Adam. Glasul vestitorului strigă: O, Ioane Mergătorule înainte: Gătiţi căile Domnului şi cărările Lui drepte să le faceţi.

Stih: Văzutu-Te-au apele Dumnezeule, văzutu-Te-au apele şi s-au spăimântat.

Să se veselească pustiul Iordanului, şi să înflorească ca crinul, că glasul celui ce strigă s-a auzit într-însul, gătiţi calea Domnului. Că Cel ce a pus munţii cu măsură, şi văile cu cumpăna, Cel ce toate le umple ca un Dumnezeu, Se botează de la slugă. Început-a a sărăci, Cel ce dăruieşte daruri bogate. Auzit-a Eva, întru scârbe vei naşte fii, iar acum a auzit Fecioara, bucură-te cea plină de dar, Domnul este cu tine, Cel ce are mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas 8, a lui Anatolie*

Ioane Botezătorule, cel ce din pântece M-ai cunoscut pe Mine, Mieluşelul, la râu fă-mi slujbă, cu îngerii slujeşte-mi, tinzându-te atinge-te cu palma de creştetul Meu cel prea curat. Şi când vei vedea munţii cutremurându-se, şi Iordanul întorcându-se, să strigi cu dânşii: Cel ce Te-ai întrupat din Fecioară spre a noastră mântuire, Doamne slavă Ţie.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Sursa:
https://sites.google.com/site/ortodox007/mineiele-bisericii-ortodoxe/mineiul-pe-ianuarie#h.p9juwozeg5id

Canon de rugăciune către Sfântul ierarh Silvestru, episcopul Romei

Troparul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei, glasul al 4-lea: Îndreptător credinţei şi chip blândeţelor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai dobândit cu smerenia cele înalte şi cu sărăcia cele bogate; părinte ierarhe Silvestru, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea 1, glasul al 8-lea

Irmos: Înfiat ai fost de Dumnezeu Tatăl după har, părinte Silvestru, iubind viaţa curată şi cu străluciri dumnezeieşti făcându-ţi sufletul asemenea cu Lumina cea neînserată, te-ai mutat la Lumină, strigând: să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu multă înţelepciune ai biruit patimile şi trupul l-ai supus Duhului, prin nevoinţe schimniceşti, înţelepte; şi făcându-te în chip vădit locaş dumnezeiesc Preasfintei Treimi, ai înjosit duhurile răutăţii cântând, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Supunându-te Legii lui Dumnezeu şi înfrumuseţându-te cu cunoaşterea dumnezeieştii Scripturi ai învăţat pe înţelepţii elinilor adevărul, a mărturisi pe Hristos împreună cu Tatăl şi cu Duhul, strigând: Domnului să-I cântăm, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Propovăduit-ai, fericite părinte Silvestru, că Hristos cel Întrupat este cunoscut într-un Ipostas şi înţeles în două voiri şi în două lucrări; şi a îndumnezeit pe cei ce cu credinţă strigă Lui: Domnului să-I cântăm, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca să unească pe cei de jos cu cei de sus, a intrat în pântece neispitit de bărbat Însuşi Dumnezeul tuturor şi arătându-Se întru asemănarea trupului nostru, a stricat peretele cel din mijloc al vrajbei şi a mijlocit pace, dăruind viaţă şi dumnezeiască izbăvire.

Cântarea a 3-a

Irmos: Sădeşte, Doamne...

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Câştigând seninătatea cugetului, te-ai făcut ierarh primitor de ungere sfântă. Pentru aceea te lăudăm pe tine, părinte, purtătorule de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Cel ce a întins palmele pe Cruce L-ai propovăduit în chip lămurit Dumnezeu în trup, cu dovedirile tale cele drepte şi ai pierdut semeţia iudeilor, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ajungând foarte mare în minuni, alungi duhurile şi curăţeşti bolile celor ce se roagă cu credinţă, Sfinte Silvestru, cugetătorule de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară curată ai rămas după naştere, cea întru tot sfântă; că ai născut pe Dumnezeu Cuvântul, care S-a asemănat nouă, fiind fără de păcat.

Irmosul: Sădeşte, Doamne, frica Ta în inimile robilor Tăi şi fii nouă Întărire, celor ce întru adevăr Te chemăm pe Tine.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am Doamne taina iconomiei Tale, înţeles-am lucrurile Tale, şi am prea mărit Dumnezeirea Ta.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Depărtând bolile cu lucrarea Duhului, ai tămăduit patimi nevindecate, prea fericite, întorcând din înşelăciune pe cei fără de minte.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Alungând înşelăciunea eresurilor, Sfinte părinte Silvestru, ai păstorit turma la apele dreptei cinstiri de Dumnezeu şi la verdeaţa dumnezeieştii cunoştinţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vărsatu-s-a harul dumnezeiescului Duh pe buzele tale, părinte. Pentru aceea te-a uns Dumnezeu preot poporului Său, prea fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Vindecă rănile inimii mele, Fecioară şi îndreptează mişcările sufletului meu către voirile lui Dumnezeu, prea curată.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti lumină neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaş pe mine, ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu împletirile cuvintelor tale, părinte, ai dezlegat toate legăturile cele deşarte şi pe cei legaţi de înşelăciune i-ai înlănţuit la dumnezeiasca credinţă, deschizând, părinte, mintea lor cu tâlcuirea Sfintelor Scripturi, fericite ierarhe.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Inima ta, părinte, s-a făcut fără prihană întru îndreptările Stăpânului tuturor; pe care dorindu-L, trupul ţi-ai biruit şi îmbogăţindu-te cu harul minunilor, vindeci bolile cele cumplite şi rănile prea dureroase ale sufletelor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Boala cumplitului eres al lui Manent cea ucigătoare de suflet, care amarnic sfâşia inimile, curmând-o cu puternicele leacuri ale cuvintelor tale, purtătorule de Dumnezeu, ai vindecat-o ca un doctor, cu dumnezeiescul har al Sfântului Duh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Bucură-te, Ceea ce singură ai născut pe Cel cu putere nemărginită, care a sărăcit Întrupându-Se. Bucură-te, Preacurată, îndreptarea lumii celei căzute. Bucură-te, dezlegarea întristării. Bucură-te, mântuirea credincioşilor. Bucură-te, scaun Preaînalt al lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa...

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu rugăciunile tale, fericite, ai închis în temniţă veşnică şi de nescăpat pe vicleanul diavol, care din pizmă pângărea pe cei ce se apropiau de el, punându-i pecetea Crucii, ca pe nişte uşi şi ca nişte zăvoare.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În tot pământul a ieşit glasul cuvintelor cele dulci ca mierea, prea fericite; iar lumina învăţăturilor tale şi limpezimea minunilor şi dumnezeiasca arătare a faptelor au strălucit până la marginile lumii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Izvorând totdeauna vindecări şi daruri dumnezeieşti din ploile Preasfântului Duh, care lucrează toate, ierarhe prea fericite, vindeci cu har pe cei ce vin către tine cu credinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

De Dumnezeu grăitorii prooroci cunoscând adâncul tainei tale, Fecioară, proorocește au vestit-o mai înainte, luminându-se cu Dumnezeiescul Duh. Şi acum, văzând noi acele arătări, credem cu bucurie.

Irmosul: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul, şi Lui voi spune scârbele mele, că s-a umplut sufletul meu de răutăţi, şi viaţa mea s-a apropiat de iad, şi ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare. De înţelepciunea lui Dumnezeu umplându-ţi-se gura, ne-ai lămurit nouă cunoaşterea Preasfintei Treimi şi necredinţa tiranilor ai surpat-o, Sfinte părinte Silvestru, cu puterea cuvintelor tale. Drept aceea, roagă-te Domnului pentru noi.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce mersese din Iudeea în Babilon oarecând, cu credinţa Treimii, văpaia cuptorului o au călcat, cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Drept, ca un finic în Casa Domnului ai înflorit, părinte, roadele dreptăţii, din care hrănindu-se cei ce te cinstesc, cântă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu puternicele dovediri ale cuvintelor tale ai biruit pe cei cu minte deşartă, care erau bolnavi de răutate; şi bucurându-te, prea lăudate Silvestru, cântai: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mărirea şi pomenirea ta, părinte, rămâne în veci împreună cu toţi drepţii; cu care pomeneşte-ne pe noi, cei ce cu credinţă cântăm: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ierarhul cel strălucit luminându-se cu strălucirea Duhului, a risipit întunericul răutăţii şi a luminat pe toţi cei ce strigă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prea minunată Fecioară, purtat-ai în pântece pe Cel mai înainte de veci, care pentru nemărginita Sa milostivire S-a asemănat cu noi prin Trup, ca să mântuiască pe cei ce cântă: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cei ce au ajuns, cu harul...

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Teologhisind o Fire a Dumnezeirii, înţeleasă în Trei Feţe, necontenit, părinte, cântai: binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcutu-te-ai cunoscut, părinte, adevărat învăţător al adevărului. Drept aceea ai dat pe faţă înşelăciunea rătăcirii celei cu nume mincinos, cântând: binecuvântaţi toate făpturile pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-te-ai întâistătător în sfânta adunare, slujitorule al Tainelor şi ai împodobit scaunul Bisericii de la Roma, strigând: binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul şi-L prea lăudaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu dumnezeieştile fapte bune înfrumuseţându-ţi inima, părinte, cu totul te-ai făcut frumos şi cu cetele de sus împreună ai strigat: binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Neamurile omeneşti, urmând dumnezeieştilor graiuri, te fericim pe tine, cea pururea fericită şi cântăm: binecuvântaţi toate lucrurile pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cei ce au ajuns, cu harul Tău, biruitori ai tiranului şi ai văpăii, tinerii, cei ce au păzit fără abatere poruncile Tale, strigau: binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Născătoare de Dumnezeu cu adevărat...

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu osârdie te-ai jertfit pe tine însuţi, prea fericite, prin omorârea desfătărilor şi te-ai făcut jertfă bine primită, Celui ce a fost omorât pentru noi.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un dumnezeiesc întâistătător al Sfinţilor părinţi, ai întărit dogma cea sfântă, astupând gurile ereticilor celor fără de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte părinte Silvestru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cetele celor fără de trup adunându-te, ai biruit pe vrăjmaşii cei fără de trup în chip strălucit, Sfinte ierarhe Silvestru.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pomenirea ta a răsărit în lume ca un soare strălucitor, povăţuind la lumină pe cei ce te laudă cu credinţă, părinte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară iubitoare de bunătate îmbunează sufletul meu cel rănit de păcat, ceea ce ai născut pe Bunul Dumnezeu şi Domnul.

Irmosul: Născătoare de Dumnezeu cu adevărat te mărturisim pe tine, Fecioară curată, cei mântuiţi prin tine, mărindu-te cu Cetele celor fără de trup.

Sedelna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Arătându-te râu al dreptei cinstiri de Dumnezeu, Sfinte ierarhe Silvestru, tot pământul ai adăpat cu râurile dogmelor tale, ca un ierarh plin de înflăcărare; şi cu ploile minunilor ai spălat întunecimea patimilor şi după vrednicie ai moştenit pâraiele desfătării. Drept aceea adunându-ne astăzi, cu cântări, după cuviinţă, te cinstim şi cu credinţă strigăm ţie: dumnezeiescule ierarh roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greşeli celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Acatistul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;

Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi **troparele** de umilinţă, glasul 6:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Apoi:

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfantului ierarh Silvestru - 2 ianuarie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=xddkmm_umRc

&&&

Troparul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei (glasul al 4-lea): Îndreptător credinţei şi chip blândeţelor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta, ai dobândit cu smerenia cele înalte şi cu sărăcia cele bogate; părinte ierarhe Silvestru, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre!

Condacul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei (glasul al 2-lea): De Înţelepciunea lui Dumnezeu umplându-ţi-se gura, ne-ai lămurit nouă cunoaşterea Preasfintei Treimi şi necredinţa tiranilor ai surpat-o, Sfinte părinte Silvestru, cu puterea cuvintelor tale. Drept aceea, roagă-te Domnului pentru noi!

Condacul 1

Bunătăţile sfinţilor învrednicindu-te a le cunoaşte, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu te-ai făcut şi propovăduitor al dreptei credinţe. De la tine luminându-se şi împăratul cel mare, Constantin şi mulţimea poporului cetăţii Romei, prin curăţia credinţei tale şi prin tăria iubirii de oameni pe mulţi i-ai întors la Hristos. Pentru aceasta, te cinstim pe tine, după cuviinţă şi strigăm: ***Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!***

Icosul 1

Ca o revărsare de raze luminoase căzând peste trecutele zile ale vieţii tale, faptele tale cele făcute din iubire de Dumnezeu, părinte ierarhe Silvestru, ne aduc şi acum mireasma slujirii tale la Altarul Său cel sfânt şi ne luminează chipul tău cel frământat de dorinţa arătării adevărului credinţei în faţa oamenilor. De aceea şi acum, cei ce sunt sub ocrotirea ta, în Biserica sfântă care cinsteşte numele tău, cu dragoste îţi strigăm ţie unele ca acestea:

Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, întâi stătătorul cetăţii Romei;
Bucură-te, cel ce din pruncie ai ucenicit în sfânta credinţă;
Bucură-te, că din tinereţe primitor şi mângâietor de străini ai fost;
Bucură-te, cel ce ai suferit legăturile lanţurilor şi nu te-au biruit îngrozirile chinurilor;
Bucură-te, că de darul proorociei ai fost învrednicit;
Bucură-te, cel ce de la Miltiade, episcopul, taina preoţiei ai primit;
Bucură-te, că în Roma, turma lui Hristos ca un alt apostol ai păstorit;
Bucură-te, cel ce ziua întâi a săptămânii, cu numele Domnului Dumnezeu, Duminica o ai numit;
Bucură-te, că balaurul cel din Muntele Târpie, cu semnul crucii, pe vecie l-ai nimicit;
Bucură-te, cel ce pruncii sugari al căror sânge trebuia să fie scăldătoare împăratului i-ai mântuit;
Bucură-te, că invocând peste împăratul numele PreaSfintei Treimi, pe Constantin l-ai vindecat;
Bucură-te, cel ce întru înţelepciune ai desluşit oamenilor taina Sfintei Treimi;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 2

Îndemnatu-s-au credincioşii a-ţi aduce laude, Sfinte ierarhe Silvestru, căci văzând faptele bunei tale credinţe şi darurile de care te-ai învrednicit de la Dumnezeu, cu toţii într-un glas cântăm pentru tine: ***Aliluia!***

Icosul 2

Lumina sfintei credinţe strălucind şi de frumuseţea ei cea ziditoare de suflet invrednicindu-te, înţelegerea vieţii celei ascunse în Hristos ai căutat din tinereţe a o cunoaşte şi voind a te desăvârşi în această viaţă, Sfinte Silvestru, ai adunat ca într-un buchet frumuseţile nespuse ale cerului şi cu ele împodobindu-ţi viaţa o ai închinat lui Hristos. Drept aceea primeşte de la noi laudele acestea:
Bucură-te, cel ce în vechea Romă din părinţi bine credincioşi te-ai născut;
Bucură-te, cel ce ai învăţat de la Cirin, preotul înţelepciunea cărţii şi bunele obiceiuri;
Bucură-te, că ai crescut în sfânta credinţă;
Bucură-te, că au înflorit în sufletul tău bine mirositoarele flori ale virtuţii;
Bucură-te, cel ce odată cu creşterea anilor ai crescut şi în desăvârşire;
Bucură-te, că din dragoste de Dumnezeu şi de aproapele pe cei străini îi primeai şi îi ospătai, odihnă făcându-le;
Bucură-te, cel ce pe Timotei, preotul din Antiohia, mărturisitor al lui Hristos, în casa ta l-ai primit;
Bucură-te, că din sfânta lui viaţă şi învăţătură mult ai folosit;
Bucură-te, cel ce împreună cu el pe mulţi romani de la închinarea idolească, la Dumnezeul cel Adevărat ai adus;
Bucură-te, că sfintele moaşte ale lui Timotei după tăierea capului, nu le-ai lipsit de cântările cuvioase de îngropare şi noaptea le-ai înmormântat;
Bucură-te, cel ce împreună cu credincioasa Feonisia sfintelor moaşte Biserică le-ai zidit;
Bucură-te, că Miltiade episcopul aducerea moaştelor Timotei a binecuvântat;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 3
Viaţa cea întru Hristos crescând împreună cu viaţa ta şi câştigând curăţia gândurilor, dovedit-ai prin faptele tale că întru lumina învăţăturii creştineşti vieţuieşti şi toate ale tale erau slujind pe Hristos şi ucenicii Lui, pe acestea noi, înţelegându-le de la tine, Îl lăudăm pe Dumnezeu şi-I cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 3
Pe mărturisitorii lui Hristos în cele trecute vremi cât îi cercau chinurile, bătăile şi moartea în tăria credinţei lor şi dovedind cât de mare este statornicia lor în Dumnezeu nu încetau nicidecum a-L prea mări. Deci când pe tine eparhul Tarquiniu te silea, Sfinte Silvestru, a jertfi idolilor, ai biruit durerile şi ingrozirile, şi văzând noi suferinţele tinereţii tale îţi cântăm:
Bucură-te, Sfinte Silvestru, cel în lanţuri de fier ferecat;
Bucură-te, că auzind îndemnurile de jertfire la idoli nu le-ai împlinit;
Bucură-te, cel ce nu te-ai plecat silniciilor;

Bucură-te, că nu te-au îngrozit muncile;
Bucură-te, cel învrednicit de darul proorociei;
Bucură-te că, mai înainte văzând moartea eparhului care-ţi era chinuitor, aceasta i-ai vestit-o;
Bucură-te, cel ce erai în temniţă când eparhul se ospăta;
Bucură-te, că proorocia ta în aceeaşi zi s-a împlinit şi chinuitorul s-a sfârşit din viaţă;
Bucură-te, cel ce cu cinste ai fost scos din temniţă după moartea prigonitorului;
Bucură-te, că de tine credincioşii s-au bucurat şi necredincioşii la picioarele tale căzeau;
Bucură-te, cel prin care s-a arătat puterea cea mare a Duhului;
Bucură-te, că prin minunea aceasta mulţi încredinţându-se s-au întors la Hristos;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 4

Toţi cei ce cugetau că iubirea de bucurii lumeşti şi teama de munci şi de chinuri sunt mai tari decât iubirea lui Hristos au amuţit şi văzând moartea cea de năpraznă a eparhului s-au cutremurat. Iar noi (la vremea serbării tale) Sfinte Silvestru, cu veselie cântare de mulţumire aducem lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 4

Dulceaţa darurilor Sfântului Duh având în inima ta, şi ajungând la vremea în care şi Hristos Domnul a ieşit la propovăduire, socotit-a Miltiade, episcopul Romei, ce vrednic te-ai făcut de slujirea preoţiei şi cu hirotonie te-a rânduit în cetatea slujitorilor. Iar când acesta s-a mutat la cele veşnice, toţi alegându-te, în scaunul apostolesc al Romei te-ai suit. Pentru aceasta te lăudăm zicând:
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, care în Roma cea veche ai păstorit;
Bucură-te, cel ce din frăgezimile tinereţii de steaua credinţei ai fost călăuzit;
Bucură-te, că de harul preoţiei te-ai învrednicit;
Bucură-te, cel ce ai fost uns de Duhul;
Bucură-te, că Dumnezeu preot întru poporul său te-a rânduit;
Bucură-te, cel ce ai iubit mai mult decât viaţa pe Cel ce Şi-a întins mâinile murind pe Cruce pentru noi;
Bucură-te, că prin rugăciune şi post ţi-ai făcut trupul locaş harului;
Bucură-te, cel ce ai învăţat pe credincioşi să cinstească Dumnezeirea cea întru o fiinţă şi în trei ipostasuri;
Bucură-te, că de la dumnezeieştile Scripturi te-ai adăpat şi a lor frumuseţe ai propovăduit;
Bucură-te, cel ce arhiereu cinstit şi bine credincioas dreptei credinţe în scaunul Romei ai păstorit;

Bucură-te, că la soborul cel mare în Niceea ai avut părtaşi şi împreună cu soborul dreapta credinţă ai mărturisit;
Bucură-te, cel ce înălţându-te cu Duhul, te-ai smerit şi ne-ai învăţat smerenia;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 5

Învăţătura dreptei credinţe pe mulţi a luminat, şi ca o lumină una din alta, în mulţi s-a aprins. Iar alţii sfinţindu-se cu lumina preoţiei, ca luminoase făclii în sfeşnice se aşează, şi propovăduitori ai Sfintelor Evanghelii se rânduiesc. Şi ceata tuturor celor sfinţiţi împreună cu tine, Sfinte Silvestru, neîncetat cântă lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 5

Căutând mântuirea la Hristos, cel ce S-a smerit de bună voie şi îndreptător credinţei arătându-te pe tine turmei tale, părinte purtătorule de Dumnezeu Silvestru, pe toţi i-ai povăţuit pururea spre mărirea cea nemuritoare cu învăţăturile tale cele nerătăcite. Drept aceea cinstind astăzi pomenirea ta cântăm:
Bucură-te, cel ce ca un adevărat apostol păstoreai turma credincioşilor,
Bucură-te, că la păşunea cea mântuitoare o îndreptai,
Bucură-te, cel ce şi cu cuvântul şi cu lucrul erai bun povăţuitor,
Bucură-te, că pe clericii cei ce se îndeletniceau cu neguţătorii lumeşti la Biserică i-ai întors;
Bucură-te, cel ce te-ai îngrozit de numirile cele păgâneşti ale zilelor săptămânii;
Bucură-te, cel ce ai aşezat bună rânduială a postului, oprindu-l în ziua sâmbetei;
Bucură-te, că numai într-o singură sâmbătă ai îngăduit a posti creştinii, aceea în care Hristos a murit şi S-a pogorât la iad să scoată de acolo pe strămoşul Adam;
Bucură-te, cel ce pe păgâni ai învăţat adevărul;
Bucură-te, că pentru tine mulţime mare a mărturisit pe Hristos împreună cu Tatăl şi cu Duhul.
Bucură-te, cel ce ai biruit patimile şi trupul prin nevoinţele postului şi înfrânării;
Bucură-te, că înfrumuseţat de cunoştinţa dumnezeieştii Scripturi, prin curăţia gândurilor tale harul dumezeiesc a lucrat;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 6

Nu numai tăria cuvântului având-o cu tine, ci ştiind bine că întărirea cuvântului o face minunea, de amândouă te-ai învrednicit dumnezeescule ierarhe Silvestru, şi pentru aceasta cei ce ştiu dreapta învăţătură a ta şi cunosc bogăţia darurilor şi minunilor tale îi mulţumesc lui Dumnezeu cântând: ***Aliluia!***

Icosul 6

Pogorâtu-te-ai fără teamă la peştera de sub muntele Târpie, pe care era înălţat capitoliul cel păgânesc şi ai înfruntat primejdia balaurului ce se incuibase acolo şi pustiia cu moarte poporul dimprejur şi mai ales pe copii. Ci tu, Sfinte Silvestre, când ai auzit pe păgâni zicându-ţi: Cu puterea Dumnezeului tău fă pe balaur să nu mai iasă afară şi vom crede într-Însul ca Atotputernic, atunci ai crezut mai vârtos în cuvântul lui Dumnezeu ce zice: "«Îndrăzniţi!»"şi cu Crucea Lui ai biruit cu adevărat, pentru care noi îţi cântăm aşa:

Bucură-te, cel ce auzind de pustiirea cea de moarte a balaurului nu te-ai înfricoşat.
Bucură-te, că ţie ţi-au cerut necredincioşii să le arăţi puterea lui Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce ai adunat pe toţi credincioşii la rugăciune, şi post de 3 zile pentru izbăvire ai ţinut;
Bucură-te, că în vedenie Petru apostolul ţi-a cerut să mergi fără teamă la peşteră;
Bucură-te, cel ce împreună cu preoţii şi diaconii la balaur ai coborât;
Bucură-te, că Sfânta Slujbă la gura peşterii ai săvârşit;
Bucură-te, cel ce în numele Mântuitorului Hristos gurile peşterii ai pecetluit;
Bucură-te, că până la a doua venire a lui Hristos le-ai astupat;
Bucură-te, cel ce pe balaur neieşit pe veci l-ai făcut;
Bucură-te, că pe mulţi copii şi oameni i-ai mântuit de la moarte;
Bucură-te, cel ce ai făcut pe păgâni să se minuneze văzându-te întors viu din peştera balaurului;
Bucură-te, că mulţi au cunoscut puterea lui Dumnezeu, şi la cei credincioşi s-au adăugat;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 7

Minunile ca semne ale puterii lui Dumnezeu nu au măsură, în viaţa Bisericii Lui, ci pentru întărirea adevărurilor de credinţă ele se arată neîncetat. Şi noi cei ce cu ochii plini de mirare le contemplăm Îl prea înălţăm pe Dumnezeu cântând: ***Aliluia!***

Icosul 7

Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Lui şi toate lucrurile sunt spre lauda puterilor Lui, că pe toţi sfinţii îndreptându-i spre limanul mântuirii, mucenicind aceştia prin grele încercări şi ispite şi cazne şi prigoniri au trecut. Şi când Constantin împăratul, neluminat fiind încă de Sfântul Botez, plecase la război, iar atunci senatorii au pornit prigoană împotriva creştinilor, tu Sfinte Silvestru, pe toţi i-ai povăţuit să se ascundă în munte pentru a scăpa. De aceea îţi zicem unele ca acestea:

Bucură-te, Sfinte Silvestru, povăţuitorul celor asupriţi;
Bucură-te, cel ce pe toţi i-ai întărit cu evlavia ta;
Bucură-te, că de jertfiri idoleşti i-ai apărat;
Bucură-te, cel ce de năpustirile senatorilor asupra creştinilor i-ai apărat pe ei;

Bucură-te, că de muncile cele de multe feluri îndemnându-i să nu se îngrozească, i-ai întărit;
Bucură-te, cel ce pe cler şi poporul cel credincios în muntele Soractes i-ai ascuns;
Bucură-te, că împreună cu ei n-ai încetat a lăuda pe Mântuitorul;
Bucură-te, cel ce după dumnezeiasca arătare ai aflat că împăratul Constantin de lepră s-a umplut;
Bucură-te, că ştiai că pentru a lui vindecare din toate marginile împărăţiei, din Roma până în Persidia, vraci şi doctori s-au adunat;
Bucură-te, cel ce ai aflat că slujitorii zeilor pe împăratul în baie de sânge de prunci sugari voiau să-l scalde;
Bucură-te, auzind plângerea maicilor pruncilor neînţărcaţi, la Hristos ai ridicat rugăciunea;
Bucură-te, cel ce ştiai că Dumnezeu pentru ale tale rugăciuni a luminat mintea împăratului şi eliberând pruncii, mâhnirea maicilor a curmat-o;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 8

Bucuria mamelor sunt pruncii şi viaţa lor şi-o dau pentru ei. Cât de mare era dar plângerea şi durerea celor ce ştiau că spre junghiere li s-au luat odraslele lor şi care cu amar se tânguiau. Dar auzind credincioşii împărătească înţelepciune cea dată de la Dumnezeu zicând: "«Mai bine este singur a răbda durere decât a vărsa sânge nevinovat de prunci»", au cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 8

Răsplătirea lui Dumnezeu nu trece cu vederea pe cei ce de bună voie împlinesc poruncile Lui, şi prin oameni şi prin lucruri se umple de bunătăţi şi de fapte bune viaţa lor. Şi tu, ierarhe Silvestru, împlinind porunca lui Dumnezeu, în viaţa împărăţiei Romei ai săvârşit schimbări, lui Constantin arătându-i dumnezeiasca vrere. De aceea cu bună cuviinţă îţi cântăm aşa:
Bucură-te, minunată unealtă a harului;
Bucură-te, că despre tine în vis Sfinţii apostoli Petru şi Pavel împăratului au vorbit;
Bucură-te, cel ce ai fost chemat să-i vesteşti lui Constantin vindecarea în mântuitoarea baie a Botezului;
Bucură-te, cel ce ai fost chemat din ascunzişurile munţilor Soractes;
Bucură-te, că frica şi prigoana creştinilor a încetat;
Bucură-te, cel ce cu cinste ai intrat la împăratul;
Bucură-te, că împăratului arătând icoana Sfinţilor Petru şi Pavel i-ai spus că nu sunt dumnezei, ci slujitorii Lui;
Bucură-te, cel ce de la împăratul ai aflat că în adevăr cu Sfinţii Petru şi Pavel în vedenie a vorbit;

Bucură-te, că pe ei, fără să-i fi văzut mai înainte în viaţă, după vis şi după icoană i-a recunoscut acela;
Bucură-te, cel ce împăratului i-ai arătat că în scăldătoarea botezului nu va intra fără pregătire sufletească,
Bucură-te, ca ai auzit mărturisirea de credinţă a împăratului;
Bucură-te, cel ce împăratului pregătire pentru naşterea prin botez, în post şi în rugăciune i-ai cerut;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 9

Tainiţele sufletului când se deschid şi în ele coboară lumina harului dumnezeiesc prin botez, atunci cu bucurie mare şi îngerii şi sfinţii se bucură, şi lui Dumnezeu împreună cu drept închinătorii îi cântă: ***Aliluia!***

Icosul 9

Dumnezeiasca cercetare venind peste casa împăratului şi tu, Sfinte ierarhe Silvestru, încunoştiinţat de ajutorul pe care Dumnezeu îl dăruieşte creştinilor, nu te-ai arătat îngăduitor cu Constantin, măcar că era suferind, ci mai întâi să se lumineze în cele ale credinţei ai cerut, şi să se înfrâneze de la slava lumească prin pocăinţă şi prin postire i-ai zis, iar prin închiderea capiştilor idoleşti şi oprirea jertfelor, la schimbarea rosturilor împărăţiei ai gândit. Marea ta sârguinţă o lăudăm cântând unele ca acestea:
Bucură-te, cel ce ai fost bun sfetnic al lui Constantin împăratul;
Bucură-te, că acestuia de Dumnezeu Cel Unul în Treime i-ai propovăduit şi la auzul cuvintelor tale împăratul s-a bucurat;
Bucură-te, cel ce ai cerut împăratului să oprească prigonirile de orice fel;
Bucură-te, că cei din îngroziri şi din legături au fost eliberaţi;
Bucură-te, cel ce ai îndrumat pe Constantin să împlinească toată cererea cea dreaptă;
Bucură-te, că milostivirea spre cei săraci ai cerut;
Bucură-te, cel ce ai auzit făgăduinţa împăratului de a face tot binele;
Bucură-te, că punând mâinile peste el catehumen l-ai făcut;
Bucură-te, cel ce împreună cu tot clerul rugăciuni ai săvârşit pentru ca lumina cea pururea mântuitoare la toţi să răsară;
Bucură-te, că după şapte zile de post pe împăratul despre tainele sfintei credinţe Preasfintei Treimi l-ai învăţat;
Bucură-te, cel ce i-ai vorbit despre scăldătoarea botezului în numele Sfintei Treimi;
Bucură-te, că înaintea ta, sănătos şi fără urme de boală, s-a arătat;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 10

Făcându-se mare bucurie în toată lumea prin creştinarea împăratului Constantin şi mulţime multă de popor venind la Hristos, se împuţina închinăciunea idolească. Ci voind acum ca pe cei rămăşi la păgânătate să-i izgonească din cetate, tu, Sfinte ierarhe Silvestru, ai gândit şi împăratului i-ai zis: Că nu voieşte Domnul ca siliţi şi fără de voie liberă să vină cineva la El. De aceea pentru frumuseţea gândului tău, cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 10

Întru bucuria păcii înflorind Biserica lui Hristos şi întru lumina credinţei zidită şi întărită fiind de Duhul, dar nerăbdând vrăjmaşul o pace ca aceasta a Bisericii, a semănat eresuri şi a trimis duşmanii în calea împăratului Constantin şi a mamei sale, Elena ca să-i abată de la Hristos. Iar tu, Sfinte ierarhe Silvestru, aflând despre uneltirile acestea numai spre Dumnezeu, cel ce toate le întăreşte, nădejdea ţi-ai pus. Pentru aceasta cântăm ţie cuvinte de laudă aşa:

Bucură-te, sfinte ierarhe de trei ori fericite;
Bucură-te, cel ce nu te-ai înspăimântat de uneltirile vrăjmaşe;
Bucură-te, că în Domnul nădejdea ţi-ai pus;
Bucură-te, cel ce nu te-ai înfricoşat auzind că înaintea împăratului este hulit numele Hristosului tău;
Bucură-te, că ai primit a sta în faţa întrebărilor celor înţelepţi şi iscusiţi în Legea cea veche;
Bucură-te, cel ce cunoşteai atât proorociile Legii vechi, cât şi elineasca învăţătură a filosofilor;
Bucură-te, că de faima înţeleptului rabin şi vrăjitorului Zamvri nu te-ai speriat;
Bucură-te, cel ce înaintea scaunului împăratului cu ceata a o sută douăzeci de înţelepţi te-ai înfruntat;
Bucură-te, că rugându-te lui Dumnezeu ai zis: Scoală-te, Doamne judecă pricina Ta;
Bucură-te, cel ce ai dovedit că-n Vechiul Testament cele despre venirea lui Hristos sunt arătate şi prin el s-au împlinit;
Bucură-te, că luminata şi minunata dovedire despre Hristos ai făcut înaintea împăratului pentru iudei cu însăşi cărţile lor;
Bucură-te, cel ce ai arătat că nu in trei dumnezei cred creştinii, ci, dovedind cu Scriptura, credinţa într-un singur Dumnezeu în trei ipostasuri;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 11

Cu mare glas grăind din Sfintele Scripturi, Sfinte Silvestre, ai arătat de Dumnezeu insuflate, că despre îndoita fire a Fiului, adică cea dumnezeiască şi cea omenească

într-o unire, au grăit mai înainte proorocii care cunoaştere aveau de la Dumnezeu. Aceluia cu proorocii şi cu tine cântăm şi noi: ***Aliluia!***

Icosul 11

Adunatu-s-a în faţa împăratului curtea lui şi mulţime mare de oameni spre a vedea a cui învăţătură va birui. Căci iudeii spuneau că Nazarineanul a fost hulitor de Dumnezeu, iar creştinii că Dumnezeu adevărat era şi Fiul Celui Preaînalt din Treime. Iar tu, Sfinte ierarhe Silvestru, nicidecum n-ai îngăduit întunericul, şi de înţelepciunea lui Dumnezeu umplându-ţi gura ta ai surpat nedumerirea lor. Şi întru lauda smereniei tale cântăm unele ca acestea:

Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, prin care Sfânta Treime S-a proslăvit;

Bucură-te, cel ce ai arătat cu cuvintele Scripturii că mai înainte de toţi vecii sunt ipostasurile Treimii;

Bucură-te, ce despre Fiul ai dovedit; că este de o fiinţă cu Tatăl; de o slavă şi de o putere;

Bucură-te, cel ce ai arătat neîndoios că din Fecioară S-a născut Domnul;

Bucură-te, că toate cele despre pătimirea, moartea şi învierea Mântuitorului, de la sfinţii prooroci ai adus mărturie;

Bucură-te, cel prin a cărui gură, grăind Sfântul Duh, ai biruit pe evrei;

Bucură-te, că luminos ai arătat că adevărat Dumnezeu este Hristos, cel născut din Fecioară;

Bucură-te, cel ce ai fost lăudat de împăratul şi de toată curtea;

Bucură-te, că şi vrăjitoria lui Zamvri, care prin farmece a ucis un bou, nu te-a făcut să dai înapoi;

Bucură-te, cel ce având nădejde tare în Dumnezeu cel ce este binefăcător, ai cerut îngăduinţa împăratului să inviezi boul, ca şi cei necredincioşi să creadă în Dumnezeul creştinilor;

Bucură-te, că ridicând mâinile tale la cer, rugându-te şi zicând: "« Doamne Iisuse Hristoase auzi-mă pe mine robul tău în ceasul acesta, ca să se proslăvească Prea-Sfânt numele Tău." ai văzut cum boul înviază şi stă blând;

Bucură-te, cel ce la picioarele tale i-ai văzut căzând şi pe evrei şi pe păgâni, dimpreună cu împărăteasa Elena;

Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 12

S-a făcut cunoscută puterea lui Dumnezeu prin lucrările tale, Sfinte ierarhe Silvestru, şi sfinţenia vieţii tale mulţimile aflând-o, ca pe un trimis al cerului cu adevărat socotindu-te, au cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 12

Oamenii şi împăratul şi curtea sa au înţeles că puterile tale sunt de la Dumnezeu Tatăl venite, pentru a arăta prin cuvânt şi prin fapte că Hristos Domnul este Fiul Său Cel iubit, că pentru El ai fost în primejdii, că numai în El ai nădăjduit şi că minunile tale numai prin El s-au făcut; de aceea şi noi acum, minunându-ne de cele de atunci, cântăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, cel ce te-ai învrednicit de darul cel făcător de minuni;
Bucură-te, că ai avut în tine comoara dumnezeieştilor cuvinte ale Scripturii;
Bucură-te, cel ce te-ai smerit pe tine pentru a arăta măreţia lui Dumnezeu;
Bucură-te, că prin iubirea ta de Hristos ai biruit pe potrivnicii Lui;
Bucură-te, cel ce te-ai sfinţit prin harul Hristosului tău;
Bucură-te, că prin tine s-a arătat puterea celui ce pe toţi i-a mântuit prin Jertfa şi Învierea Sa;
Bucură-te, cel ce ai ştiut a tălmăci proorocirile din Scripturi;
Bucură-te, că ai fost vestitorul împlinirii lor;
Bucură-te, cel ce împreună cu Sfânta Elena ai căutat Crucea Domnului;
Bucură-te, că aflându-se Crucea pe mulţi i-ai botezat în credinţa cea mântuitoare;
Bucură-te, cel ce douăzeci şi unu de ani şi zece luni ai fost mare ierarh şi păstor al Romei, şi că plin de zile şi încărcat de ani ai trecut către Domnul;
Bucură-te, cel ce eşti rugător fierbinte pentru noi către Dumnezeu;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 13 (de 3 ori)
O, întru tot lăudate, Sfinte ierarhe Silvestru, nepricepuţilor celor ce stăm în biserica ocrotirii tale, primeşte aceste cântări de laudă aduse ţie, mult râvnitorule de Dumnezeu, pentru sfinţenia vieţii tale, şi fii mijlocitor pentru noi către mult milostivul Dumnezeu, rugându-L să dea iertarea păcatelor noastre şi să ne izbăvească din toată nevoia şi scârba pe cei ce prăznuim numele tău cântând: ***Aliluia!***

În încheiere, se reiau:

Icosul 1
Ca o revărsare de raze luminoase căzând peste trecutele zile ale vieţii tale, faptele tale cele făcute din iubire de Dumnezeu, părinte ierarhe Silvestru, ne aduc şi acum mireasma slujirii tale la Altarul Său cel sfânt şi ne luminează chipul tău cel frământat de dorinţa arătării adevărului credinţei în faţa oamenilor. De aceea şi acum, cei ce sunt sub ocrotirea ta, în Biserica sfântă care cinsteşte numele tău, cu dragoste îţi strigăm ţie unele ca acestea:
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, întâi stătătorul cetăţii Romei;
Bucură-te, cel ce din pruncie ai ucenicit în sfânta credinţă;
Bucură-te, că din tinereţe primitor şi mângâietor de străini ai fost;

Bucură-te, cel ce ai suferit legăturile lanţurilor şi nu te-au biruit îngrozirile chinurilor;
Bucură-te, că de darul proorociei ai fost învrednicit;
Bucură-te, cel ce de la Miltiade, episcopul, taina preoţiei ai primit;
Bucură-te, că în Roma, turma lui Hristos ca un alt apostol ai păstorit;
Bucură-te, cel ce ziua întâi a săptămânii, cu numele Domnului Dumnezeu, Duminica o ai numit;
Bucură-te, că balaurul cel din Muntele Târpie, cu semnul crucii, pe vecie l-ai nimicit;
Bucură-te, cel ce pruncii sugari al căror sânge trebuia să fie scăldătoare împăratului i-ai mântuit;
Bucură-te, că invocând peste împăratul numele PreaSfintei Treimi, pe Constantin l-ai vindecat;
Bucură-te, cel ce întru înţelepciune ai desluşit oamenilor taina Sfintei Treimi;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!

Condacul 1

Bunătăţile sfinţilor învrednicindu-te a le cunoaşte, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu te-ai făcut şi propovăduitor al dreptei credinţe. De la tine luminându-se şi împăratul cel mare, Constantin şi mulţimea poporului cetăţii Romei, prin curăţia credinţei tale şi prin tăria iubirii de oameni pe mulţi i-ai întors la Hristos. Pentru aceasta, te cinstim pe tine, după cuviinţă şi strigăm: ***Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!***

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin!

Sursa:
https://biserica-sfantul-silvestru.ro/acatistul-sfantului-silvestru

https://chirho88888888.wordpress.com/2020/01/02/acatistul-sfantului-ierarh-silvestru-episcopul-romei/

Imnografie

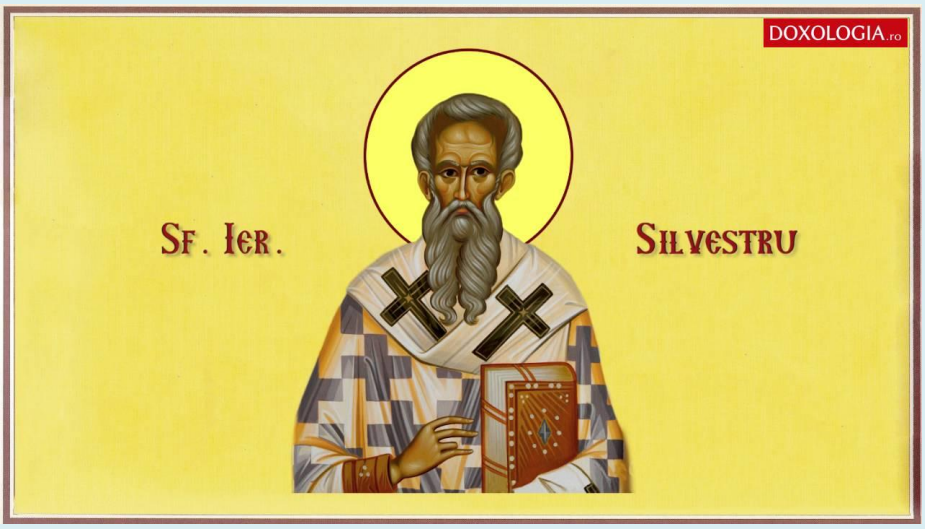

Condacul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei: De înţelepciunea lui Dumnezeu umplându-ţi-se gura, ne-ai lămurit nouă cunoaşterea Preasfintei Treimi şi necredinţa tiranilor ai surpat-o, Sfinte părinte Silvestru, cu puterea cuvintelor tale. Drept aceea, roagă-te Domnului pentru noi.

Troparul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei: Îndreptător credinţei şi chip blândeţelor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai dobândit cu smerenia cele înalte şi cu sărăcia cele bogate; părinte ierarhe Silvestru, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

(Video) Troparul Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/cantari/video-troparul-sfantului-ierarh-silvestru-episcopul-romei-2-ianuarie

Sinaxar - Sfântul ierarh Silvestru, episcopul Romei - 2 ianuarie:

https://www.trinitas.tv/sfantul-ierarh-silvestru-episcopul-romei-2-ianuarie/

Vieţile Sfinţilor - Viaţa Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei

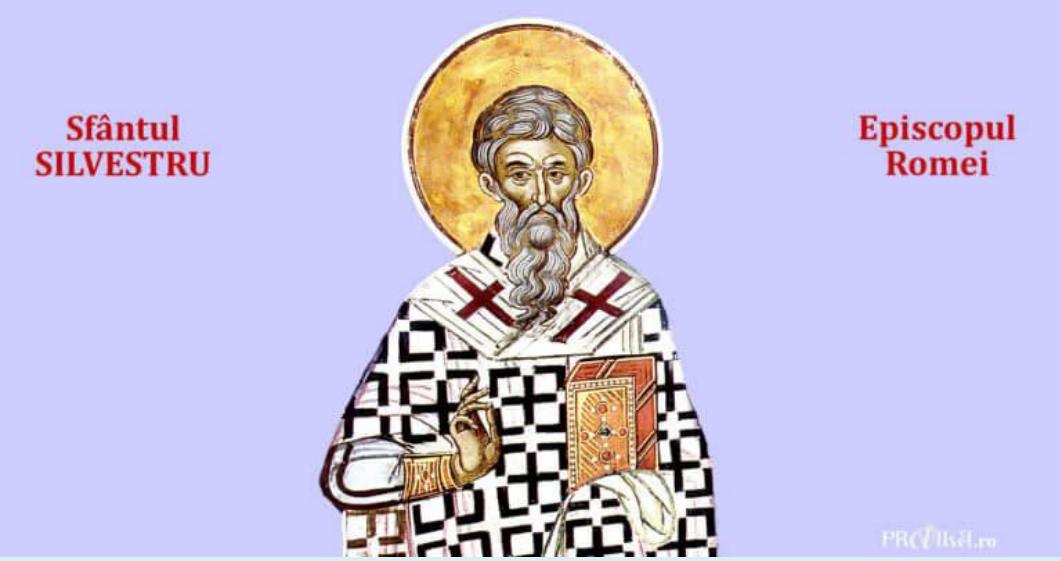

Sfântul ierarh Silvestru, episcopul Romei (2 ianuarie) - Cuvant Ortodox:
https://www.youtube.com/watch?v=vPlyW_ea9_s

Viaţa Sfântului ierarh Silvestru, episcopul Romei (2 ianuarie):
https://www.youtube.com/watch?v=JV_rgW6zBso

***

(după Metafrast, pe scurt)

Sfântul Silvestru, născându-se în Roma cea veche şi crescând în sfânta credinţă, a fost ucenic al lui Quirinus prezbiterul, om iubit de Dumnezeu şi înţelept, ortodox în credinţă, de la care învăţând înţelepciunea cărţii şi bunele obiceiuri, în vârstă sa cea desăvârşită a fost foarte iubitor de străini; pentru că, din dragoste către Dumnezeu şi către aproapele, îi aducea în casa sa, le spăla picioarele, îi ospăta şi le făcea toată odihna.

Odată, a venit în Roma din Antiohia un bărbat sfânt şi mărturisitor al lui Hristos, anume Timotei preotul, propovăduind Evanghelia împărăţiei; pe acela l-a primit Silvestru în casa sa şi, folosindu-se foarte mult din a lui viaţă şi învăţătură sfântă, s-a făcut desăvârşit în bunătăţi şi în credinţă.

Petrecând Timotei în casa lui Silvestru un an şi câteva luni, pe mulţi romani i-a întors la Dumnezeu, de la închinarea la idoli; pentru care lucru a fost prins de către Tarţuinius, eparhul cetăţii, şi fiind ţinut în legături şi în temniţă, şi de trei ori pe zi

bătut, pentru că nu s-a supus să jertfească idolilor, apoi tăindu-i-se capul cu sabia, s-a săvârşit; iar fericitul Silvestru luând noaptea sfintele lui moaşte, le-a îngropat în casa sa, cu cântările cele cuviincioase.

După aceasta, o femeie credincioasă, anume Feonisia, a zidit o biserică Sfântului Timotei, din averea sa, cu binecuvântarea lui Miltiade, episcopul Romei, care a şi adus într-însa moaştele sfântului mucenic.

Dar Tarţuinius, eparhul cetăţii, chemând pe Silvestru, l-a întrebat de averea ce a rămas după Timotei şi-l silea să jertfească idolilor, dar acesta neplecându-se, îl îngrozea cu chinurile. Silvestru, văzând înainte moartea cea neaşteptată, ce era să fie, a spus eparhului cuvântul Evangheliei: În această noapte, sufletul tău vor să-l ceară de la tine, iar cele ce te lauzi să-mi faci, acelea nu se vor întâmpla.

Eparhul, mâniindu-se de aceste cuvinte, a poruncit să lege cu lanţuri de fier pe Sfântul Silvestru şi să-l arunce în temniţă, iar el a şezut să prânzească; şi mâncând peşte, s-a înfipt în gâtul lui un os, pe care n-a putut să-l scoată în nici un fel şi cu nici o doctorie; pentru aceea, bolind de la ceasul prânzului până la miezul nopţii, a murit, după proorocia sfântului. A doua zi, eparhul a fost dus la mormânt de ai săi cu plângere.

Iar Silvestru a fost scos din temniţă cu bucurie de cei credincioşi şi era cinstit foarte mult, nu numai de cei credincioşi, ci şi de cei necredincioşi; căci multe din slugile curţii eparhului văzând împlinirea proorociei lui Silvestru s-au înfricoşat şi cădeau la picioarele lui, temându-se să nu li se întâmple şi lor ceva rău, cum se întâmplase stăpânului lor; iar alţii s-au întors la Hristos, încredinţându-se prin minunea aceea.

Ajungând sfântul la vârsta de 30 de ani, a fost hirotonit diacon de către Miltiade, episcopul Romei; după Miltiade s-a suit în scaunul Episcopiei Romei Silvestru, fiind ales de toţi, deoarece era ca o luminoasă făclie în sfeşnic şi păstorea turma lui Hristos ca un alt apostol, povăţuind-o cu cuvântul şi cu lucrul la păşunea cea mântuitoare. Aflând pe unii din clerici, care-şi lăsaseră rânduiala şi se îndeletniceau cu negustorii lumeşti, i-a întors iarăşi la slujirea bisericească şi i-a pus la canon, ca nimeni din cei sfinţiţi să nu se lege cu lucruri de acest fel.

Acest prea sfinţit părinte a dat romanilor numiri pentru zilele săptămânilor; pentru că atunci romanii pe cea dintâi zi, pe care noi o numim duminică, ei o numeau ziua soarelui, iar pe celelalte le numeau: ziua Lunii, ziua lui Marte, ziua lui Mercur, ziua lui Iovis, ziua Venerei, ziua lui Saturn. El, înlocuind numele acelea necurate

ale zeilor păgâni, a poruncit ca pe cea dintâi zi s-o numească ziua Domnului - că în acea zi a înviat Domnul nostru cu slavă, iar pe celelalte zile le-a lăsat aşa precum le numesc romanii. A aşezat încă şi aceasta, ca numai într-o sâmbătă să postească creştinii, în aceea în care a murit Hristos şi s-a pogorât în iad, ca să-l risipească şi să scoată de acolo pe strămoşul Adam cu strămoşii ceilalţi, iar în celelalte sâmbete a oprit a se posti.

***

În acea vreme era în Roma un balaur mare, într-o peşteră adâncă, locuind sub muntele ce se cheamă Târpie, unde s-a zidit Capitoliul, căruia poporul necredincios îi aducea jertfe în toată luna, ca unui zeu; când balaurul ieşea din peşteră, vătăma văzduhul cu otrăvitoarea lui suflare, şi se făceau multe omoruri în poporul ce locuia aproape şi mai ales între copii.

Elinii au zis către sfântul: "Pogoară-te în peşteră şi fă ca balaurul, cu puterea Dumnezeului tău, să nu mai iasă afară ca să omoare oamenii şi atunci vom crede în Dumnezeul tău, ca într-un Atotputernic".

Sfântul a adunat pe toţi credincioşii cei sfinţiţi şi pe mireni şi le-a rânduit post şi rugăciune trei zile; apoi singur mai mult decât toţi, se ostenea în post şi în rugăciune.

Într-o noapte i s-a arătat în vedenie Sfântul apostol Petru, poruncindu-i să ia cu sine câţiva preoţi şi diaconi şi să se ducă la peştera unde sălăşluia balaurul fără temere, apoi, săvârşind în gura peşterii dumnezeiasca slujbă, să intre înăuntru şi, chemând numele lui Iisus Hristos, să astupe acolo pe balaur ca să nu mai iasă niciodată.

Sfântul s-a dus la peşteră, după porunca apostolului, iar după săvârşirea sfintei slujbe, a intrat în peşteră şi, găsind într-însa nişte uşi, le-a închis, zicând: ***"Uşile acestea să nu se mai deschidă, până în ziua venirii a doua a lui Hristos".*** Astupându-l astfel pe balaur, l-a făcut să nu mai iasă în veci.

Păgânii socoteau că Silvestru cu clerul său vor fi mâncaţi acolo de balaur, dar când l-au văzut că a ieşit nevătămat, s-au mirat şi de atunci, nemaivăzând ieşirea balaurului, mulţi au cunoscut puterea adevăratului Dumnezeu, şi s-au adăugat celor credincioşi.

&&&

Împărăţind în acea vreme marele Constantin (306-337), nu era încă luminat cu Sfântul Botez. Ieşind din Roma la război împotriva lui Liciniu, s-a ridicat în Roma

prigonire de la senatorii Romei asupra creştinilor, încât erau siliţi credincioşii a jertfi idolilor, iar cei ce nu se supuneau erau munciţi în multe feluri. Pentru această pricină, Sfântul Silvestru, luându-şi clerul său, a ieşit din cetate şi s-a ascuns într-un munte, ce se chema Soractes.

În acea vreme, după dumnezeiasca rânduială, împăratul Constantin a căzut într-o boală foarte cumplită şi fără leac, încât era plin de bube de la picioare până la cap. Erau duşi la dânsul mulţi doctori foarte înţelepţi, precum şi vrăjitori, nu numai din stăpânirea Romei, ci şi din Persia, însă nici o uşurare n-a aflat în boala sa.

Mai pe urmă, slujitorii lui Jupiter din Capitoliu, apropiindu-se de împăratul, i-au zis: "De nu-ţi vei face baie de sânge de prunci şi de nu te vei scălda într-însa, fiind caldă, este cu neputinţă să te tămăduieşti; iar de vei face aşa, îndată vei fi sănătos şi nu-ţi va fi altă doctorie mai bună decât aceasta".

Împăratul a trimis pretutindeni ca să adune prunci, spre gătirea băii din sângele lor şi s-au adunat în Capitoliu mulţime de prunci, care sugeau la sânul mamei lor. Venind ziua în care urma să fie junghierea pruncilor, împăratul mergea la Capitoliu, pentru că acolo jertfitorii aveau să-i pregătească însângerata baie; s-au adunat mulţime de femei, care, smulgându-şi părul şi cu unghiile zgâriindu-şi feţele, strigau şi cu amar se tânguiau.

Întrebând împăratul care este pricina plângerii lor, s-a înştiinţat că sunt maicile pruncilor adunaţi spre junghiere; apoi umilindu-se, văzând amara lor tânguire şi lacrimile, a zis: "O! cât de mare este neomenia celor ce m-au sfătuit ca să vărs sânge nevinovat! Iar dacă aş şti cu încredinţare că mă voi tămădui, mai bine este, ca eu singur să rabd durerea, decât să vărs sângele atâtor prunci, care nici un rău nu mi-au făcut şi să umplu de neîncetată tânguire şi mâhnire pe maicile lor".

Aceasta zicând, s-a întors la palat şi a poruncit ca să dea maicilor pe fiii lor întregi; ba încă şi aur din vistieriile împărăteşti dând fiecăreia, le-a liberat în pace.

Preabunul Dumnezeu, văzând o milostivire ca aceea, i-a răsplătit cu îndoită sănătate trupească şi sufletească, căci a trimis la dânsul pe Sfinţii Săi apostoli, Petru şi Pavel, care, pe când el dormea, i s-au arătat în vedenie, stând înaintea patului său. Şi i-a întrebat împăratul cine sunt şi de unde vin. Iar ei au răspuns: "Noi suntem Petru şi Pavel, apostolii lui Iisus Hristos, trimişi la tine ca să te povăţuim pe calea mântuirii şi să-ţi spunem despre o baie, în care poţi să-ţi câştigi sănătatea trupului şi a sufletului şi să-ţi făgăduim veşnică viaţă de la Dumnezeu, pentru vremelnica viaţă cea dăruită de tine pruncilor, căci i-ai cruţat. Deci să chemi la tine pe epis-

copul Silvestru, care se ascunde de frica ta, în muntele Soractes şi învăţătura aceluia s-o asculţi; iar el îţi va arăta baia în care te vei curăţi de toate bolile, şi vei ieşi cu sufletul şi cu trupul sănătos". Aceasta zicându-i sfinţii apostoli s-au dus de la dânsul.

Împăratul, deşteptându-se din somn, se miră de acea vedenie, şi iată a intrat doctorul la dânsul după obicei. Iar el a zis către doctor: "De acum nu-mi mai trebuie doctoria voastră, căci nădăjduiesc la dumnezeiescul ajutor". Deci l-a trimis înapoi. Apoi îndată a poruncit să caute pretutindeni pe episcopul Silvestru şi să-l aducă la sine cu cinste.

Aflând pe Silvestru şi ducându-l la împărat, acesta l-a primit cu cinste şi cu dragoste, pentru că însuşi el sculându-se, l-a îmbrăţişat. Apoi l-a întrebat, zicând: "Sunt la voi nişte dumnezei, care se numesc Petru şi Pavel?"

Silvestru a răspuns: "Unul este la noi Dumnezeu, împărate, care a zidit cerul şi pământul şi toate cele ce sunt într-însele, iar pe cei care tu îi numeşti Petru şi Pavel, aceştia nu sunt dumnezei, ci robi ai lui Dumnezeu, care au propovăduit numele lui Hristos în toată lumea, iar mai pe urmă şi sângele şi-au vărsat pentru Domnul lor, în vremea lui Nero".

Împăratul, auzind acestea, s-a bucurat, şi a zis: "Rogu-te, episcope, arată-mi chipurile acelora, dacă le ai pe icoană, ca să fiu încredinţat că sunt aceia care mi s-au arătat în vis".

Silvestru îndată a trimis pe diaconul său, ca să aducă icoana Sfinţilor Petru şi Pavel şi văzând împăratul feţele apostolilor cele închipuite pe icoană, a zis: "Cu adevărat aceştia sunt cei văzuţi de mine". Apoi a spus cu amănuntul toată vedenia sa episcopului şi l-a rugat ca să-i arate baia în care ar putea să se cureţe de lepra cea sufletească şi trupească, după cum i-au zis apostolii, care i s-au arătat în vedenie.

Sfântul episcop Silvestru a grăit împăratului: ***"Nu într-alt chip se cade ţie, împărate, ca să intri într-acea baie, dacă nu vei crede mai întâi fără de îndoire în Dumnezeul pe care L-au propovăduit apostolii, care s-au arătat ţie".***

Răspuns-a împăratul: "De nu aş fi crezut că Iisus Hristos este Unul Dumnezeu, atunci niciodată nu te-aş fi chemat la mine".

Sfântul i-a grăit: ***"Se cuvine mai întâi să posteşti, ca astfel cu rugăciunea, cu lacrimile şi cu mărturisirea păcatelor tale să milostiveşti pe Dumnezeu. Să lepezi***

porfira şi coroana şapte zile şi să te închini în cămările palatului tău în sac şi în cenuşă, să faci pocăinţă, plângând şi căzând la pământ, apoi să porunceşti să se închidă templele idoleşti, iar jertfele lor să înceteze şi pe creştinii care sunt izgoniţi să-i liberezi, iar celor ce şed în legături să le dăruieşti pace; apoi să fii bun celor ce te roagă, toate cererile cele drepte să le împlineşti şi să dai din averile tale săracilor milostenie multă".

Deci, a făgăduit împăratul ca toate acestea cu lucrul să le împlinească, iar episcopul, punând mâna pe capul său, s-a rugat şi l-a pregătit pentru Botez.

Adunând pe toţi credincioşii, le-a poruncit ca şi ei să postească şi să se roage ca să înceteze prigonirea asupra Bisericii lui Dumnezeu şi să se izgonească întunericul închinării idoleşti, iar lumina cea mântuitoare să răsară tuturor. Sosind a şaptea zi, sfântul a mers la împărat şi, învăţându-l multe despre tainele credinţei în Sfânta Treime, i-a pregătit baia Sfântului Botez, în care a intrat împăratul şi l-a cufundat Sfântul Silvestru, chemând peste dânsul numele Preasfintei Treimi.

Atunci a strălucit o lumină mare din cer, mai frumoasă decât razele soarelui şi a umplut casa de multă strălucire; apoi împăratul s-a curăţit îndată de lepră, căzând de pe trupul lui ca nişte solzi de peşte în apă şi a ieşit din baie sănătos, încât nu s-a mai văzut nici urmă din bubele ce au fost pe trupul lui. Îmbrăcându-se în hainele cele albe, după Sfântul Botez, a spus singur: "Când m-am cufundat în apă, am simţit o mina de sus, întinzându-se şi atingându-se de mine". Şi îndată a poruncit ca nimeni să nu mai îndrăznească a huli pe Hristos sau a mai face rău creştinilor.

Apoi a zidit în curtea sa împărătească o biserică în numele Mântuitorului Hristos şi a poruncit ca să se boteze toţi cei ce ar voi să fie creştini; iar haine de botez albe să ia de la împărătească vistierie. Deci s-a botezat în acel ceas mulţime de popor şi, din zi în zi, creştea şi se înmulţea Biserica lui Hristos, iar închinarea la idoli se împuţina.

A fost multă bucurie pentru numărul mare de credincioşi, ce se afla acum în Roma, încât trebuiau să fie izgoniţi din cetate toţi cei care nu voiau să fie creştini. Dar împăratul a oprit poporul, zicând: "Domnul nostru nu voieşte ca cineva să vie la dânsul silit, ci de se apropie cineva de bunăvoie şi cu gând bun, pe acela îl primeşte cu milostivire. Deci, liber este fiecare să creadă cum voieşte şi să nu se prigonească unul pe altul".

Acest răspuns împărătesc a înveselit şi mai mult poporul, căci îi lăsa pe toţi să vieţuiască în libera lor credinţă.

Nu numai în Roma a fost această bucurie creştinească, ci şi în toată lumea, pentru că toţi credincioşii cei chinuiţi pentru Hristos, de pretutindeni, au fost liberaţi din legături şi din temniţe; apoi s-au întors din surghiun mărturisitorii lui Hristos, precum şi cei ascunşi prin munţi şi prin pustietăţi de frica chinuitorilor şi acum mergeau fără nici o temere la locurile lor; iar prigoana şi chinurile pretutindeni au încetat.

Vrăjmaşul, nevoind a suferi pacea aceasta a Bisericii şi să vadă lumina dreptei credinţe întinzându-se, a îndemnat pe evrei ca să se apropie de Elena cea vrednică de laudă, mama împăratului, care se afla atunci în Bitinia, patria sa; şi au trimis la dânsa aceste cuvinte: "Bine a făcut împăratul, fiul tău că a lăsat păgânătatea şi a răsturnat templele idoleşti; însă rău a făcut de a crezut în Iisus şi-L cinsteşte ca pe Fiul lui Dumnezeu şi adevăratul Dumnezeu, căci Acela a fost un iudeu şi vrăjitor, înşelând pe popor cu năluciri vrăjitoreşti, iar Pilat, muncindu-L ca pe un făcător de rele, L-a spânzurat pe lemn. Dacă împăratul a căpătat sănătate, aceasta nu s-a făcut prin puterea Lui, ci cu darul lui Dumnezeu, care a zidit cerul şi pământul. Deci se cuvine ţie, Împărătească, ca să abaţi pe fiul tău de la o rătăcire ca aceasta, că nu cumva, supărându-Se Dumnezeu Cel Preaînalt, să se întâmple ceva rău împăratului".

Auzind acestea Elena, a înştiinţat pe fiul său Constantin. El, citind scrisoarea, a răspuns fericitei sale mame: acei evrei care i-au spus unele ca acestea, să vie cu dânsa la Roma şi cu episcopii creştini, să fie întrebaţi de credinţă, înaintea tuturor; şi care parte va birui, acea credinţă să fie mai bună.

Această poruncă a împăratului fiind adusă de către împărătească la cunoştinţa evreilor, îndată s-a adunat o mulţime de evrei înţelepţi şi iscusiţi în legea lor, care ştiau cuvintele prooroceşti şi străbătuseră elineasca învăţătură; deci fiind gata spre întrebare, au mers cu împărăteasa Elena la Roma.

Între dânşii era un rabin mai înţelept, anume Zamvri, iscusit nu numai în înţelepciunea elinească, ci şi în scriptura cea evreiască, fiind şi un mare vrăjitor, în care evreii îşi puneau toată nădejdea lor, că, de nu va dovedi pe creştini cu cuvintele, apoi cu semnele sale vrăjitoreşti să-i biruiască.

Sosind ziua întrebării evreilor cu creştinii, împăratul a şezut în scaunul său cu toată suită; apoi a intrat înaintea împăratului Sfântul Silvestru cu câţiva tovarăşi şi episcopi, care se întâmplaseră atunci. Au intrat şi evreii care erau în număr de 120.

După aceea s-a început discuţia, pe care şi împărăteasa Elena dorise s-o asculte, fiind ascunsă după perdea, iar împăratul cu suita sa asculta ce se vorbea de amândouă părţile.

La început evreii cereau din partea creştinilor să stea la întrebări cu dânşii 12 înţelepţi; dar Sfântul Silvestru s-a împotrivit, zicând: ***"Nu spre mulţimea oamenilor nădăjduim, ci spre Dumnezeu, care întăreşte toate, ne-am pus nădejdea, şi pe care chemându-L într-ajutor, îi zicem: Scoală-Te Dumnezeule, judecă între noi. "***

Iar evreii au zis: "Această scriptură este a noastră, căci proorocul nostru a scris aceste cuvinte, iar ţie se cade să grăieşti din ale tale scripturi, iar nu dintru ale noastre".

Silvestru a răspuns: ***"Într-adevăr, la început vouă v-a fost grăită Scriptura Vechiului Aşezământ şi propovăduirile prooroceşti, însă aceleaşi se cuvin şi nouă, căci într-însele sunt multe grăite despre Domnul nostru Iisus Hristos. Deci, se cade ca astăzi din acelea să ne întrebăm cu voi, căci cărţile voastre s-au făcut ale noastre, iar ale noastre s-au făcut străine pentru voi, şi mai curând veţi crede cărţilor voastre, decât în ale noastre; pentru aceasta, cu cărţile voastre vă arătăm adevărul, căruia voi vă împotriviţi. Apoi şi dovedirea va fi mai minunată şi mai luminată dacă, luând arma din mina potrivnicului, cu aceeaşi armă îl vom birui".***

Împăratul a zis: "Drept este acest cuvânt al episcopului şi cu neputinţă este a-i grăi împotrivă, căci din scripturile voastre, o! evreilor, vor aduce creştinii mărturie despre Hristos al lor şi cu adevărat a lor va fi biruinţa, iar voi, chiar din cărţile voastre veţi fi biruiţi". Acestea zicând împăratul, toată suita a lăudat această judecată.

Deci, au început evreii a zice către creştini astfel: Atotţiitorul Dumnezeul nostru în Cartea a doua a Legii, zice: Vedeţi, vedeţi că Eu sunt şi nu este Dumnezeu afară de Mine. Dar cum numiţi voi Dumnezeu pe Iisus, care a fost om, pe care părinţii noştri L-au răstignit şi după aceea ziceţi că sunt trei Dumnezei: Tatăl întru care şi noi credem, Iisus, numindu-L Fiu al lui Dumnezeu, şi că al treilea Dumnezeu este Duhul. Crezând astfel oare nu vă împotriviţi lui Dumnezeu, Ziditorul tuturor, care ne-a învăţat că nu sunt alţi Dumnezei afară de El?"

La acestea, de Dumnezeu insuflatul Silvestru a răspuns: ***"Dacă veţi pricepe scripturile, veţi afla că noi nimic nou nu aducem mărturisind pe Fiul lui Dumnezeu şi pe Sfântul Duh; pentru că acestea nu sunt zise numai de noi singuri, ci de proorocii dumnezeieşti sunt spuse. Mai înainte de toţi, David, proorocul şi împăratul,***

înainte vestind vrăjmăşia părinţilor voştri asupra Mântuitorului nostru, a zis: Pentru ce s-au întărâtat neamurile? Şi popoarele au cugetat cele deşarte asupra Domnului şi asupra Hristosului Lui? Deci, David grăind de Domnul şi de Hristos, nu vorbeşte despre o persoană, ci de două. Iar că Hristos este Fiu al lui Dumnezeu vesteşte acelaşi prooroc, zicând: Domnul a zis către Mine: Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut. Pentru că unul este cel ce a născut, iar altul cel născut".

Împotriva acestora evreii au zis: "De vreme ce, precum grăieşti, a născut Dumnezeu, apoi tu aici pe Cel fără de patimă Îl faci pătimaş. Apoi, cum Fiul este Dumnezeu, născut sub ani şi fiinţa Sa a avut-o în vreme? Pentru că cuvântul astăzi însemnează vreme şi nu se înţelege că este Dumnezeu veşnic".

Silvestru a răspuns: ***"Nu zicem noi că în Dumnezeu este pătimaşă naşterea, evreule, ci pe Dumnezeu Îl mărturisim fără patimă, iar naşterea o socotim într-acest chip: precum din minte se naşte cuvântul. Nici nu socotim vremelnică naşterea Fiului din Tatăl, ci veşnică; căci Fiul, împreună cu Tatăl şi cu Duhul, este făcător al vremilor, iar făcătorul vremilor nu este sub vremi.***

Apoi cuvântul acela: Eu astăzi Te-am născut, nu însemnează pe cea de sus şi veşnica dumnezeiască naştere, ci pe cea de jos, care a fost primită în vreme şi în timp pentru mântuirea noastră; pentru că proorocul cunoştea că Hristos Dumnezeu este mai înainte de veci, pentru aceasta şi zice: Scaunul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului. Vestind înainte întruparea Lui, care era să fie în vremurile cele mai de pe urmă, a zis: Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut. Deci, cu aceste cuvinte, Fiul Meu eşti Tu, însemnează nu naşterea cea vremelnică, ci naşterea cea veşnică a Lui.

Iar cu aceasta: Eu Te-am născut, înseamnă naşterea Lui, care s-a petrecut sub ani; şi când a zis: Eu Te-am născut, a arătat proorocului că şi naşterea care avea să fie sub ani, Tatăl o socotea că pe a Sa, de vreme ce cu a Lui voie avea să fie. Dar chiar şi acea zicere: Astăzi Te-am născut, înseamnă veşnicia naşterii lui Dumnezeu, în care nu este fapta celui ce a trecut, sau a celui ce vine, ci totdeauna a celui ce este de faţă. Iar despre Duhul Sfânt acelaşi David mărturiseşte, zicând: Cu Cuvântul Domnului cerurile s-au întărit şi cu Duhul gurii Lui toate puterile lor. Drept aceea, aici pe trei pomeneşte: pe Tată, ca Domn, pe Fiul pe care îl numeşte Cuvânt şi pe Sfântul Duh. În alt loc zice: Duhul Tău cel Sfânt nu-l lua de la mine. Şi iarăşi: Unde mă voi duce de la Duhul Tău?

Cu aceste cuvinte proorocul arată că este Duh Sfânt şi le umple pe toate. Şi iarăşi zice: Trimite-vei Duhul Tău şi se vor zidi. Acestea toate nu sunt zise de David?

Dar şi Moise, de Dumnezeu văzătorul, în Cartea Facerii, numeşte pe Dumnezeu, zicând: Să facem pe om după chipul şi după asemănare noastră; deci, cu cine grăia atunci Dumnezeu, dacă nu vom înţelege că altă faţă era cu dânsul? Şi nu poate să zică nimeni că aici ar fi grăit Dumnezeu către cereştile puteri; pentru că singure acele cuvinte - după chipul nostru - nu lasă nici a gândi la aceea, pentru că nu este chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, ca şi a îngerului; că nici firea şi puterea nu este una, ci alta este firea lui Dumnezeu şi alta a îngerilor.

Deci, se cădea ca altul să fie acela cu care a grăit Dumnezeu aceste cuvinte: după chipul nostru. Şi astfel se cădea să fie Acela, care era de o fire cu Dumnezeu, care grăia, adică de un chip şi o asemănare. Şi cine putea să fie astfel, dacă nu Fiul, care este de o fiinţă cu Tatăl, de o slavă şi de o putere, chipul Tatălui cel neschimbat? Deci, ce lucru nou aducem noi în mijloc? Credem şi zicem că este Tată şi Fiu şi Duh Sfânt; şi dacă neamurile acestea sunt necredincioase, şi li se pare că sunt deşarte, nu este mirare, căci nu ştiu Sfânta Scriptură; iar voi de ce nu credeţi celor ce se învaţă în cuvintele sfinţilor prooroci - dintre care nici unul nu este care să nu fi proorocit despre Mântuitorul nostru."

Apoi dumnezeiescul acesta părinte, vrând mai multe să grăiască despre Sfânta Treime, împăratul, tăindu-i vorba, a grăit către evrei: "Aceste cuvinte, pe care episcopul le-a pus de faţă nouă din Scriptură, o! evreilor, oare astfel sunt scrise şi în cărţile voastre?"

Iar ei au răspuns: "Da".

Apoi împăratul le-a zis: "Deci, la această întrebare, adică despre Sfânta Treime, mi se pare că sunteţi biruiţi".

Ei au răspuns: "Nu, o! bunule împărat! Nicidecum nu poate Silvestru ca să ne biruiască, dacă şi noi vom pune înainte pe cele ce avem; pentru că avem multe cuvinte împotrivă, pe care îndată suntem gata a le grăi, dar vedem că este de prisos vorba şi deşartă este sârguinţa a ne întreba despre Treime, căci nu pentru aceasta acum grăieşte, dacă este unul Dumnezeu sau trei, ci despre aceasta, că adică Nazarineanul nu este Dumnezeu. Că deşi ne-am învoi ca să fie trei Dumnezei, însă de aici nu înseamnă că Iisus este Dumnezeu, căci nu a fost Dumnezeu, ci om, din om născut, şi cu oamenii păcătoşi a locuit, cu vameşii bând şi mâncând; şi precum se

scrie în Evanghelia Lui, a fost ispitit de diavolul; apoi de ucenic a fost vândut şi prins, batjocorit, bătut, adăpat cu fiere şi cu oţet, dezbrăcat, fiindu-i împărţite hainele Lui la sorţi, pe Cruce pironit, mort şi îngropat; cum dar unul ca acesta se poate numi Dumnezeu? Despre aceasta acum, împărate, se grăieşte împotriva creştinilor, căci pe acel Dumnezeu nou Îl propovăduiesc. Deci, de pot să zică ceva despre El şi de au mărturii, să ne spună".

Astfel zicând ei, Sfântul Silvestru a început a grăi: ***"Nu trei Dumnezei socotim noi, evreule, precum voi socotiţi, ci pe unul Dumnezeu mărturisim, care în trei feţe sau trei ipostasuri este cinstit şi închinat de noi. Se cădea vouă, ca acele cuvinte puse împotriva întrebării voastre celei dintâi şi pe care le-am adus din ale voastre cărţi să le arătaţi că nu sunt bine zise, şi astfel la întrebare să intraţi; dar de vreme ce acum vă lepădaţi, deci să vorbim despre Domnul nostru Iisus Hristos, precum singuri voiţi.***

Să începem de aici: Dumnezeu, care pe toate întru fiinţă le-a adus, când a zidit pe om şi l-a văzut plecându-se spre tot răul, n-a trecut cu vederea lucrul mâinilor Sale, ci bine a voit ca Fiul Său, care este cu El nedespărţit (pentru că Dumnezeu este pre-tutindeni), să se pogoare până la ale noastre hotare. Deci s-a pogorât şi, născându-se din Fecioară, s-a născut sub lege, ca pe cei de sub lege să-i răscumpere. Iar des-pre aceasta, că din Fecioară avea să se nască, a proorocit dumnezeiescul prooroc Isaia, zicând: Iată, Fecioară în pântece va lua şi va naşte fiu, şi vei chema numele lui Emanuel. Iar numele acesta precum şi voi ştiţi, însemnează dumnezeiasca venire la oameni, şi, în limba noastră, Emanuel se tâlcuieşte cu noi este Dumnezeu. Deci pe Dumnezeu, cum că avea să se nască din Fecioară, acelaşi prooroc mai înainte cu multă vreme l-a vestit".

Evreii au zis: "În limba noastră evreiască, cartea lui Isaia proorocul nu are scris Fecioară, ci tânără, iar voi aţi stricat Scriptura, scriind în cărţile voastre Fecioară, în loc de tânără".

Sfântul episcop Silvestru a răspuns: ***"Dacă în cărţile voastre nu este scris Fecioară, ci tânără, apoi nu este oare tot una tânără şi fecioară? Să judecăm de aici când Isaia proorocul a grăit despre Dumnezeu către Ahaz: Cere semn de la Domnul Dumnezeul tău în adânc, sau în înălţime. Ahaz a zis: Nu voi cere, nici voi ispiti pe Domnul. Atunci a grăit proorocul: Pentru aceasta Domnul singur vă va da un semn. Deci ce semn va da? Fecioara va lua în pântece. Iar de ziceţi voi că proorocul n-a zis "fecioară", ci "tânăra", şi că nu este tot una tânără şi fecioară, apoi şi acel făgăduit semn nu poate să se numească semn; pentru că a naşte tânăra cea însoţită cu bărbat nu este acesta semn, ci rânduială a firii şi***

obicei; iar a naşte fără amestecare bărbătească, acela este un semn, pentru că este neobişnuit lucru, care covârşeşte rânduiala firii.

Deci tânăra aceea, despre care s-a scris de voi, era fecioară, de vreme ce Domnul a făgăduit să dea printr-însa semnul; şi acesta este un semn, ca mai presus de fire să se nască Fiul, necunoscând bărbat. Noi n-am stricat Scriptura, scriind în loc de "tânără", "fecioară", ci am îndreptat-o, ca să ştim mai luminos printr-însa semnul lui Dumnezeu cel prea luminat, care covârşeşte firea omenească. Cine din oameni s-a născut fără unire bărbătească, decât numai Adam cel zidit din pământ şi Eva cea zidită din coasta lui? Apoi când a născut vreo femeie, neamestecându-se cu bărbat? Deci, n-ar fi fost semnul cel ce s-a făgăduit să se dea de la Dumnezeu, dacă tânăra aceea nu mai presus de fire, ci după fire amestecându-se cu bărbat ar fi luat în pântece, căci ar fi fost lucru obişnuit al firii, dar de vreme ce Fecioara a zămislit fără bărbat, de la Duhul Sfânt, pentru aceea semnul lui Dumnezeu este nou şi prea slăvit; şi a fost cu noi Dumnezeu, după făgăduinţă, Cel născut din Fecioară prea curată, mai presus de fire".

Evreii au zis: "De vreme ce s-a numit Iisus cel născut din Maria, iar nu Emanuel, deci nu era El Acela pe care L-a făgăduit Dumnezeu prin prooroc, ci altul".

Sfântul Silvestru a răspuns: ***"Sfânta Scriptură a obişnuit ca, uneori, în loc de nume a pune întâmplările şi faptele, precum şi aceasta: Cheamă numele Lui grabnic biruitor; măcar că nimeni nu s-a aflat niciodată să se cheme cu un nume ca acesta. Însă de vreme ce Hristos avea să biruiască pe vrăjmaşi, pentru aceea i se numărau lucrurile Lui pe care avea să le facă. Acelaşi prooroc grăieşte şi despre Ierusalim: Te vei numi cetate a dreptăţii, măcar că nimeni n-a numit niciodată cetatea aceea "cetate a dreptăţii", ci o cheamă cu obişnuitul său nume "Ierusalim"; şi de vreme ce atunci Ierusalimul se îndreptase înaintea lui Dumnezeu, de aceea i-a zis în proorocie cetate a dreptăţii, din lucrurile ce se făceau într-însa.***

Şi altele ca acestea pot să se afle în Scriptură, care a dat nume lucrurilor ce s-au întâmplat. Ascultă pe Baruh, proorocind despre faptul că Dumnezeu vrea să locuiască cu oamenii: Acesta este Dumnezeul nostru, nu se va socoti altul afară de El; aflat-a toată calea ştiinţei şi a dat-o lui Iacov, sluga Sa, şi lui Israel cel iubit de El; iar după aceasta pe pământ S-a arătat şi cu oamenii a vieţuit. Iar că de diavolul avea să fie ispitit, Zaharia a proorocit aşa: Şi mi-a arătat mie Domnul pe Iisus, preotul cel mare, stând înaintea îngerului Domnului şi diavolul sta de-a dreapta Lui, ca să I se împotrivească. Şi a zis Domnul către diavol: Să te certe Domnul pe tine, diavole.

Iar pentru mântuirea lui era proorocit în Cartea lui Solomon: Zis-au în sine cei ce gândeau nedreptate: Să vânăm cu vicleşug pe drept, că nu ne este de trebuinţă şi se împotriveşte lucrurilor noastre. Iar cum avea să fie vândut de ucenicul Său, a spus înainte psalmistul: Cel ce mănâncă pâinea mea, a pornit asupra mea vicleşug. Pentru martorii cei nedrepţi a scris înainte: Sculatu-s-au asupra Mea mărturii nedrepte.

Despre răstignirea Lui, zice: Străpuns-au mâinile şi picioarele Mele, numărat-au toate oasele Mele. Acelaşi prooroc a grăit şi despre împărţirea hainelor lui Hristos: Împărţit-au lor hainele Mele şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi. Acelaşi a proorocit şi despre adăparea cu oţet, amestecat cu fiere: Mi-au dat spre mâncare fiere şi la sete M-au adăpat cu oţet. Şi iarăşi despre îngroparea Lui a spus mai înainte: M-au pus în groapa cea mai dedesubt. Iacov, strămoşul nostru, văzând mai înainte aceeaşi cu duhul, a zis: Culcându-te, ai adormit ca un leu şi ca un pui de leu.

Acestea şi mai multe mărturii aducându-le înainte Sfântul Silvestru, de la sfinţii prooroci, despre Domnul Hristos, a biruit pe evrei, fiindcă grăia Sfântul Duh prin gura lui. El a arătat lămurit că Hristos, născut din Fecioară, este Dumnezeu adevărat.

Evreii ziceau: "Ce nevoie era să se nască Dumnezeu în trup omenesc? Nu putea într-alt chip să se mântuiască neamul omenesc?"

Sfântul a răspuns: "Nu este nimic cu neputinţă la Dumnezeu, dar se cădea să fie biruit diavolul de acela care a fost biruit de el. Omul a fost biruit de diavol, nefiind născut după obiceiul firii, adică nu din amestecare bărbătească, ci din pământ zidit, care era ca o fecioară curată, căci încă atunci nu era blestemat de Dumnezeu, nici nu-l întinase sângele uciderii de frate, nici vreo ucidere de fiară; apoi era străin de stricăcioasele trupuri ale morţilor, nici nu era întinat cu lucruri necurate, dintr-un pământ ca acesta, s-a zidit trupul strămoşului, pe care dumnezeiască insuflare l-a înviat; deci pe omul acesta născut astfel, după ce l-a biruit diavolul cel rău întru toate, i se cădea cu adevărat ca şi el însuşi să fie biruit de un om.

Iar acesta este Domnul nostru Iisus Hristos, născut nu după obiceiul şi legea firii, ci precum Adam era curat din pământ, aşa şi El din pântecele cel curat fecioresc era sfânt; şi precum acela a înviat cu suflarea dumnezeiască, aşa şi Acesta prin Duhul Sfânt, când a adumbrit pe Preasfânta Fecioară, S-a întrupat şi S-a făcut Dumnezeu şi om desăvârşit în toate, afară de păcat, având două firi:

dumnezeiască şi omenească. Deci, omenirea a pătimit pentru noi, iar dumnezeirea a rămas fără de patimă".

Apoi sfântul a adus asemănarea aceasta: "Precum un pom luminat de razele soarelui, chiar de s-ar tăia pomul, raza soarelui nu se taie, tot astfel şi omenirea lui Hristos, unindu-se cu Dumnezeirea, a răbdat patimi, însă Dumnezeirea n-a suferit nimic".

Zicând Sfântul Silvestru acestea, împăratul şi toată suita l-au lăudat şi au găsit adevărate în întregime toate cele spuse de dânsul; pentru că acum evreii nu mai aveau de zis nimic împotriva sfântului.

Atunci vrăjitorul Zamvri a zis către împăratul: "Deşi ne biruie Silvestru cu cuvintele sale, pentru că e foarte învăţat şi meşter la cuvinte, pentru aceasta noi nu ne vom depărta de la legea noastră părintească, nici vom urma Omului, pe care părinţii noştrii L-au dat morţii prin sfatul lor obştesc. Iar că unul este Dumnezeu, pe care noi Îl cinstim, şi altul nu este, eu voi arăta nu cu cuvântul, cum face Silvestru, ci sunt gata a arăta cu lucrul, dacă împăratul va porunci deci, o să aduc aici un bou mare şi îndată va şti stăpânirea ta şi toţi cei de faţă cum că nu este alt Dumnezeu în afară de Dumnezeul nostru".

Unul din cei ce stăteau înaintea împăratului, a zis: "Nu departe de zidurile cetăţii, în cireada mea, se află un asemenea bou, pe care nimeni nu poate să pună jugul, nici cu mâna să-l atingă". Şi îndată împăratul a trimis să aducă acel bou.

În acelaşi timp Sfântul Silvestru a întrebat pe Zamvri: ***"Pentru ce-ţi trebuie boul? Şi dacă îl vor aduce, ce poţi să faci?"***

Iar Zamvri a zis: "Vreau să arăt puterea Dumnezeului nostru, al cărui nume de-l voi şopti boului la ureche, îndată va muri, căci firea cea muritoare nu poate să sufere numele lui Dumnezeu, nici nu poate a fi viu boul şi să audă acel nume. Părinţii noştri când aduceau boii la jertfă, acest nume îl strigau în urechea lor şi îndată scoteau un mare răget, şi murind, erau gata spre jertfă".

Silvestru i-a zis: ***"Dacă numele acela, precum zici, ucide pe toţi cei ce-l aud, atunci cum l-ai învăţat tu şi n-ai murit?"***

Zamvri a răspuns: "Nu se cade ţie să ştii această taină, de vreme ce eşti vrăjmaşul nostru".

Împăratul a spus: "Dacă episcopului nu vrei să-i descoperi această taină, atunci să ne-o spui nouă, căci cu adevărat acest lucru este îndoielnic, afară numai dacă ar zice cineva că acest nume este scris".

Zamvri a răspuns: "Nici piele, nici hârtie, nici lemn, nici piatră, nici orice fel de materie nu poate să ţie acel nume scris, căci îndată pier şi scriitorii şi acea materie pe care s-ar scrie".

Împăratul i-a zis: "Apoi spune cum l-ai învăţat singur, căci este cu neputinţă a-l învăţa, dacă nici nu se grăieşte, nici nu se scrie".

Zamvri a răspuns: "Eu, împărate, şapte zile am postit, apoi într-o spălătoare nouă de argint am turnat apă nouă din izvor şi m-am rugat, apoi s-au scris cuvintele pe apă cu un deget nevăzut, care m-a învăţat numele lui Dumnezeu".

Înţeleptul Silvestru a zis: ***"Dacă astfel, cum spui, ai învăţat numele acela, deci când îl grăieşti cuiva în ureche, nu auzi tu însuţi numele acela precum şi cel căruia îl spui? Apoi cum, auzindu-l singur, nu mori?"***

Răspuns-a vrăjitorul: "Ţi-am spus că nu ţi se cade să ştii această taină, fiind vrăjmaşul nostru; deci nu mai este nevoie de cuvinte, când cu fapta se cade să arătăm ceea ce se grăieşte; şi din două să-ţi alegi una: sau tu, chemând numele Nazarineanului tău, să omori boul, ca şi noi întru Dânsul să credem, sau eu voi zice în urechea lui numele Dumnezeului nostru şi voi omorî pe boul acela, şi atunci vei fi dator să crezi în Dumnezeul nostru".

Aceasta auzind-o cei ce erau de faţă, au lăudat judecata lui Zamvri, iar creştinii se îndoiau şi sfântul episcop îi întărea.

Împăratul a zis lui Zamvri: "Se cade ca tu mai întâi să-ţi împlineşti făgăduinţa, căci tu ai făgăduit cu un cuvânt să omori boul".

Vrăjitorul a zis: "Dă-mi poruncă, împărate, şi sunt gata a face aceasta, apoi vei vedea puterea Dumnezeului meu".

Zicând aceasta, s-a apropiat de bou, pe care îl legaseră de coarne câţiva oameni puternici cu funii tari şi cu mare greutate îl duceau. Deci, apropiindu-se Zamvri de dânsul, i-a şoptit ceva la ureche şi îndată boul, răcnind foarte tare şi scuturându-se, a căzut mort.

Cei de faţă, văzând aceasta, s-au mirat foarte mult, iar evreii, bătând din palme au strigat: "Am biruit, am biruit!".

Sfântul Silvestru a rugat pe împărat ca să poruncească să fie tăcere. Făcându-se tăcere, episcopul a zis către evrei: ***"Oare aceasta nu este scris în cărţile voastre, pe care Dumnezeu a grăit-o: Eu voi omorî şi voi face viu, ucide-voi şi voi tămădui?***

Ei au răspuns: "Aşa este scris".

Silvestru a zis: ***"Dacă Zamvri cu numele lui Dumnezeu a omorât boul, apoi cu acelaşi nume să-l şi învieze, pentru că Dumnezeu este binefăcător, iar nu răufăcător şi aceasta este firea Lui, adică a face bine, iar a face rău este împotriva firii Sale; ci voia Lui este ca totdeauna să facă bine. Dacă se întâmplă câteodată că şi pedepseşte pe cineva, pentru folosul altora, aceasta o face pentru faptele noastre cele rele. Deci, dacă ceea ce nu este în firea lui Dumnezeu, cu înlesnire a făcut-o Zamvri, cu atât mai vârtos poate să facă ceea ce este în firea lui Dumnezeu, adică să învieze boul cu acelaşi nume dumnezeiesc prin care l-a omorât, şi atunci eu voi trece la credinţa lui".***

Zamvri a zis către împărat: "Încă o dată împărate, Silvestru voieşte să se folosească de cuvinte, care nu sunt de trebuinţă, după ce s-a săvârşit lucrul cel minunat".

Iar către Silvestru a zis: "Dacă tu, Silvestre, ai putere să faci vreo minune cu numele lui Hristos al tău, spune".

Silvestru a răspuns: ***"De vei voi, îţi voi arăta puterea Hristosului meu, când, prin chemarea sfântului Său nume, voi învia boul acesta, pe care tu l-ai omorât".***

Zamvri a zis: În zadar te lauzi, Silvestre, pentru că nu se poate una ca aceasta, adică să înviezi boul".

Împăratul a zis lui Zamvri: "Deci, dacă ceea ce zici tu că este cu neputinţă, va putea să o facă Silvestru, atunci vei crede în Dumnezeul lui?"

Zamvri a răspuns: "Cu adevărat, împărate, jur înaintea ta că de voi vedea acest bou înviat, voi mărturisi că Hristos este Dumnezeu şi voi primi credinţa lui Silvestru". Acest jurământ l-au repetat toţi evreii.

Atunci episcopul, plecându-şi genunchii, cu tot dinadinsul s-a rugat lui Dumnezeu cu lacrimi; apoi, sculându-se şi ridicând mâinile către cer, a strigat în auzul tuturor:

"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, căruia cu înlesnire îţi este a omorî şi a învia, a răni şi a tămădui, binevoieşte ca prin chemarea Preasfântului şi de viaţă făcătorului Tău nume, să redai viaţă acestui bou, pe care Zamvri cu chemarea drăcească l-a făcut mort; pentru că este vremea să se arate minunile Tale pentru mântuirea multora. Auzi-mă pe mine, robul Tău, în ceasul acesta, ca să se prea mărească Preasfânt numele Tău". După rugăciune s-a apropiat de bou şi a grăit cu glas mare: ***"De este adevărat Dumnezeul cel propovăduit de mine, Iisus Hristos cel născut din Fecioară Maria, scoală-te şi stai pe picioarele tale, apoi lepădându-ţi toată sălbăticia, să fii blând".***

Aceasta zicând sfântul, îndată boul a înviat, s-a sculat şi era blând. Sfântul a poruncit să dezlege funiile din coarnele lui şi i-a zis: ***"Du-te de unde ai venit şi pe nimeni să nu vatămi, ci blând să fii; astfel îţi porunceşte Iisus Hristos, Dumnezeul nostru".*** Deci, s-a dus boul cu toată liniştea, el care mai înainte era neîmblânzit şi sălbatic.

Aceasta văzând-o toţi, au strigat într-un glas: "Mare este Dumnezeul cel propovăduit de Silvestru".

Iar evreii cu Zamvri, alergând la sfântul şi cuprinzându-i cinstitele lui picioare, se rugau ca să mijlocească la Dumnezeu pentru dânşii, ca să-i primească la credinţa creştinească.

La fel şi fericita Elena, deschizând perdeaua, după care şedea, ascultând întrebările şi privind la cele ce se făceau, a ieşit şi a căzut la picioarele sfântului şi, mărturisind că Hristos este Dumnezeu adevărat, a cerut Sfântul Botez. Şi s-a botezat atunci Sfânta Elena, la fel şi evreii cu Zamvri; apoi nenumărată mulţime de popor a crezut în Dumnezeu şi s-a unit cu Biserica lui Hristos.

După aceasta, Sfântul Silvestru s-a dus cu Sfânta împărătească Elena la Ierusalim, ca să caute Crucea Domnului, care fiind aflată, mulţi evrei au crezut în Hristos şi i-a botezat Sfântul Silvestru.

Apoi, întorcându-se la Roma, a vieţuit cealaltă vreme a vieţii sale în obişnuitele lui osteneli şi în grija pentru Biserica lui Hristos.

Astfel, bine păstorindu-şi turma cea cuvântătoare, a trecut către Domnul. În episcopie a petrecut 23 de ani şi 10 luni (314-335), iar acum în viaţa cea nesfârşită prea măreşte pe Tatăl, pe Fiul şi Sfântul Duh, pe unul în Treime Dumnezeu, căruia şi de la noi să-I fie slavă în veci. Amin.

Sinaxar - Pomenirea celui între sfinţi părintele nostru Silvestru, papă al Romei

În această lună (ianuarie), în ziua a doua, pomenirea celui între sfinţi părintele nostru Silvestru, papă al Romei.

Sfântul Silvestru s-a născut în Roma cea veche şi a fost crescut de mic în credinţa creştină, învăţând carte şi purtări bune de la preotul Cvirin. Ajungând în vârstă şi-a arătat dragostea către Dumnezeu şi către aproapele prin ajutorarea şi apărarea celor prigoniţi pentru credinţă. Pentru faptele lui alese şi pentru viaţa lui îmbunătăţită, după moartea lui Miltiade, a fost hirotonit episcop al Romei vechi, cu învoirea tuturor.

Păstoria lui s-a arătat pilduitoare: a dat rânduieli bune Bisericii şi preoţilor şi a apărat Dumnezeirea Mântuitorului împotriva hulitorilor, dovedindu-le din Scriptură că Iisus Hristos este Dumnezeu adevărat şi om adevărat, născut din Fecioară, cum au grăit proorocii.

La adânci bătrâneţi episcopul Silvestru a trecut la Domnul, în anul 335.

Diac. Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Înainte-prăznuirea Botezului Domnului; Sfântul ierarh Silvestru, episcopul Romei; Sfântul cuvios Serafim de Sarov

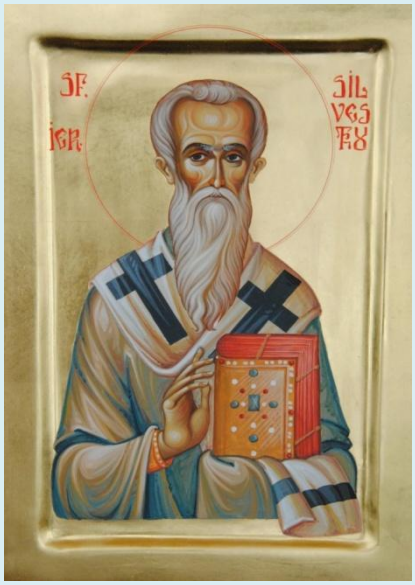

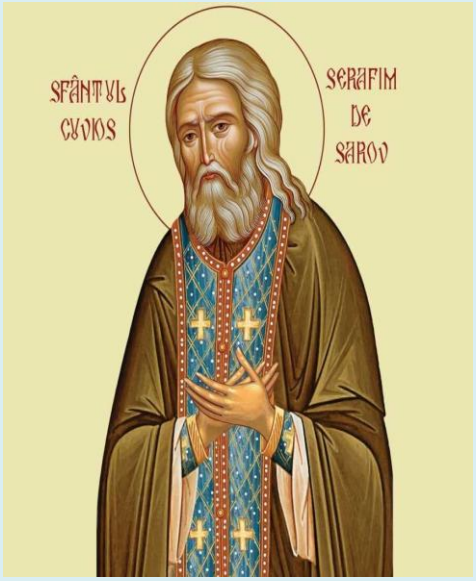

Sfântul ierarh Silvestru

Sfântul Silvestru s-a născut în Roma şi a fost crescut de mic în credinţa creştină, învăţând carte şi purtări bune de la preotul Cvirin. Ajungând în vârstă şi-a arătat dragostea către Dumnezeu şi către aproapele prin ajutorarea şi apărarea celor prigoniţi pentru credinţă.

Pentru faptele lui alese şi pentru viaţa lui îmbunătăţită, după moartea lui Miltiade, a fost hirotonit episcop al Romei vechi, cu învoirea tuturor. Păstoria lui s-a arătat pilduitoare: a dat rânduieli bune Bisericii şi preoţilor şi a apărat Dumnezeirea Mântuitorului împotriva hulitorilor, dovedindu-le din Scriptură că Iisus Hristos este Dumnezeu adevărat şi om adevărat, născut din Fecioară, cum au grăit proorocii.

La adânci bătrâneţi episcopul Silvestru a trecut la Domnul, în anul 335.

Troparul, glas 4: Îndreptător credinţei şi chip blândeţelor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai dobândit cu smerenia cele înalte şi cu sărăcia cele bogate; părinte ierarhe Silvestru, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Sfântul cuvios Serafim de Sarov

Cuviosul Serafim s-a născut în anul 1759, la 19 iulie, în oraşul Kursk, din Rusia, având părinţi bine credincioşi, Isidor şi Agafia. A intrat în mănăstirea din Sarov la vârsta de 19 ani, iar la 27 de ani a fost hirotonit preot.

Vreme de 10 ani, din 1794 până în 1804, a trăit singur în pădure, păzind în amănunt rânduiala Sfântului Pahomie din Egipt, pe care a descoperit-o în setea lui neobosită de a citi cărţile Sfinţilor părinţi.

În pădure, Sfântul Serafim locuia în tovărăşia animalelor sălbatice: urşi, lupi, vulpi, care se obişnuiseră să ia hrana din mâna lui. Din ispita diavolului, Sfântul Serafim a fost bătut rău de tâlhari şi a fost găsit fără cunoştinţă în coliba lui din pădure. Vindecat de răni, între anii 1804-1807 a primit rânduiala de viaţă a stâlpnicilor şi a petrecut o mie de zile şi de nopţi, rugându-se în genunchi, pe o piatră, în inima pădurii, îndurând ierni grele.

Mai apoi, vreme de mulţi ani, a stat zăvorât în chilia lui din mănăstire, fără pat şi fără căldură, având ca pravilă - rostirea rugăciunii lui Iisus, iar ca citire săptămânală - cele patru Evanghelii. Duminica se împărtăşea cu Sfintele Taine, pe care i le aducea un preot în chilia sa.

În urma unei vedenii în care i s-a arătat Maica Domnului, însoţită de Sfinţii Petru al Alexandriei şi Clement al Romei, Sfântul Serafim a primit darul de a povăţui suflete ca părinte duhovnicesc (stareţ) şi a început să primească pe credincioşi la chilia sa. Îi întâmpina întotdeauna rostind cuvintele: „Bucuria mea!”, şi îi învăţa că scopul vieţii creştine este „dobândirea Duhului Sfânt”. Iisus, Fiul lui Dumnezeu, chemat în rugăciunea neîncetată, Se arată prin venirea Duhului Sfânt, iar Duhul şi Fiul, împreună, îl duc pe cel ce se roagă la apropierea de Tatăl.

Mărturia lucrării de împărtăşire din lumina dumnezeiască, aşa cum a cunoscut-o Sfântul Serafim, este descrisă în cartea lui Nicolae Motovilov: Viaţa Sfântului Serafim de Sarov. Motovilov îi spuse cuviosului Serafim: „Şi totuşi, eu nu înţeleg cum pot să am siguranţa că sunt în Duhul Sfânt. După care semne pot eu să cunosc singur că harul Sfântului Duh se află în mine?”. Părintele Serafim spuse: „Iată, acum, suntem amândoi în harul Sfântului Duh… Dar de ce nu mă priveşti?”. „Părinte, nu pot să te privesc. Ochii sfinţiei tale aruncă fulgere de lumină. Faţa sfinţiei tale e mai arzătoare decât soarele şi mă dor ochii”. Şi cuviosul Serafim urmă: „Te afli în plinătatea Sfântului Duh, altfel n-ai putea să mă vezi în starea aceasta”. Apoi i-a spus şoptit: „Mulţumeşte lui Dumnezeu pentru milostivirea Lui către noi. Vezi,

în adâncul inimii m-am îndreptat către Dumnezeu, zicând: Doamne, fă pe omul acesta vrednic să vadă, cu ochii lui trupeşti, arătarea Preasfântului Duh. Şi iată, Dumnezeu a auzit rugăciunea smeritului Serafim… Dar bine, de ce nu te uiţi la mine? Nu-ţi fie teamă, Dumnezeu este cu noi…”.

„Încurajat, încercai să ridic ochii şi o spaimă sfântă îmi cuprinse toată fiinţa. Închipuiţi-vă faţa unui om care vă vorbeşte din mijlocul soarelui; îi vezi mişcarea buzelor, înfăţişarea ochilor, îi auzi glasul, simţi că te ţine de umeri, dar nu-i vezi nici braţele, nu vezi nici trupul tău, nici al celui ce-ţi vorbeşte, ci vezi numai o lumină strălucitoare, o lumină orbitoare, luminând întinsul zăpezii, până departe, împrejur, luminând fulgii de zăpadă, care nu încetau să cadă peste mine şi peste marele stareţ”.

Şi părintele Serafim urmă: „Dacă numai presimţirea, arvuna aceasta a bucuriei viitoare, umple inima noastră de atâta mângâiere şi atâta înviorare, ce vom spune de bucuria însăşi, care este pregătită în ceruri, tuturor celor ce plâng aici pe pământ? Şi dumneata, dragul meu, ai plâns destul în viaţa pământească. Dar, iată, cu câtă bucurie te mângâie Dumnezeu…

Dar acum e vremea luptelor, a strădaniilor neîncetate, e vremea dobândirii unor puteri din ce în ce mai mari, ca să creştem „până la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos” (cf. Efeseni 4, 13). Atunci, însă, bucuria aceasta, pe care o simţim acum în parte şi într-un timp scurt, se va arăta în toată plinătatea ei şi ne va covârşi toată fiinţa cu desfătări negrăite, pe care nimeni nu va mai putea să le ia de la noi”.

Cuviosul Serafim a întemeiat mănăstirea de maici de la Diveevo, apoi a răposat cu pace în ziua de 2 ianuarie a anului 1833.

Prima aflare a moaştelor sale a avut loc cu prilejul trecerii lui în rândul Sfinţilor, în anul 1903, la 19 iulie, dată care a devenit a doua lui zi de prăznuire.

În anul 1926, pe vremea prigoanei ateiste, mănăstirea Diveevo a fost desfiinţată, iar moaştele cuviosului au fost ascunse de atei, spre a opri pelerinajele prin care credinţa se întărea. Ele au fost descoperite din nou în anul 1991 şi au fost aşezate la Diveevo, unde mulţimi de credincioşi din toată lumea vin spre a-l cinsti.

Sfântul Serafim a rămas în conştiinţa credincioşilor ortodocşi ca un mare părinte duhovnicesc, lucrător al rugăciunii neîncetate, purtător de har şi făcător de minuni.

Pentru rugăciunile cuviosului Serafim, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Troparul, glas 4: Din tinerețe L-ai îndrăgit pe Hristos, fericite, și numai Lui, Unul, ai dorit cu înflăcărare să îi slujești, prin rugăciune neîntreruptă în pustie, nevoindu-te cu inima plină de umilință dobândind iubirea lui Dumnezeu și arătându-te ales al Maicii Domnului. Pentru aceasta ne rugăm ție: Mântuiește-ne pe noi cu rugăciunile tale, prea cuvioase Serafime, părintele nostru.

Proloagele din 2 ianuarie

Luna ianuarie în 2 zile: pomenirea celui între Sfinţi părintelui nostru Silvestru, papă al Romei (314-335).

Acest sfânt s-a născut în Roma cea veche, fiind fiu al lui Rufin şi Justa, şi a trăit pe vremea împăratului Diocleţian (284-305) şi a bine credinciosului împărat Constantin cel mare (306-337). A deprins învăţătura creştină de la preotul Quirinus, iar cunoaşterea temeinică a credinţei a primit-o de la preotul Timotei, venit la Roma din Antiohia. Strălucind prin ştiinţă şi cu evlavie, a intrat în clerul Bisericii din Roma şi a fost hirotonit preot de papa Marcelin. La 314, după moartea papei Miltiade, a fost ales episcop în scaunul Romei.

Mărturisirea credinţei în timpul prigoanei, lupta lui pentru răspândirea credinţei şi înţelepciunea ce a dovedit în osteneală pentru îndreptarea rătăcirilor ivite în vremea lui, l-au făcut iubit şi cinstit pretutindeni.

***

Se spune că, pe vremea când împăratul Constantin nu se botezase încă, acesta îmbolnăvindu-se, vracii păgâni l-au îndemnat pe împărat să se scalde în sânge cald de prunci, ca să scape de suferinţă, dar împăratul nu s-a învoit la asemenea ticăloşie.

Şi chemând pe Sfântul Silvestru, acesta i-a spus: ***"Scăldătoarea de care ai trebuinţă, împărate este cu totul alta. Se cuvine, deci să crezi fără şovăire în Hristos Dumnezeu, să posteşti, apoi să capeţi milostivirea lui Dumnezeu, lepădându-te de păcatele ce ai săvârşit. Deci, leapădă acum haina împărătească şi timp de şase zile să posteşti, după aceasta, porunceşte să fie eliberaţi din temniţă toţi creştinii, iar, din avuţiile tale, să faci milostenie multă la săraci."***

Şi, făcându-se acestea, împăratul a primit Sfântul Botez.

&&&

Şi cereau unii împăratului să izgonească din cetate pe cei ce rămâneau la închinarea idolilor, dar împăratul, ascultând de Sfântul Silvestru, a răspuns: "Domnul nostru nu voieşte să vină cineva la Dânsul cu sila. Numai cel venit la El de bună voie este primit. Nu se cade să pri-gonim pe nimeni, ci fiecare este liber să creadă după voia sa."

Neputând, din pricina vârstei, să ia parte, în anul 325, la Sinodul cel dintâi de la Niceea, Sfântul Silvestru a trimis acolo soli şi a primit întru totul hotărârile Sinodului.

Deci, făcându-se multora mijlocitor de mântuire, la adânci bătrâneţi, în anul 335, Sfântul s-a mutat către Domnul şi a fost îngropat în cimitirul Priscilei, la Roma.

Dumnezeului nostru slavă!

Întru această zi, minunea Sfântului Silvestru, la întrebările despre evrei şi păgâni.

După ce s-a creştinat marele Constantin împăratul, veste şi zvon s-a făcut printre evrei şi păgâni, că se vor închide capiştele lor şi în tot locul se vor zidi biserici creştineşti întru slava Sfintei Treimi.

Deci, au venit evreii la Sfântul Silvestru ca să-l întrebe pe dânsul despre poruncile împăratului. Şi era între dânşii unul mai înţelept, un rabin, anume Zambri, iscusit nu numai în elineasca înţelepciune şi în evreiasca scriptură desăvârşit, ci şi în meşteşugul magiei prea mare era, în care toată nădejdea păgânească se punea, că, dacă nu va birui pe creştini cu cuvintele, atunci cu semnele cele vrăjitoreşti să-i dovedească.

Iar, sosind ziua înfruntării păgânilor cu creştinii, a stat împăratul pe scaunul său, cu toată curtea, şi a intrat înaintea împăratului şi Sfântul Silvestru cu puţini însoţitori, având câţiva episcopi ce se întâmplaseră atunci acolo şi au intrat şi cei o sută douăzeci de păgâni.

Şi s-a început vorbirea, pe care şi împărăteasa Elena, dorind să o asculte, a stat după perdea, iar împăratul şi curtenii luau seama la cele ce se grăiau de amândouă părţile.

Deci, întru început, păgânii pe împărat l-au judecat, că ar fi fost înşelat de Silvestru, după aceea s-au pornit asupra lui Silvestru şi, în sfârşit şi împotriva Domnului Hristos grăiau cuvinte de defăimare.

Iar arhiereul, ca un ostaş ales, cu proorociile bărbaţilor celor de Dumnezeu purtători şi ale sfinţilor prooroci, dovedea cele ce s-au spus despre venirea lui Mesia, şi-i dovedea pe ei, pe elini, ca pe nişte robi ai idolilor, iar pe evrei, ca pe cei ce au căzut din slava lui Dumnezeu. Şi toţi n-au putut să-i stea lui împotrivă.

Iar împăratul şi toată curtea au lăudat pe Silvestru şi pe el l-au socotit biruitor la întrebările acelea, căci acum, păgânii nu aveau ce să zică împotriva lui Silvestru.

Atunci Zambri, rabinul a zis către împărat: "Măcar că ne dovedeşte pe noi Silvestru cu cuvintele sale, foarte meşter fiind la vorbire, însă noi nu ne vom depărta de legea noastră cea părintească, nici vom urma Omului pe care părinţii noştri cu sfat de obşte, la moarte l-au dat. Iar ca unul este Dumnezeu, Acela pe care noi Îl cinstim şi nu este altul, eu nu cu cuvântul, ca Silvestru, ci cu fapta sunt gata a arăta, dacă vei porunci, împărate, să se aducă aici un bou mare şi neîmblânzit, şi îndată va şti stăpânirea ta şi toţi cei ce stau de faţă, că nu este Dumnezeu, afară de Dumnezeul nostru."

Iar un oarecare, din cei ce stau înaintea împăratului, a zis: "Am un bou ca acela în cireada mea, nu departe de la zidurile cetăţii, pe care nimeni nu poate să pună jugul, nici cu mâna să-l atingă." Şi îndată a trimis împăratul să aducă boul acela.

Întru acea vreme, vorbind Sfântul Silvestru, a întrebat pe Zambri: "Pentru ce-ţi trebuie boul? Şi când îl vor aduce, ce poţi să-i faci lui?"

Iar Zambri a zis: "Vreau să arăt puterea numelui Dumnezeului nostru, pe care, de-l voi şopti boului în ureche, îndată va muri. Că nu poate firea cea muritoare să sufere numele lui Dumnezeu, nici nu poate să fie viu acela, care va auzi acest nume. Iar părinţii noştri, când se aduceau boii la jertfă, numele acela în urechile boilor îl grăiau şi, îndată, cu mare răget, cădeau şi, murind, se făceau gata pentru jertfă."

Iar Silvestru i-a zis: "Dacă numele acela, precum zici, ucide pe toţi cei ce-l aud pe el, apoi cum tu l-ai învăţat şi n-ai murit?"

Zambri a răspuns: "Nu se cade ţie ca să ştii taina aceasta, de vreme ce vrăjmaş al nostru eşti." Acestea zicându-le Zambri, a grăit împăratul: "Dacă episcopului nu vrei să-i descoperi taina aceea, apoi să o spui nouă, că într-adevăr, lucru de îndoire

este, fără numai de va zice cineva că, citindu-se scris numele acela, poate să-l înveţe."

Răspuns-a Zambri: "Nici pe piele, nici pe hârtie, nici pe lemn, nici pe piatră, nici pe orice fel de materie nu poate să fie scris numele acela, că, îndată, şi scriitorii şi acea materie pe care s-ar scrie, pier."

"Atunci spune-ne cum tu însuţi l-ai învăţat? Căci, cu neputinţă este a-l învăţa, dacă nici nu se grăieşte, nici nu se scrie."

Iar Zambri, a răspuns: "Eu, împărate, şapte zile am postit, apoi într-o spălătoare nouă de argint am turnat apă curată din izvor şi m-am rugat şi s-au scris cuvintele pe apă, cu un deget nevăzut, care m-a învăţat numele Dumnezeu."

Iar înţeleptul Silvestru i-a zis: "Dacă aşa ai învăţat numele acela, precum spui, atunci de ce, când îl grăieşti pe el cuiva în ureche, şi tu însuţi auzi numele acela, precum îl aude şi cel căruia îl grăieşti, cum se face că tu însuţi, auzindu-l pe el, nu mori?"

Răspuns-a vrăjitorul: "Ţi-am spus ţie că nu se cade să ştii taina aceea, vrăjmaş al nostru fiind. Deci, ce nevoie este de cuvinte, când numai cu fapta se cade să arătăm ceea ce se grăieşte şi din două să-ţi alegi una: sau tu, chemând numele Nazarineanului tău, să omori boul, ca şi noi să credem într-însul, sau eu voi zice în urechea lui numele dumnezeului nostru şi va muri boul acela şi datori vei fi tu să crezi în dumnezeul nostru."

Aceasta auzind-o, toţi cei ce stăteau de faţă au lăudat judecata lui Zambri, iar creştinii se îndoiau, însă sfântul episcop îi întărea pe ei.

Iar împăratul a zis lui Zambri: "Se cade ca tu, mai întâi, să-ţi împlineşti făgăduinţa, că tu ai făgăduit că, numai cu un cuvânt, să omori boul."

Iar vrăjitorul a răspuns: "De-mi porunceşti mie ca să fac aceasta, împărate, apoi vei vedea puterea dumnezeului meu." Şi, acestea zicând, s-a apropiat de bou, pe care nişte oameni puternici, cu funii tari de coarne legându-l, cu anevoie şi cu osteneală mare îl duceau. Deci, apropiindu-se Zambri de el, i-a şoptit ceva în urechea lui şi îndată boul, răcnind foarte tare şi scuturându-se, a căzut mort.

Şi toţi, văzând aceasta, s-au mirat foarte mult, iar păgânii au strigat, bătând din mâini şi zicând: "Am biruit, am biruit!"

Iar Sfântul Silvestru a rugat pe împărat să poruncească să se facă tăcere. Şi, făcându-se tăcere, a zis episcopul către păgâni: "Au doară nu este scris în cărţile voastre aceasta, pe care Atotputernicul Dumnezeu a grăit: "Eu voi omorî şi voi face viu, ucide-voi şi eu voi tămădui?"

Iar ei au răspuns: "Aşa este scris."

Iar Silvestru a grăit: "Dacă Zambri numai cu numele lui Dumnezeu a omorât boul, apoi, cu acelaşi nume să-l şi învieze, pentru că Dumnezeu este binefăcător, iar nu răufăcător, şi aceasta este firea Lui, adică a face bine, iar a face rău este potrivnic firii Lui, că voia Lui este totdeauna bună. Şi, de se întâmplă vreodată, ca şi cu ceva rău pedepseşte pe cineva pentru folosul altora, însă aceasta se întâmplă de nevoie şi nu cu voie face unele ca acestea, ci silit fiind de ale noastre fapte rele. Deci, dacă Zambri a făcut cu înlesnire ceea ce nu este cu bunăvoirea firii lui Dumnezeu, cu atât mai vârtos poate să facă ce este potrivit cu firea lui Dumnezeu, adică să învie boul cu acelaşi nume dumnezeiesc, nume prin care l-a omorât, şi eu voi sta lângă credinţa lui."

Iar Zambri a zis către împărat: "Iată, împărate, voieşte Silvestru ceea ce nu mai este de trebuinţă, acum, după ce s-a săvârşit lucrul cel minunat." Iar către Silvestru a zis: "De ai şi tu vreo putere, fă vreo minune, cu numele lui Iisus al tău."

Iar episcopul a răspuns: "Dacă asta voieşti, îţi voi arăta ţie puterea Hristosului meu, când, prin chemarea Sfântului Său Nume, voi învia boul acesta, pe care tu l-ai omorât."

Zis-a Zambri: "În deşert te lauzi, Silvestru, pentru că nu se poate să fie aceasta, ca, adică, boul să fie din nou viu."

Iar împăratul a zis lui Zambri: "Deci, dacă ceea ce zici tu că este cu neputinţă, va putea episcopul să facă, atunci vei crede în Dumnezeul lui?"

Răspuns-a Zâmbri: "Cu adevărat, împărate, mă jur ţie, că de voi vedea boul înviat, voi mărturisi pe Hristos că este Dumnezeu şi voi primi credinţa lui Silvestru; aşijderea şi toţi ceilalţi, împreună cu mine, acelaşi lucru vor face."

Atunci episcopul, plecându-şi genunchii, cu stăruinţă s-a rugat lui Dumnezeu cu lacrimi, apoi, sculându-se şi mâinile ridicându-şi, a grăit în auzul tuturor: "Doamne, Iisuse Hristoase, Fiule al lui Dumnezeu, şi Dumnezeule, căruia uşor îi este a lua viaţa şi a învia, a răni şi a tămădui, binevoieşte ca prin chemarea Preasfântului şi de

viaţă făcătorului Numelui Tău, să învieze boul acesta, pe care Zambri, prin chemarea vrăjitorească, l-a făcut mort, că vremea este să se arate minunile Tale, pentru mântuirea multora. Auzi-mă pe mine, robul Tău, în ceasul acesta, ca să se proslăvească Preasfânt Numele Tău."

Iar după rugăciune, s-a apropiat de bou şi a grăit cu mare glas: "De este adevărat Dumnezeul cel propovăduit de mine, Iisuse Hristoase Cel născut din Fecioara Maria, scoală-te şi stai pe picioarele tale şi lepădându-ţi toată sălbăticia, blând să fii!"

Aceasta zicând-o sfântul, îndată boul a înviat şi s-a sculat şi sta blând. Iar sfântul a poruncit să dezlege funiile din coarnele lui şi i-a zis: "Du-te de unde ai venit şi pe nimeni să nu vatămi, ci blând să fii, aşa îţi porunceşte ţie Iisus Hristos, Dumnezeul nostru!" Şi s-a dus boul cu toată liniştea, el care mai întâi, neîmblânzit şi sălbatic era.

Aceasta văzând-o toţi, au strigat, ca o singură gură zicând: "Mare este Dumnezeul Cel propovăduit de Silvestru!"

Iar păgânii, cu Zambri, alergând la sfântul şi cuprinzându-i picioarele, cereau să se roage lui Dumnezeu pentru dânşii şi să-i primească pe ei la credinţa creştinească.

De asemenea, şi fericita Elena, deschizând perdeaua după care stătea să asculte întrebările şi să privească la cele ce se făceau, a ieşit şi a căzut la picioarele sfântului şi mărturisind pe Hristos că este Dumnezeu adevărat, a cerut Sfântul Botez. Şi a fost botezată, atunci Sfânta Elena, la fel şi păgânii, cu Zambri şi nenumărata mulţime de popor s-a apropiat de Dumnezeu şi s-a unit cu Biserica lui Hristos.

După aceasta, Sfântul Silvestru s-a dus cu Sfânta împărătească Elena la Ierusalim, ca să caute Crucea Domnului, care aflată fiind, mulţi păgâni au crezut în Hristos Iisus şi i-a botezat pe ei Sfântul Silvestru.

Apoi, la Roma întorcându-se, a vieţuit cealaltă vreme a vieţii sale, întru obişnuitele sale osteneli şi în grija cea pentru Biserica lui Hristos. Şi aşa bine păstorindu-şi turma cea cuvântătoare, a trecut către Domnul plin de zile.

Întru episcopie a petrecut douăzeci şi trei de ani şi zece luni. Iar acum, în viaţa cea nesfârşită, cu îngerii proslăveşte pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, pe Unul în Treime Dumnezeu, pe care şi noi să-L mărim în veci! Amin.

Dumnezeului nostru slavă!

Întru această zi, Sfântul, părintele nostru Serafim din mănăstirea Sarov, care s-a nevoit în anii 1759-1833, săvârşindu-se cu pace.

Acesta era din oraşul Kursk, născut din părinţi binecredincioşi, Isidor şi Agafia. A intrat în mănăstirea din Sarov la vârsta de 19 ani, iar la 27 de ani a fost hirotonit preot.

Vreme de 10 ani, din 1794 până în 1804, a trati singur în pădure, păzind în amănunt rânduiala Sfântului Pahomie din Egipt, pe care a descoperit-o în setea lui neobosită de a citi cărţile Sfinţilor părinţi.

În pădure, Sfântul Serafim locuia în tovărăşia animalelor sălbatice, urşi, lupi, vulpi, care - cum spun martorii vieţii lui - se obişnuiseră să ia hrană din mâna lui.

La 12 septembrie 1804, Serafim a fost crunt bătut de tâlhari şi a fost găsit fără cunoştinţă în coliba lui din pustnicie. Vindecat de răni, între anii 1804-1807 a primit rânduiala de viaţă a stâlpnicilor şi a petrecut foarte multe zile şi nopţi, rugându-se în genunchi, pe o piatră, în inima pădurii, îndurând grozavele ierni.

Mulţi ani a stat zăvorât în chilia lui din mănăstire, fără pat, nici încălzire, având ca rânduială de viaţă, rugăciunea lui Iisus, iar ca citire săptămânală, cele patru Evanghelii, împărţite într-un anume fel (luni, Sfântul Matei; marţi, Sfântul Marcu, miercuri, Sfântul Luca; joi, Sfântul Ioan; vineri, Acatistul Sfintei Cruci; sâmbătă, Acatistul tuturor Sfinţilor) şi Duminică se împărtăşea cu Sfintele Taine, pe care preotul i le aducea în chilia sa.

În urma unui vis în care a văzut pe Maica Domnului, însoţită de Sfântul Petru al Alexandriei şi Clement Romanul, Sfântul Serafim a primit slujirea de părinte duhovnicesc (stareţ) şi a început să primească închinători la chilia sa.

El îi primea numindu-i "Bucuria mea" şi îi învăţa, că viaţa creştinească desăvârşită stă în "agonisirea Duhului Sfânt". Iisus, Fiul lui Dumnezeu, chemat în rugăciunea neîncetată, Se arată prin venirea Duhului Sfânt şi amândouă ipostazele duc împreună la apropierea de Tatăl.

Mărturisirea lucrării de împărtăşire din lumina dumnezeiască, aşa cum a cunoscut-o şi de care s-a învrednicit Sfântul Serafim, este luată din scrierea lui, Convorbire cu Motovilov. Iat-o:

"- Şi totuşi, eu nu înţeleg cum pot să am siguranţă că sunt în Duhul Sfânt. După care semne pot eu să cunosc singur că harul Sfântului Duh se află în mine?

Părintele Serafim răspunde: Dar ţi-am spus că-i foarte simplu: Iată, acum, suntem amândoi în harul Sfântului Duh... Dar de ce nu mă priveşti?"

- Părinte nu pot să te privesc; ochii sfinţiei tale aruncă fulgere de lumină. Faţa sfinţiei tale e mai arzătoare decât soarele şi mă dor ochii.

Şi Serafim urmă: Te afli în plinătatea Sfântului Duh, altfel n-ai putea să mă vezi în starea aceasta.

Şi, apropiindu-mi-se de ureche îmi şopti: Mulţumeşte lui Dumnezeu pentru milostivirea Lui către noi. Vezi, n-am făcut nici măcar semnul crucii, în adâncul inimii m-am îndreptat, însă către Dumnezeu, zicând: Doamne, fă pe omul acesta vrednic să vadă, cu ochii lui trupeşti, arătarea Preasfântului Duh. Şi iată, Dumnezeu a auzit rugăciunea smeritului Serafim... Dar bine, de ce nu te uiţi la mine? Nu-ţi fie teamă, Dumnezeu este cu noi...

Încurajat, încercai să ridic ochii şi o spaimă sfântă îmi cuprinse toată fiinţa. Închipuiţi-vă faţa unui om care vă vorbeşte din mijlocul soarelui; îi vezi mişcarea buzelor, înfăţişarea ochilor, îi auzi glasul, simţi că te ţine de umeri, dar nu-i vezi nici braţele, nu vezi nici trupul tău, nici al celui ce-ţi vorbeşte, ci vezi numai o lumină strălucitoare, o lumină orbitoare, luminând întinsul zăpezii, până departe, împrejur, luminând fulgii de zăpadă, care nu încetau să cadă, pe mine şi pe marele stareţ.

Şi părintele Serafim urmă: Dacă numai presimţirea, arvuna aceasta a bucuriei viitoare, umple inima noastră de atâta mângâiere şi atât înviorare, ce vom spune de bucuria însăşi, care ne este pregătită în ceruri, tuturor celor ce plâng aici pe pământ? Şi dumneata, dragul meu, ai plâns destul în viaţa pământească. Dar, iată, cu câtă bucurie te mângâie Dumnezeu... Dar acum e vremea luptelor, a strădaniilor neîncetate, e vremea dobândirii unor puteri din ce în ce mai mari, ca să creştem până la măsura deplină a înălţimii lui Hristos... şi moştenitor al scaunului său, după dânsul. Atunci, însă, bucuria aceasta, pe care o simţim acum, în parte şi un timp scurt, se va arăta în toată plinătatea ei şi ne va covârşi toată fiinţa cu desfătări negrăite, pe care nimeni nu va mai putea să le ia de la noi."

Canonizat în anul 1903, pomenirea Sfântului Serafim trăieşte în evlavia credincioşilor, ca un mare stâlp al sfinţeniei creştine, ca un înger păzitor al creştinătăţii.

Dumnezeului nostru, mărire!

Întru această zi, Cuvânt despre Sfântul Vasile cel mare, cum a izbăvit cu rugăciunile sale pe un tânăr înşelat de draci.

Eladie, cel ce a fost ucenic marelui Vasilie şi martor apropiat al minunilor lui, bărbat îmbunătăţit şi sfânt, a spus nemincinos un lucru ca acesta:

"Un curtean dreptcredincios, anume Proterie, cercetând Sfintele locuri, a gândit că să dea pe fiica sa într-una din mănăstiri, spre slujba lui Dumnezeu.

Iar diavolul, cel ce din început urăşte binele, a pornit pe o slugă a lui Proterie, spre poftirea fiicei stăpânului său. Şi văzând sluga că este lucru nelesnicios, şi nici îndrăznind a zice ceva pentru aceasta, ştiindu-se pe sine nevrednic, a mers la un vrăjitor ce locuia în cetatea aceea şi toată dorirea sa i-a spus-o, şi i-a făgăduit să-i dea lui aur mult, de va face să poată lua de soţie pe fiica stăpânului său.

Iar vrăjitorul, la început se lepăda, dar mai pe urmă a zis: Dacă primeşti, te voi trimite la stăpânul meu diavolul şi el îţi va ajuta ţie la una ca aceasta, de vei face şi tu voia lui.
Iar ticălosul acela rob a zis: Pe toate cele ce-mi va porunci, făgăduiesc că le voi face.

Iar fermecătorul i-a zis: Dar te vei lepăda de Hristos al tău şi vei da scrisoare pentru aceasta?

Iar el a zis: Gata sunt, numai să-mi câştig dorirea mea.

Răspuns-a vrăjitorul: De făgăduieşti aşa, apoi şi eu îţi voi fi ajutător. Şi luând o hârtie, vrăjitorul a scris diavolului aşa: De vreme ce mi se cade a mă sârgui, stăpânul meu, că rupând de la creştinească credinţă să aduc la a ta stăpânire, pentru înmulţirea părţii tale, iată, trimis-am la tine pe tânărul ce va aduce scrisoarea mea, aprins de pofta pentru o fecioară şi te rog de aceea, să-i dai lui ajutor ca să-şi câştige dorirea sa, ca şi eu, întru aceasta, să mă proslăvesc şi cu mai mare sârguinţă să câştig pe mulţi, care îţi vor fi ţie plăcuţi.

O scrisoare ca aceasta scriind vrăjitorul către diavolul, i-a dat-o tânărului aceluia şi l-a trimis, zicându-i: Să mergi în ceasul acesta al nopţii şi să stai la mormintele păgâneşti şi să ridici hârtia în văzduh şi-ţi vor sta de faţă cei ce te vor duce la diavolul.

Iar el, ticălosul, degrabă s-a dus şi, stând la morminte, a început a chema pe draci spre ajutor.

Şi îndată în faţa lui a stat viclenele duhuri şi cu bucurie au dus la căpetenia lor pe cel înşelat. Şi, văzându-l că şedea pe scaun înalt şi mulţime de duhuri viclene înconjurându-l pe el, i-a dat lui scrisoarea cea de la vrăjitor, pe care, luând-o căpetenia diavolilor, a zis către tânăr: Crezi în mine?

Iar el a zis: Cred.

Şi diavolul a zis: Oare te lepezi de Hristos al tău?

Iar ticălosul a zis: Mă lepăd.

Grăit-a lui satana: De multe ori mă înşelaţi voi creştinii, că atunci când vă trebuie ajutorul meu, veniţi la mine, iar după ce vă împliniţi dorirea voastră, iarăşi vă lepădaţi de mine. Ci, să-mi faci mie în scris că te lepezi de credinţa ta de bună voie şi făgăduieşti ca să fii al meu pe veci şi să rabzi cu mine, în ziua judecăţii, veşnica osândă, şi aşa eu, îndată, voi împlini dorirea ta.

Iar tânărul i-a făcut înscris, precum diavolul a voit.

Atunci pierzătorul de suflete balaur a trimis pe dracii desfrânării şi au aprins pe acea fecioară, cu nesăţioasa dragoste către tânăr, atât de mult, încât nerăbdând patima cea trupească, a căzut la pământ şi a început a striga către tatăl său: Miluieşte-mă, miluieşte-mă pe mine, fiica ta, şi mă dă de soţie tânărului acestuia al nostru, pe care l-am îndrăgit foarte. Iar de nu-mi vei face mie aceasta, mie fiicei tale, cea una născută, atunci, cu amară moarte, degrabă voi muri şi vei da pentru mine răspuns în ziua Judecăţii.

Aceasta auzind, tatăl s-a înspăimântat şi se tânguia zicând: Vai mie, păcătosului, din ce a venit aceasta asupra fiicei mele? Cine a amăgit pe fiica mea? Cine mi-a întunecat lumina ochilor mei? Eu pe tine, fiica mea, doream să te logodesc cu Mirele ceresc, ca să fii vieţuitoare împreună cu îngerii şi ca totdeauna în psalmi şi în cântări duhovniceşti să proslăveşti pe Dumnezeu şi prin tine nădăjduiam să fiu mântuit. Iar tu, fără de ruşine, de nuntă îmi vorbeşti? Să nu mă pogori pe mine cu mâhnirea în iad, fiică, să nu-ţi ruşinezi neamul tău, însoţindu-te cu un om de nimic.

Iar ea, nesocotind cuvintele tatălui său, zicea: De nu vei face după dorirea mea, apoi singură mă voi ucide.

Iar tatăl ei, neştiind ce să facă, după sfatul rudeniilor şi al prietenilor săi, a lăsat ca, mai bine să fie voia ei, decât cu moarte năpraznică să o vadă prierind.

Şi, chemând pe sluga sa, i-a dat lui, ca soţie, pe fiica sa şi averi multe şi a zis către ea: Mergi, fiică ticăloasă şi pătimaşă, după bărbat, însă mult te vei căi, pe urmă, şi nu-ţi va fi ţie de folos.

Şi, săvârşindu-se nedreapta însoţire şi diavoleasca lucrare împlinindu-se, după câtăva vreme, l-au văzut şi bine l-au însemnat alţii pe tânărul acela, că nu intra în biserică şi nu se împărtăşeşte cu Sfintele Taine.

Şi au spus aceasta femeii lui: Nu ştii că bărbatul tău, pe care l-au ales, nu este creştin, ci străin de credinţa lui Hristos?

Iar ea, auzind aceasta, s-a umplut de mâhnire şi s-a aruncat la pământ şi a început a-şi rupe obrazul şi să-şi bată pieptul şi a striga zicând: Nimeni nu s-a mâhnit vreodată ascultând de părinţii săi; cine va spune ruşinea tatălui meu; vai mie, ticăloasei, în câtă pierzare am căzut? La ce m-am născut şi, născându-mă, de ce n-am pierit?

Aşa tânguindu-se ea, a auzit bărbatul ei şi a alergat la dansa, întrebând-o de pricina tânguirii sale. Şi, aflând pricina, a început a o mângâia, zicându-i că nu sunt adevărate cele zise despre dânsul şi o întărea, spunându-i că el este creştin.

Iar ea, mângâindu-se puţin cu acele cuvinte ale lui, a zis către dânsul: De vei voi că să mă încredinţezi pe mine cu adevărat şi fără de grijă să-mi faci ticălosul meu suflet, apoi mâine dimineaţă să mergi cu mine la biserică şi înaintea mea să te împărtăşeşti cu Preacuratele Taine şi atunci te voi crede.

Iar ticălosul acela, văzând că nu se poate păzi taina lui, i-a spus ei cum s-a dat diavolului.

Iar ea, lepădându-şi slăbiciunea femeiască şi bun sfat luând, a alergat la Sfântul Vasile şi a strigat: Miluieşte-mă, ucenice al lui Hristos, miluieşte-mă pe mine, care n-am ascultat pe tatăl meu şi m-am supus drăcescului sfat. Şi i-a spus lui cu deamănuntul, cele despre bărbatul ei.

Iar sfântul, chemând pe bărbatul ei, l-a întrebat de este aşa, precum spune femeia lui despre el.

Iar el a zis cu lacrimi: Aşa, sfinte al lui Dumnezeu, aşa este, că de voi tăcea, apoi faptele mele vor striga. Şi i-a spus lui toate pe rând, cum s-a dat dracilor.

Iar sfântul i-a zis: Dar voieşti să te întorci iarăşi, la Domnul nostru Iisus Hristos?

Răspuns-a tânărul: Aşa, voiesc, dar nu pot.

Şi i-a zis Vasile: De ce?

Răspuns-a: Pentru că m-am lepădat de Hristos cu înscris, şi m-am încredinţat diavolului.

Zis-a Vasilie lui: Nu te mâhni de aceasta, că iubitor de oameni este Dumnezeu şi primeşte pe cei ce se pocăiesc.

Iar femeia lui, aruncându-se la picioarele sfântului, îl ruga zicându-i: Ucenice al lui Hristos, pe cât poţi, ajută-ne nouă!
Grăit-a sfântul către tânăr: Dar crezi că te vei mântui?

Iar el a zis: Cred Doamne, ajută necredinţei mele.

Şi luându-l pe el sfântul de mână, a făcut spre dânsul semnul crucii şi l-a dus pe el în biserică şi i-a poruncit lui ca neîncetat să se roage lui Dumnezeu. Şi a petrecut în rugăciune, singur, trei zile. După aceea, l-a cercetat pe el şi i-a întrebat: Cum eşti, fiule?

Răspuns-a tânărul: întru mare primejdie sunt, stăpâne, nu pot răbda chiotul drăcesc, înfricoşările, săgetăturile şi bătaia cu pietre. Pentru că, ţinându-mi înscrisul meu, mă ocărăsc, zicându-mi: tu ai venit la noi, şi nu noi la tine.

Iar sfântul i-a zis: Nu te teme, fiule, dacă crezi cu adevărat. Şi dându-i puţină hrană, l-a însemnat cu semnul crucii şi iarăşi l-a lăsat, pe el tot acolo.

Apoi, după puţine zile, iarăşi l-a cercetat. Şi i-a zis: Cum eşti, fiule?

Zis-a tânărul: De departe ingrozirile şi chiotul lor îl aud, dar pe dânşii nu-i văd. Şi dându-i lui puţină mâncare şi rugându-se pentru dânsul, l-a lăsat iarăşi şi s-a dus.

După aceasta, la patruzeci de zile, a venit la dânsul şi l-a întrebat: Cum te afli fiule?

Iar el a zis: Bine, acum, Sfinte părinte, pentru că te-am văzut pe tine în vis, luptându-te pentru mine şi biruind pe diavolul.

Deci, făcând sfântul rugăciune, l-a scos pe el din biserică şi l-a dus în chilia sa. Iar, a doua zi, a chemat tot clerul bisericii şi pe monahi şi tot poporul cel iubitor de Hristos şi le-a zis: Să proslăvim, fraţilor, pe iubitorul de oameni Dumnezeu, că, iată, pe oaia cea pierdută, Bunul Pastor voieşte să o ia pe umeri şi să o aducă în biserică; deci, se cade şi nouă să ne rugăm în noaptea aceasta bunătăţii Lui, ca să biruiască şi să ruşineze pe vrăjmaşul sufletelor noastre.

Deci, s-a adunat poporul în biserică şi a făcut rugăciuni de toată noaptea, pentru tânărul ce se pocăia, strigând: Doamne miluieşte!

Iar, făcându-se ziua, Vasilie a luat pe tânăr de mână şi l-a dus cu tot poporul în biserică, psalmi şi laude cântând.

Şi iată, diavolul, fără de ruşine, a venit cu toată pierzătoarea sa putere, nevăzut, vrând ca să răpească pe tânărul din mâinile sfântului.

Iar tânărul a început a striga: Sfinte al lui Dumnezeu, ajută-mă!

Şi cu atâta îndrăzneală şi neruşinare tăbărâse diavolul asupra tânărului, încât şi pe Sfântul Vasile îl zgâria, trăgând la sine pe tânăr. Şi întorcându-se fericitul a zis către diavolul: Neruşinatule, pierzătorule de suflete, încăpătorule al întunericului şi al pierzării, au nu-ţi ajunge ţie a ta pierzare, pe care ai făcut-o ţie şi celor cu tine? Nu încetezi a prigoni zidirea Dumnezeului meu?

Iar diavolul a strigat către dânsul: Mă nedreptăţeşti, Vasilie. Şi pe acest glas diavolesc mulţi l-au auzit.

Şi a zis arhiereul: Să te certe pe tine Domnul, diavole!

Iar diavolul, iarăşi, a zis către dânsul: Vasile, mă nedreptăţeşti, că nu eu am mers la dansul, ci el la mine, şi s-a lepădat de Stăpânul tău, dându-mi mie înscris, pe care îl am în mâinile mele, şi în ziua Judecăţii, îl voi aduce pe el înaintea Celui de obşte Judecător.

Şi Vasilie a zis: Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul meu, că nu-şi va slobozi poporul mâinile sale rugându-se, până ce vei da înscrisul. Şi întorcându-se sfântul către popor a zis: înălţaţi-vă mâinile voastre şi strigaţi: Doamne miluieşte!

Iar poporul, înălţându-şi spre cer mâinile, cu lacrimi, multă vreme strigă: Doamne miluieşte!

Şi iată înscrisul tânărului aceluia a venit, purtându-se prin văzduh, toţi văzându-l şi s-a dar fericitului Vasilie în mâini. Şi, luând sfântul înscrisul în mâini, s-a bucurat şi a dat mulţumită lui Dumnezeu. Apoi, înaintea tuturor, a zis către tânăr: Oare cunoşti, frate, zapisul acesta?

Iar tânărul a răspuns: Aşa sfinte al lui Dumnezeu, al meu este, că l-am scris cu însăşi mâna mea.

Iar marele Vasile, îndată l-a rupt în bucăţi, înaintea tuturor, şi l-a ars. Şi, luând în biserică pe tânăr, l-a împărtăşit cu dumnezeieştile Taine. Iar pe tânăr, mult învăţându-l, şi canon cuviincios dându-i lui, l-a dat femeii sale, care cu netăcut glas prea mărea şi mulţumea lui Dumnezeu. A căruia este slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 2 ianuarie

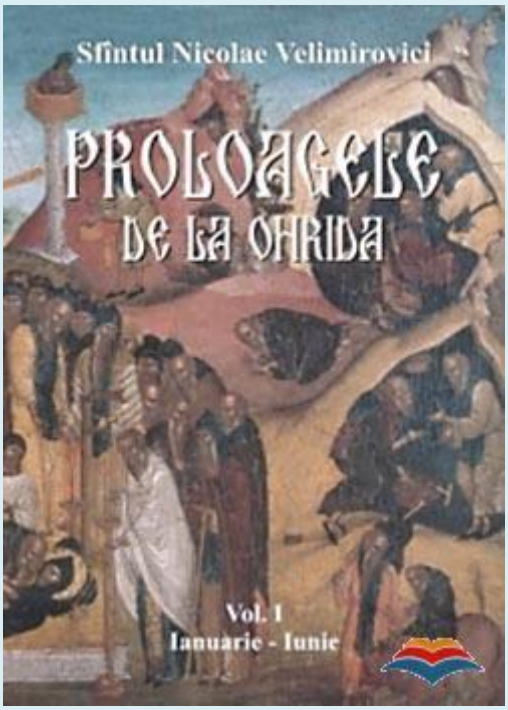

Pomenirea Sfântului Silvestru, episcopul Romei

Sfântul Silvestru s-a născut la Roma, şi a deprins de foarte tânăr toată cunoştinţa omenească şi sfânta credinţă în Hristos. Viaţa şi-o potrivea deplin după poruncile Evangheliei.

A cules cel mai mare folos de la dascălul său, Timotei preotul, la a cărui moarte mucenicească Sfântul Silvestru însuşi a fost martor, şi a urmat toată viaţa exemplul de jertfă eroică pentru credinţă a învăţătorului său.

La vârsta de treizeci de ani a fost intronizat episcop al Romei. El a dat porunci pentru îmbunătăţirea obiceiurilor creştinilor.

Bunăoară, a desfiinţat postul din ziua de sâmbătă, care încă era ţinut de mulţi creştini în acel timp, şi a poruncit ca acesta să fie ţinut doar în Sfânta şi marea Sâmbătă [din Săptămâna Patimilor] şi în acele sâmbete care se întâmpla să cadă în posturile de peste an.

Prin puterea rugăciunilor şi minunilor sale, împăratul Constantin cel mare şi maica sa Elena au venit la sfânta credinţă, şi mai târziu s-au botezat. El se afla împreună cu soborul împărătesei Elena la aflarea lemnului Sfintei Cruci a Mântuitorului.

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de douăzeci de ani. El a adormit cu pace şi s-a strămutat în Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfântului cuvios Serafim de Sarov

Sfântul Serafim de Sarov a fost unul dintre cei mai mari nevoitori ruşi, înzestrat din belşug cu duhul prorociei şi al facerii de minuni. El s-a născut în anul 1759 şi a trecut la ceruri în anul 1833 de la Hristos.

Sfântul Serafim avea cea mai mare smerenie, în timp ce întreaga lume îl lăuda, el se numea pe sine după "sărmanul Serafim".

Pomenirea Sfintei Teodota

Teodota a fost mama Sfinţilor Cosma şi Damian, doctorii fără de arginţi. Teodota a trăit o viaţă plăcută lui Dumnezeu, întru care i-a crescut şi pe fiii ei.

Pomenirea Sfântului cuvios Amona

Amona a fost un mare nevoitor din secolul al cincilea. El a fost stareţul Mânăstirii Tabenisioţilor din Egiptul de sus. Sub povăţuirea sa se nevoiau în acea mânăstire trei mii de monahi.

El era înzestrat cu darurile facerii de minuni, dreptei socotinţe şi străvederii.

Când odată un monah i-a cerut cuvânt de folos, el i-a spus: "în mânăstire să fii ca un osândit din temniţă, şi ca şi acela să te întrebi mereu, cu frică şi cu cutremur: Oare cumva s-a apropiat ceasul sosirii Judecătorului?".

Cântare de laudă la sărbătoarea Sfântului Silvestru, episcopul Romei

O, Doamne minunat eşti Tu întru Sfinţii Tăi!
Puternic şi Milostiv eşti Tu întru Sfinţii Tăi!

Precum Soarele în lumina stelelor,
aşa străluceşti Tu întru Sfinţii Tăi!

Celor smeriţi le dăruieşti putere,
până la Rai îi înalţi.

Celor simpli le dăruieşti înţelepciune,
şi prin ei pe înţelepţi îi ruşinezi.

Pe urgisiţi îi mângâi cu blândeţe,
iar pe flămânzi îi hrăneşti cu bunătăţile cereşti.

Tu ai Sfinţi înzestraţi cu felurime nesfârşită de daruri,
Din veacuri diferite, din stări diferite, fără căutare la faţă:
aleşi dintre ultimii ca şi dintre cei dintâi.

Ei sunt curăţiţi de păcat şi îmbogăţiţi în roadele binelui,
Suflete nobile ce şi-au dobândit rudenia cu Hristosul Tău,
Pentru care Sfinţi ai Tăi îi numeşti.

Tu pe toţi oamenii
La sfinţenie îi chemi.

Pe cei care vin îi curăţeşti de păcate,
Şi mai vârtos decât zăpada îi albeşti.

Întru aceştia cerurile se veselesc împreună cu Tine,
Şi unul dintre aceştia Sfântul părintele nostru Silvestru a fost.
întru el Te veseleşti
Şi pentru el milă mare nouă ne dăruieşti.

Cugetare

Ce răspuns vom da celor care spun că Hristos de minuni făcătorul nu poate începea în logica omenească?

Le vom răspunde aşa: Voi în schimb începeţi în logica Lui. În logica Lui încape toată veşnicia şi toată dimensiunea timpului, şi chiar şi voi, cei care întrebaţi aşa. Dacă butoiul nu poate să încapă într-un degetar, degetarul în schimb uşor încape într-un butoi.

Sfântul Clement din Alexandria spune: "Toţi filozofii sunt copii până când devin bărbaţi în Hristos. Căci adevărul nu stă doar în cugetare".

Hristos a venit să-1 îndrepteze pe om cu logica lui cu tot, căci Hristos este Logosul şi Logica noastră. De aceea noi suntem cei care trebuie să ne direcţionăm gândirea după El şi nu El după noi. El este îndreptătorul gândirii noasre. Nu soarele se învârte după ceasul nostru, ci ceasul nostru se învârte după soare.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul nostru Iisus Hristos, Cuvântul cel dumnezeiesc [Logosul]:
• *Să luăm aminte la cum Dumnezeul cel Treimic a creat toate prin Cuvântul Său,adică prin Stăpânul Hristos;*
• *Să luăm aminte la cât de nesocotit este omul care se depărtează de Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu, căci Hristos nu Se află într-un astfel de om.*

Predică despre trufie

Înaintea prăbuşirii merge trufia şi semeţia înaintea căderii (Pildele lui Solomon, 16 :18)

Dintre toate cele care se află răspândite în cele patru zări ale lumii, care să fie lucrul, omule muritor, care să te facă să te trufeşti, dacă nu cumva prostiile şi închipuirile diavoleşti!? Oare nu goi şi sărmani am intrat în această lume şi nu la fel vom ieşi din ea? Oare nu cu împrumut avem toate câte le avem? Iar la moartea noastră, oare nu va trebui să dăm totul înapoi? Oare de câte ori nu am auzit şi răsauzit aceste cuvinte? Să-1 ascultăm pe apostolul care zice: ***Că noi nu am adus nimic în lume, toi aşa cum nici nu putem să scoatem ceva din ea afară (l Timotei 6 : 7).***

Încă şi când aducem jertfă lui Dumnezeu din pâinea şi vinul nostru obişnuit, spunem *Ale Tale dintru ale Tale Ţie aducem* (Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur).

Căci nimic din cele ce avem în lumea aceasta nu este al nostru: nici măcar o fărâmă de pâine sau un strop de vin, adică nimic care să nu ne fi venit de la Dumnezeu.

Cu adevărat trufia este fiica prostiei, fiica minţii întunecate, zămislită din legătura cea necurată cu dracii.

Trufia este fereastra cea largă prin care zboară afară toate meritele şi faptele noastre bune.

Nimic nu ne face mai goi în faţa oamenilor şi mai nevrednici în faţa lui Dumnezeu decât trufia.

Dacă însuşi Domnul nostru nu S-a trufit, cum îndrăznim să ne mândrim noi? Şi incă El s-a smerit trup de rob luând, rob al întregii lumii, rob până la moarte, şi incă moarte pe Cruce !

O smerite Stăpâne, cu Duhul Tău cel Sfânt arde din sufletele noastre pleava trufiei semănată de potrivnicul şi sădeşte în ea sămânţa cea de bun soi a smereniei şi a blândeţii. Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

Sinaxar - Sfântul Silvestru făcătorul de minuni, papă al Romei

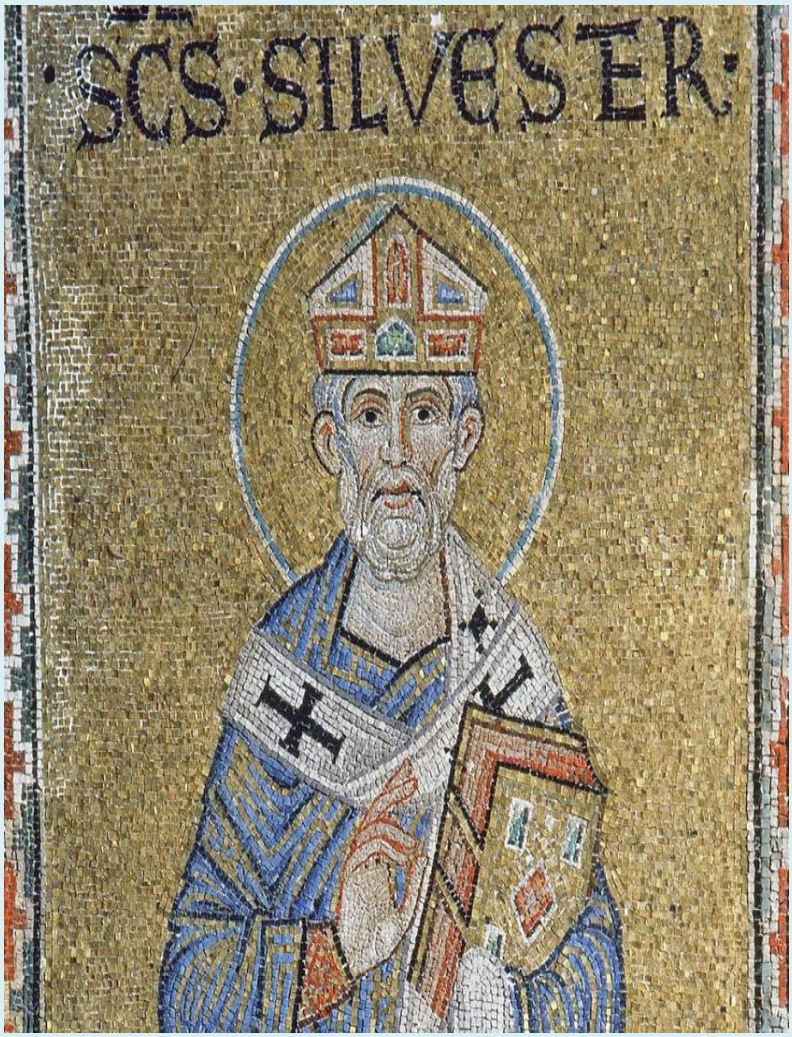

Sfântul Silvestru al Romei, mozaic, San Marco, Veneția, sec. al XII-lea

În ziua de 2 ianuarie prăznuim un mare sfânt al Bisericii Ortodoxe, pe Sfântul Silvestru, papă al Romei.

Sfântul Silvestru a trăit în secolul al IV-lea la Roma, fiind un om virtuos și educat care a aflat mult har înaintea lui Dumnezeu.

Atunci când papa Miltiádis a trecut la Domnul, Silvestru a fost ales episcop al Romei și a continuat, la fel ca înainte de a fi ales ierarh, să lumineze pe toți cu virtuțile sale, iar orașul era cârmuit cu dreptate, având în frunte un păstor luminat, binecuvântat și înzestrat cu multe harisme.

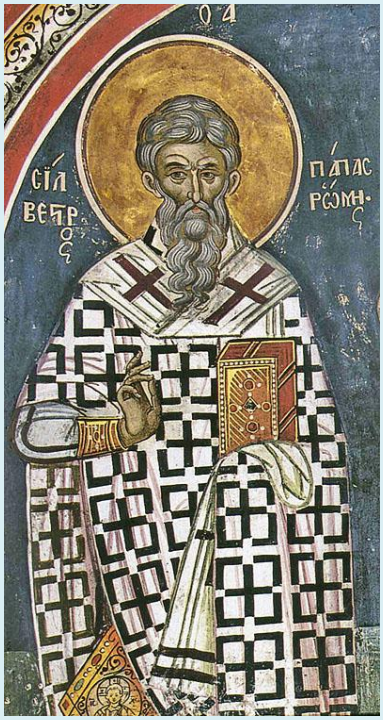

Sfântul Silvestru, papa Romei, frescă, Măn. Dionysiou, Athos, 1547

Sfântul Silvestru a fost și mare făcător de minuni. Avea multă dragoste pentru toți oamenii și, de aceea, Dumnezeu i-a dăruit harisma facerii de minuni și a scoaterii demonilor, a duhurilor celor necurate și cu harisma vindecării bolnavilor și a paraliticilor.

Sfântul Silvestru propovăduia tuturor lumina lui Hristos și mântuirea. El a fost acela care l-a adus la sfânta credință și l-a botezat pe Sfântul Constantin. De altfel, acest lucru este confirmat și de istoricul Theofánes.

Era în Roma un vrăjitor evreu care făcea farmece cu puterea demonilor și înșela pe foarte mulți cu scamatoriile lui. S-a întâmplat odată că vrăjitorul era beat și a început să strige în auzul tuturor: „Înjunghiați un taur și eu o să-i dau viață din nou”. Ceilalți au făcut întocmai, au junghiat un taur, iar vrăjitorul a început să strige (nu se știe ce anume striga, poate chema demonii), ca să dea viață din nou animalului. Dar nu s-a întâmplat nimic.

Atunci, creștinii l-au chemat pe părintele lor, pe papa Silvestru, iar acela, venind, a spus: „Tăurașule, în numele Lui Iisus Hristos, ridică-te, de vreme ce Acela te iubește și pe tine”.

Îndată, taurul s-a ridicat și s-a dus la ieslea stăpânului său, iar mulți dintre idolatrii acolo de față, văzând minunea, au crezut în Hristos.

Anii au trecut, iar Sfântul Silvestru, după ce a făcut atât de mult bine, a trecut la Domnul.

Creștinii, rămași orfani, l-au plâns, rugându-L pe Domnul să îngăduie ca sfântul să rămână, în continuare, alături de ei. Și, după cum citim în Sinaxarul lui, papa Silvestru, chiar dacă a plecat de pe pământ, a rămas pururea alături de noi cu sufletul și cu duhul, prin minunile sale.

Sursa: Arhim. Anania Kousténis, Sinaxar, Tom. I, Editura Aktí, pg. 122-123.

https://www.pemptousia.ro/2015/01/sfantul-silvestru-facatorul-de-minuni-papa-al-romei/

Wikipedia - Papa Silvestru I

Date personale
Născut: secolul al III-lea d.Hr. Roma, Imperiul Roman
Decedat: 31 decembrie 335 d.Hr. Roma, Imperiul Roman
Înmormântat: catacombe di Priscilla
Religie: Biserica Catolică [1]
Ocupație: preot catolic
Locul desfășurării activității: Roma

Papa Silvestru I și împăratul Constantin cel mare

[1] *Catholic-Hierarchy.org, accesat în 15 octombrie 2020*

Silvestru I (n. secolul al III-lea d.Hr., Roma, Imperiul Roman - d. 31 decembrie 335 d.Hr., Roma, Imperiul Roman) a fost papă al Romei din 314 și până în 335.

Conform legendei, papa Silvestru l-a vindecat pe împăratul Constantin cel mare de lepră și l-a botezat.

În spațiul central-european (de limbă germană, polonă, cehă, maghiară etc.) petrecerea de revelion este numită Silvester, după numele sfântului zilei de 31 decembrie.

Legenda botezării împăratului Constantin de către episcopul roman Silvestru I a fost respinsă de cercetătorii istoriei bisericești, care au considerat-o un fals menit „a modifica memoria istorică a botezului arian primit de împărat la sfârșitul vieții sale și a-i atribui, în schimb, un botez inechivoc ortodox”.[2] [3]

Viața

Despre Sfântul papă Silvestru I se cunosc foarte puține date, afară de faptul că a condus Biserica Romei din anul 314, ca urmaș al Sfântului Miltiade și până în anul 335; un pontificat de lungă durată, care a mers paralel cu domnia împăratului Constantin cel mare (306-337), într-o perioadă de mare importanță pentru Biserică.

Prin Edictul de la Milano (312) persecuțiile au luat sfârșit și s-a început organizarea vieții bisericești, operă la care Constantin cel mare a avut o contribuție însemnată.

Împăratul, crescut în vechea tradiție romană, se considera că este reprezentantul legitim al divinității, prin urmare și al Dumnezeului creștinilor, și ca atare îi revine dreptul să supravegheze Biserica; el nu a renunțat niciodată să folosească titlul de «pontifex maximus».

Papa Silvestru I a dovedit o înțelegere adâncă a lucrurilor și o viziune largă, respectând bunele intenții ale împăratului față de credința creștină și acceptând inițiativele luate de el.

---

[2] *Canella, Tessa. Sylvester I. Academia.edu: Brill Encyclopedia of Early Christianity. p. 2. Accesat în 24 martie 2021.*

[3] *Loomis, Louise Ropes (1916). The book of the popes (Liber pontificalis). Columbia University Press. p. 42.*

Conciliul de la Niceea

Constantin cel mare, și nu Papa Silvestru, a convocat în anul 314 Conciliul care a potolit o schismă izbucnită în Africa, și în anul 325 a convocat primul Conciliu Ecumenic din istorie - Conciliul de la Niceea, în Bitinia, locuința de vară a împăratului.

La acest prim Conciliu Ecumenic s-a stabilit Crezul de la Niceea și a fost condamnată erezia lui Arie de Alexandria, Papa Silvestru nu a putut lua parte «din pricina vârstei sale înaintate», dar a trimis ca reprezentanți pe episcopul Osius din Cordoba împreună cu doi preoți - Vitus si Vincentius.

În timpul pontificatului Papei Silvestru, episcopii din Occident, adunați în Conciliul de la Arles au stabilit principiul conform căruia validitatea sacramentelor nu depinde de sfințenia celui ce le conferă; episcopii din Orient, în conciliul de la Ancira (în prezent, Ankara), au hotărât admiterea la Sfânta Împărtășanie a tuturor celor ce se pocăiesc cu adevărat, oricare ar fi fost păcatele săvârșite.

Papa Silvestru și împăratul Constantin

Buna înțelegere între papa Silvestru și împăratul Constantin a dus la o mare dezvoltare a construirii lăcașurilor de cult.

Istoricul contemporan lor, Eusebiu din Cezareea, scrie: «Noi care ne-am pus toată speranța în Hristos eram cuprinși de o bucurie de nedescris și pe fețele tuturor strălucea un fel de veselie divină, când vedeam cum reînviau ca după o îndelungă și ucigătoare boală toate lăcașurile care cu puțin mai înainte fuseseră ruinate de impietatea tiranilor; și multe temple se ridicau din nou, de la pământ până în înaltul cerului, strălucind de curățenie și frumusețe cu mult mai mult decât cele ce au fost dărâmate» (Historia ecclesiastica X, l-3).

Conform legislației romane, distrugerea unui cimitir constituia un «sacrilegium», o profanare, și numai «pontifex maximus» avea dreptul să decidă soarta cimitirelor. Constantin cel mare, folosind calitatea de «pontifex maximus», a hotărât desființarea și acoperirea cu pământ a unui cimitir de pe colina Vaticană, pentru a se ridica o mare bazilică pe locul unde fusese înmormântat Sfântul Petru.

Colaborării strânse între împărat și papa Silvestru se datorează și construirea altor două mari bazilici romane, Bazilica Sfântul Paul din afara Zidurilor și Bazilica Sfântul Ioan din Lateran.

Pentru a-și putea arăta simpatia față de papa Silvestru, Constantin i-a dăruit Palatul Lateran, care de atunci a fost timp de multe secole locuința papilor.

Sfântul Silvestru a murit în anul 335, nemulțumit că nu a putut să-l convingă pe Constantin cel mare să primească botezul, deoarece acesta dorea să fie botezat aproape de ziua morții, pentru a se prezenta în fața lui Dumnezeu cu sufletul curat.

Cartea «Deposito episcoporum», scrisă în 354, notează că papa Silvestru a fost înmormântat la 31 decembrie, în Catacombe di Priscilla(it) de pe Via Salaria.

Nume

Numele personal Silvestru, foarte rar folosit astăzi, reproduce numele latin Silvester, care provine din transformarea în nume proprii, a adjectivului silvester - silvic, de pădure, pădurean. Cuvântul «Silvester» derivă de la «silva = pădure», de la care se trag și numele proprii: Silvia, Silviu.

În limba română există mai multe variante, fie ca prenume, fie ca nume de familie: Silivestru, Silăvăstru, Selevestru, Sălăvăstru.

Chipul venerabil al sfântului Papă Silvestru I, întâlnit la sfârșitul unui an și începutul Anului nou, ca un cunoscător adânc al pădurii care este viața omenească, ne amintește cu blândețe taina anilor mulți și fericiți: «Să-l iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău. Aceasta este cea mai mare și cea dintâi poruncă. A doua este asemănătoare acesteia: Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți» (Matei 22, 38-40).

Varia

Biserica Sfântul Silvestru din București îi poartă numele.
https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_Sf%C3%A2ntul_Silvestru_din_Bucure%C8%99ti

Bibliografie: Aurel Lupu, Sorin Dan Damian, „Viețile episcopilor Romei socotiți sfinți în Biserica Ortodoxă”, Editura Herald, București, România, 2009 (144 pagini), ISBN 978-973-111-120-9

Sărbători:

- ⇨ în calendarul romano-catolic: 31 decembrie;
- ⇨ în calendarul ortodox: 2 ianuarie (mai demult 31 decembrie)

Sursa:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Papa_Silvestru_I

Biserica Sfântul Silvestru din București

Date contact:
Hram: Sfântul voievod Neagoe Basarab, Adormirea Maicii Domnului, Sfântul Silvestru
Coordonate: 44°26′34″N 26°06′55″E
Localitate: București
Țara: România
Adresa: Str. Silvestru 36 sector 2, municipiul București
Email: biserica_sfantulsilvestru@yahoo.com

Biserica Sfântul Silvestru

Biserica Sfântul Silvestru este un lăcaș de cult ortodox din București, situat pe strada Silvestru, în sectorul 2. Biserica poartă hramul Sfântului Silvestru, papa Romei. Biserica a fost sfințită, în forma ei actuală, în data de 30 septembrie 1907, fiind în prezent, împreună cu turnul cu ceas, monument istoric, cu cod LMI B-II-a-B-19694.

Moaștele Sfântului Silvestru

Istoric

S-a împlinit în anul 2010, la 30 septembrie, o sută trei ani de când există Biserica Sfântul Silvestru în această formă distinsă şi măreaţă, ca o mărturie a dragostei de Dumnezeu şi de mântuire a enoriaşilor din jurul ei. Admirată de toată lumea, ea întruchipează jertfelnicia creştinilor ortodocşi de ieri şi de azi şi adună în jurul ei mereu, în zile obişnuite ca şi în Duminici şi sărbători, pe toţi cei ce caută un liman pentru suflet. Şi în vreme de slujbă ca şi atunci când nu este, Biserica Sfântul Silvestru oferă posibilitatea unei reculegeri şi trăiri duhovinceşti, oferă un loc de înălţare sufletească, oferă posibilitatea unei reînnoiri spirituale.

Aşezată nu departe de intersecţia străzilor Eminescu şi Bulevardul Dacia cu Calea Moşilor, pe strada cu acelaşi nume, biserica de astăzi este un loc de referinţă pentru istoria şi infăţişarea oraşu-lui. Ea este monumentul care dă mărturie despre contribuţia excepţională a mii şi mii de credincioşi de-a lungul celor 267 de ani de când s-a ridicat pe acest loc prima biserică.

Cei care au ales acest loc şi au zidit prima biserică au fost Pârvan şi Stanca, negustori bogaţi ce aveau prăvălie lângă Curtea Domnească. Ei au fost încercaţi de mare durere, pentru că ciuma le-a secerat cei şapte copii. În memoria copiilor şi pentru a fi pomeniţi din neam în neam au zidit o biserică din lemn în 1743, având ca preot slujitor pe popa Ioan.

Trecerea anilor a făcut să se schimbe înfăţişarea cartierului şi s-a simţit necesitatea unei biserici de zid mai mare şi astfel, în 1836 s-a început construirea unei biserici de zid care s-a sfinţit în 1839. Ctitorii de acum erau oamenii locului care, pentru ei şi pentru familiile lor, au ridicat o biserică obişnuită, de formă dreptunghiulară, cu o cupola pe mijloc şi o turlă pentru clopot deasupra uşii de la intrare.

Pentru a înscrie în crugul istoriei lucrarea lor au pus să se sape în piatră inscripţia pe care au aşezat o deasupra intrării în biserică, pisanie care astăzi se află încastrată în zidul bisericii actuale şi care spune: „Sfânta şi dumnezeiasca biserică aceasta care se prăznueşte hramul Adormirea Maicii Domnului fost au de mai înainte vreme făcută mică şi acum în urmă cu ajutorul lui Dumnezeu şi cu silinţa domnilor epitropi şi ctitori Ilie, Dimitrie fraţi, şi Ioan, Stoican, Gheorghe Radu, Ioan şi din mila multor creştini s-au făcut de iznoava după cum se vede, ca să fie acelor care au miluit spre sufletească mântuire şi veşnică pomenire. În zilele Mariei Sale Domn Alexandru Ghika V.V. şi ocârmuitori sfintei Mitropolii Episcopii: Neofit, Kesarie şi Ilarion, leatul 1839 martie 15.”

Au trecut apoi ani cu incendii şi cutremure care au deteriorat clădirea bisericii încât către sfârşitul veacului un protoereu al „Plasei de Sus” trecut pe la biserică în inspecţie nota: „biserica este foarte curată înlăuntru dar afară este foarte deteriorată, încât ar trebui preînnoită”. Această stare i-a făcut pe preoţii de atunci să consemneze într-un raport către Ministerul Cultelor că „bolta de la mijloc este crăpată de la cutremur şi s-ar putea să se rupă”. Pentru a se repara s-ar pune în vânzare imobilul din Strada Lipscani 73, cumpărat de biserică în anul 1878. Dar nu a fost aşa. Vrednicii preoţi Artăreanu, Radulian şi Bidoianu şi diacon G. Georgescu împreună cu membrii Consiliului Parohial, între care era vrednicul de pomenire Ion Procopie Dumitrescu, pe atunci primar al oraşului, au hotărât să refacă biserica, fără a înstrăina nimic.

S-a început lucrarea pentru renovarea bisericii cu aprobarea Ministerului Cultelor cu nr. 16073 / 3 iulie 1903. Ultima slujbă s-a făcut la 27 iulie 1904 şi lucrările au durat 3 ani, 2 luni şi 3 zile. Odoarele şi lucrurile din biserică, străni, icoane, potire, Sfânta Evanghelie etc. au fost adăpostite pe unde s-a putut. Lucrările odată începute au continuat cu entuziasm încât zidurile vechii biserici s-au înălţat cu 2m,

a câştigat în lungime 5m prin adăugarea unei părţi pentru cor şi peste care s-au ridicat turlele torsionate, după modelul de la Curtea de Argeş. În acest timp diaconul s-a mutat la Delea Nouă, părintele Theodor Artăreanu, care era directorul şcolii primare, a rămas numai cu şcoala; părintele Radulian s-a pensionat iar pe şantier a rămas doar părintele Bidoianu.

Când s-a terminat lucrarea s-a făcut pregătirea de sfinţire a unei biserici noi, monumentale, cum nu mai era alta în jur. Catapeteasma era tot cea veche dar modificată, mobilierul era nou sculptat de Babiuc, un meşter vestit, mozaicul era lucrat artistic de Tomassini, iar pictura a fost realizată de cel mai mare pictor al vremii, Costin Petrescu, de al cărui nume se leagă şi marea frescă a istoriei naţionale de la Ateneul Român, ca şi pictura Catedralei Reîntregirii Neamului de la Alba Iulia.

Atât de emoţionat consemnează părintele Bidoianu acest final: „ziua şi noaptea am vegheat pentru reuşita acestui măreţ locaş dumnezeesc, care cu drept cuvânt se poate numi monument naţional” (Raport nr. 6 din 26 febr. 1908 către Protoeria Plaşii de sus).

Odată terminată biserica şi rânduite toate cele de trebuinţă, a fost sfinţită pentru a fi redată cultului în ziua de dumineca 30 septembrie 1907 de către episcopul Calist Ialomiţeanu, vicarul Sfintei Mitropolii, pe care l-a delegat mitropolitul Iosif Gheorghian. În jurul episcopului s-a adunat un impresionant sobor de preoţi şi diaconi de la mitropolie şi s-a săvârşit slujba de sfinţire după rânduială, fiind consemnat faptul că pânza de târnosire a fost dăruită de Ioniţă Filipescu, unul dintre epitropii care împreună cu părintele Bidoianu şi cu Ion Procopie Dumitrescu, s-au ostenit cu râvnă pentru refacerea bisericii. Parohia avea şi atunci ca şi astăzi aceeaşi întindere dar nu erau blocurile de acum, iar străzile din jur purtau nume ce aminteau de vechii locuitori ai cartierului ca Birjari, Salcâmi, Lirei, Suvenir, Prepeliţei, Profetului dar şi Verii, Toamnei, Iernii, sau Intrarea Monahului.

Privind astăzi întregul ansamblu: biserica, clopotniţa, Turnul cu ceas casa parohială, şcoala şi grădiniţa, te minunezi ce realizări mari au înfăptuit preoţii acestei biserici de-a lungul veacurilor. Au făcut să dăinuiască vreme de aproape trei secole biserica în trei rânduri reconstruită.

Intrând în biserică te întâmpină cu căldură pictura lui Costin Petrescu, icoanele maestrului Sorin Dumitrescu şi ocrotirea boltei „Pantocrator” pictată de Ion Grigorescu, iar în zilele de sărbătoare psalmodia stranei şi armonia duioasă a corului.

Pe teritoriul bisericii au întemeiat o şcoală atunci când în întreg oraşul mai erau cinci, şcoală care a ajuns vestită sub numele de „şcoala popilor” iar când s-a pus problema construirii unei şcoli monumentale pentru cartier, au cedat din teritoriul ei, pentru a se realiza o şcoală mare şi frumoasă care şi acum poartă numele de Sfântul Silvestru, alături de numărul ei de ordine 23.

La această şcoală preotul Theodor Artăreanu a fost director 30 de ani, iar ceilalţi doi preoţi au fost învăţători. Părintele Chiriac Bidoianu de aici s-a pensionat ca învăţător, când a împlinit vârsta legală.

Mai apoi au construit clopotniţa în 1879 care avea în turn un ceas mecanic, de unde numele „turnul cu ceas”, pentru care biserica avea un mecanic angajat pentru întreţinere, ceas care a rezistat până la cutremurul din 1977.

Se mai păstrează din el câteva roţi dinţate. Clopotniţa a fost reconstruită în forma originală în vremea părintelui Galeriu ca paroh, care a ţinut mult să se păstreze forma în care a fost iniţial, dar fără ceasul mecanic ce s-a distrus. A fost însă înlocuit de un ceas electronic care arată timpul cu mare precizie.

Pentru ca preoţii să locuiască lângă biserică s-a construit, imediat după ce s-a sfinţit biserica, o locuinţă mică, care a fost terminată în 1908, iar peste două decenii s-a

ridicat o casă parohială mare cu două etaje în care să aibă locuinţă toţi slujitorii bisericii care au fost totdeauna trei preoţi, un diacon şi doi cântăreţi.

Tot pe terenul bisericii, unde altă dată a fost cimitirul în care au fost înmormântaţi enoriaşii până la sfârşitul secolului 19, s-a construit cu sprijinul bisericii, de către un comitet din care făcea parte părintele Eugen Bărbulescu, o grădiniţă de copii. Condiţia pusă de biserică şi acceptată de autorităţi a fost ca după patruzeci de ani să revină totul înapoi la biserică.

Dacă acestea formează un ansamblu armonios ce cuprinde:
biserica, locaş de închinare pentru toţi enoriaşii tineri şi bătrâni
grădiniţa de copii
şcoala pentru formarea întelectuală a tineretului.

Sărbătorind centenarul bisericii în anul 2007, parohia a ridicat un monument numit „Crucea Cep Constantin Galeriu care a slujit la această biserică.

Înaintaşii au preconizat, pentru a întregi acest complex şi un cămin de bătrâni pentru care Sfânta Arhiepiscopie şi-a dat acordul prin 1937, dar nu s-a putut realiza.

În timpul din urmă, la iniţiativa preotului Nicolae Bordasiu, consiliul parohial a hotărât ridicarea unui aşezământ social care să poarte numele Sfântul Silvestru. Primăria sectorului 2 condusă de primarul Neculai Onţanu şi Consiliul local au aprobat finanţarea acestui proiect a cărui construcţie a început la 30 iunie 2009. Proiectul a fost realizat de arhitecţii Alexandru şi Nadia Tătaru iar lucrările au fost executate de firma Recon şi Doje condusă de Ing. Jenica Dop.

La praznicul Înălţării Domnului, 13 mai 2010 fiind Ziua Eroilor s-a ţinut o slujbă de pomenire şi cinstire a eroilor, la monumentul Eroilor aflat acum în faţa aşezământului social.

Tot cu acest prilej s-a sfinţit icoana Maicii Domnului în mozaic cu o suprafaţă de 5 mp, aşezată pe peretele clădirii aşezământului social.

Dacă la începutul acestui veac de existenţă a bisericii Sfântul Silvestru au existat doi oameni inimoşi care au făurit aceste instituţii minunate - este vorba despre preotul Chiriac Bidoianu şi primarul de atunci al Capitalei Ion Procopie Dumitrescu - în această împlinire de veac de existenţă a bisericii au existat, după voia lui Dumnezeu, alţi doi oameni inimoşi şi minunaţi prin care s-a restaurat biserica şi

toate cele din jurul ei, este vorba despre părintele Constantin Galeriu şi de primarul de sector 2 al Capitalei, Neculai Onţanu.

Părintele Galeriu, numele cu care îl ştie toată lumea, a trecut în veşnicie în 10 august 2003 şi a fost îngropat lângă streaşina bisericii pentru a o sprijini pe mai departe pentru a fi mereu folositoare creştinilor şi dătătoare de mângâiere şi sprijin sufletesc.

Dacă numele de SfântuSilvestru îl avea „mahalaua" aceasta încă la zidirea primei biserici în 1743 fără să se poată spune cu certitudine de unde îi vine numele, acum biserica are o părticică din moaştele Sfântului Silvestru, papă al Romei în vremea împăratului Constantin cel mare, pe vremea când Biserica lui Hristos era „UNA".

Aceste sfinte moaşte au fost aduse de la Roma de prea fericitul întru pomenire patriarhul Teoctist care le-a primit în dar pentru biserica noastră în cardul unei slujbe din catedrala Sfântul Ioan Lateran din Roma, la data de 11 octombrie 2002 şi au fost depuse în biserica noastră în cadrul unei slujbe patriarhale, la 3 noiembrie 2002.

Pentru că biserica are deasupra cafasului două turle torsionate după modelul Mănăstirii Curtea de Argeş, după proclamarea ca sfânt a Domnitorului Neagoe Basarab prea fericitul părinte patriarh Daniel a aprobat ca biserica să aibă al treilea hram ocrotitor pe Sfântul Neagoe Basarab.

Acum suntem la capătul unui veac de existenţă a unei biserici monumentale prin care atâtea generaţii au trecut şi şi-au înălţat rugile către Bunul Dumnezeu. Pe firul vremii şi al rugăciunii se întâlnesc toţi cei care au fost cu cei de astăzi şi cu cei ce vor veni şi în bucurie sufletească aduc mulţumire şi laudă lui Dumnezeu Amin.

Surse:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_Sf%C3%A2ntul_Silvestru_din_Bucure%C8%99ti

https://biserica-sfantul-silvestru.ro/istoric

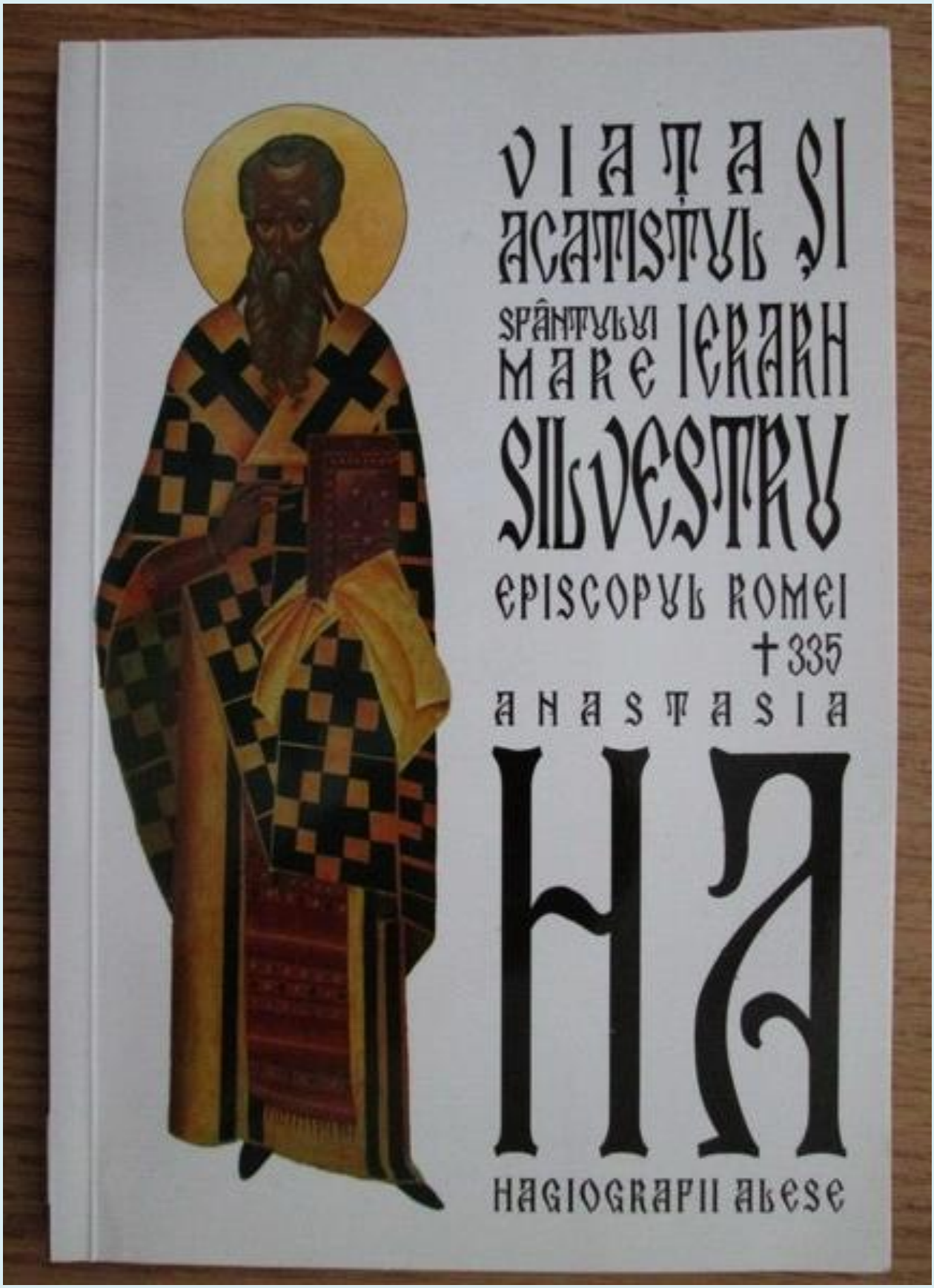
VIAȚA ȘI
ACATISTUL ȘI
SFÂNTULUI
MARE IERARH
SILVESTRU
EPISCOPUL ROMEI
†335
ANASTASIA
HA
HAGIOGRAFII ALESE

Icoane

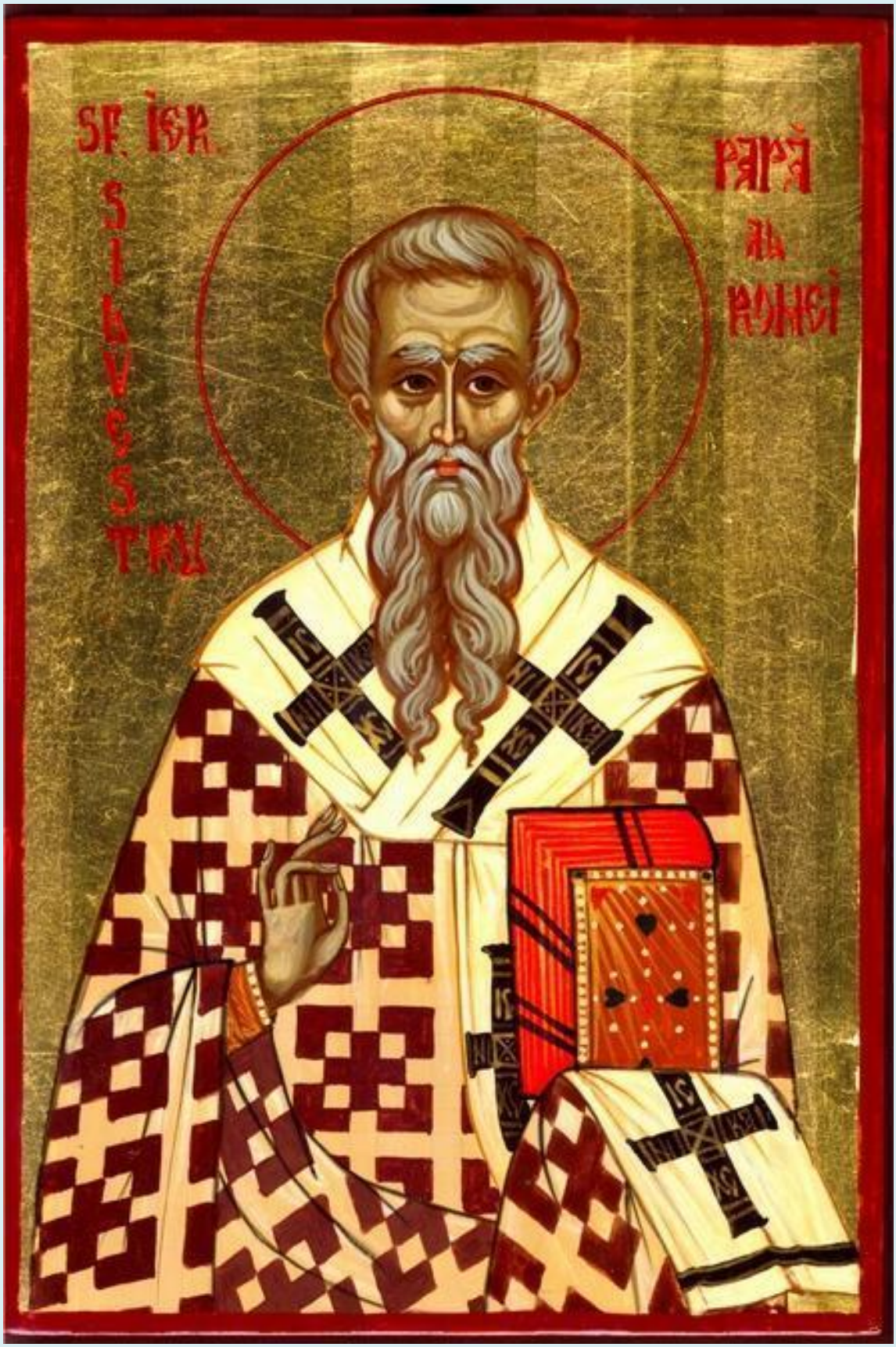
SF. IER.
SILVESTRU
PAPA AL ROMEI

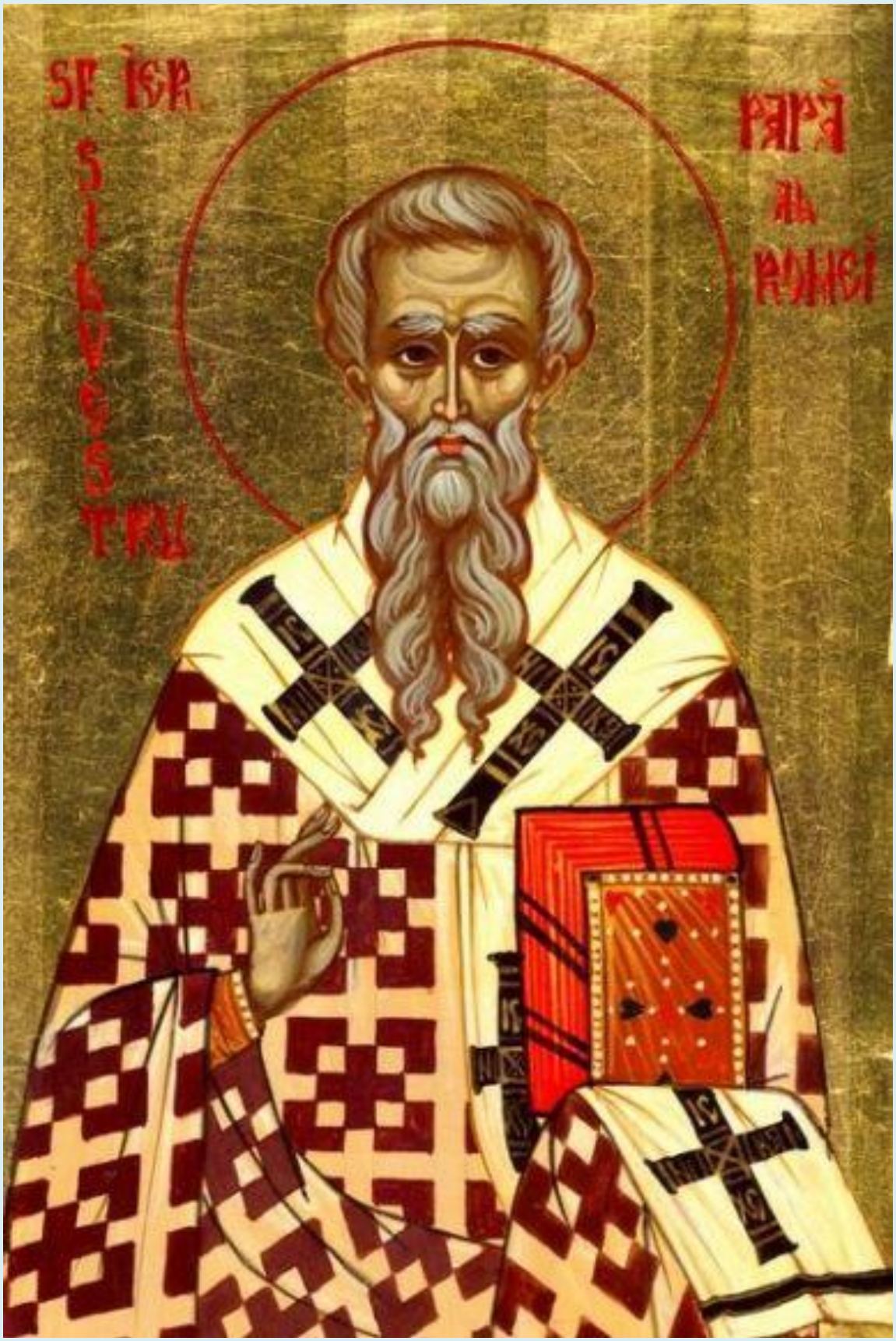
SF. IER.
SILVESTRU
PAPĂ AL ROMEI

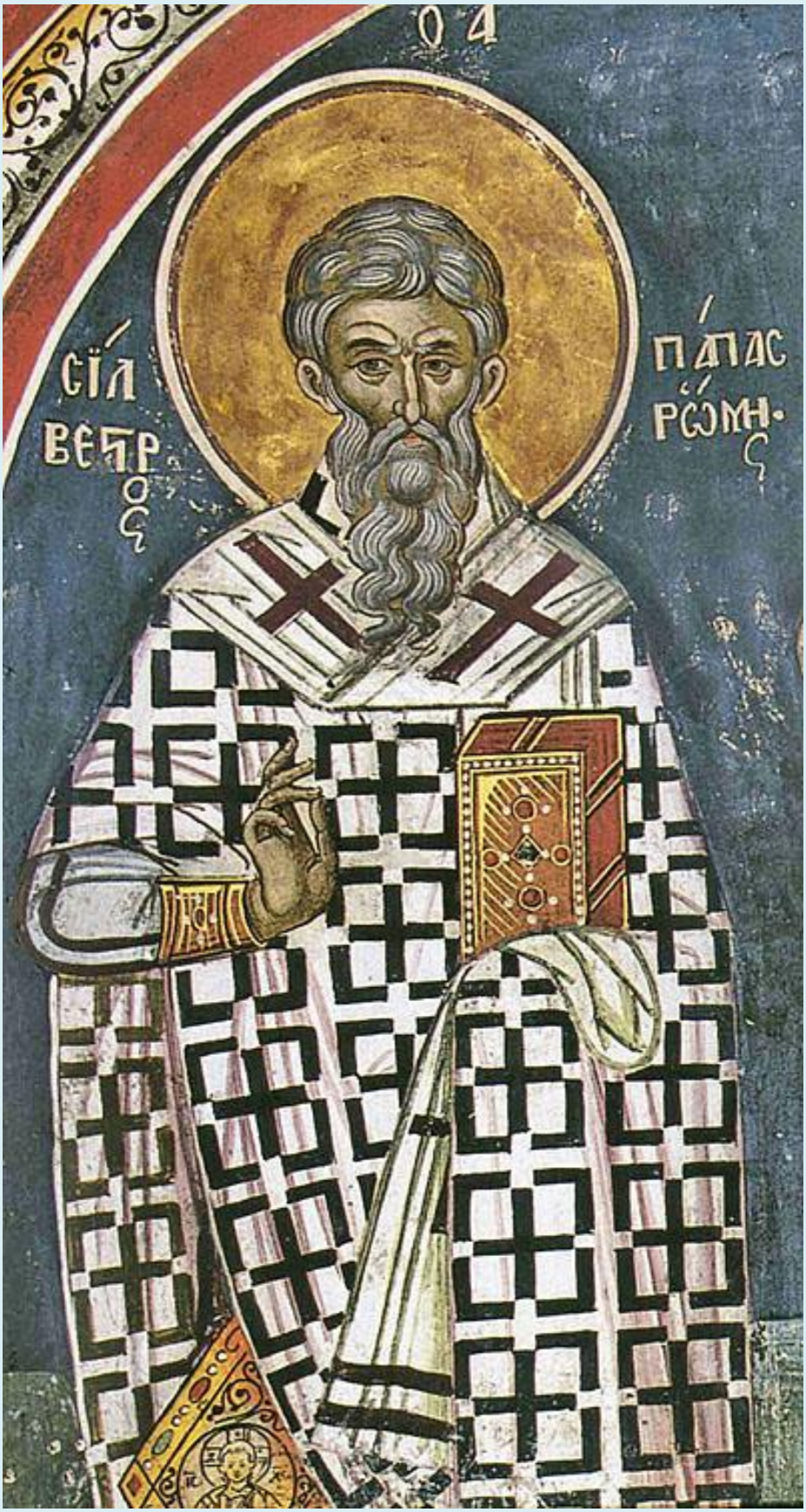
СЇЛ
ВЕСТРОС
ПАПАС
РѠМНС

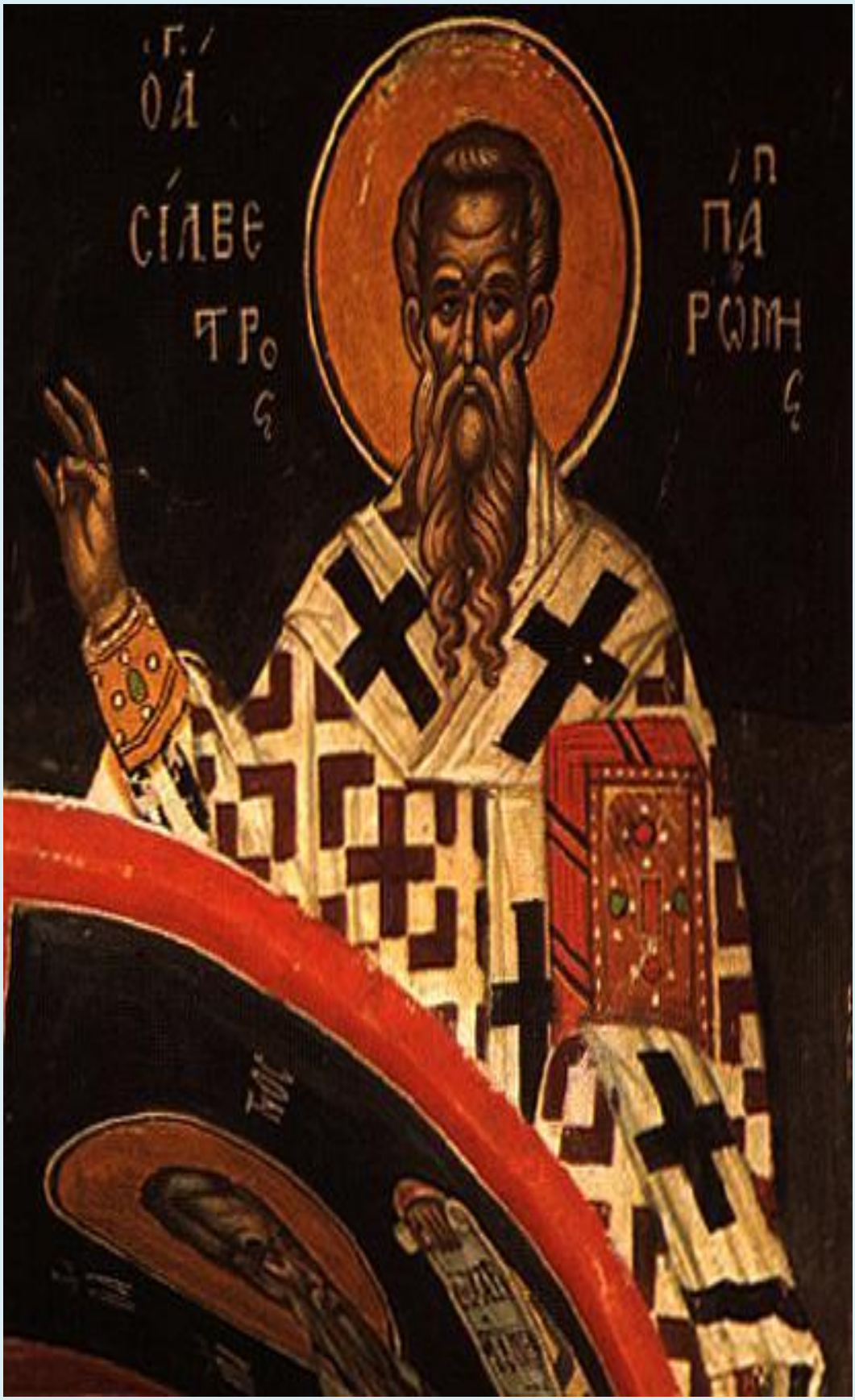
Γ΄
ΟΔ
ΣΙΛΒΕ
ΤΡΟ
Σ
Π΄
ΠΑ
ΡΩΜΗ
Σ

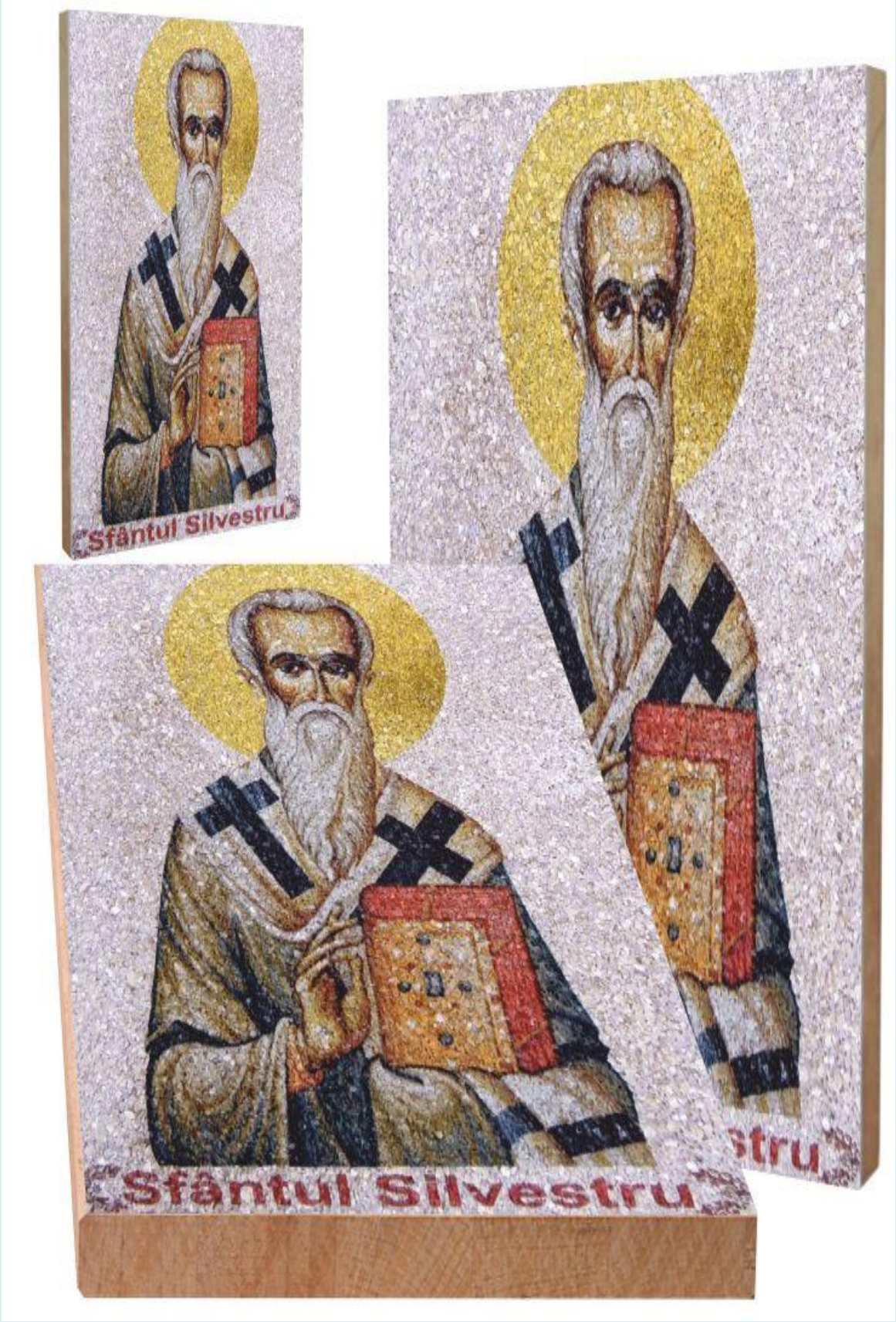
Sfântul Silvestru
Sfântul Silvestru

·SCS·SILVESTER·

2 ianuarie

Sf. Ierarh Silvestru
Sf. Mc. Gheorghe
Sf. Cuv. Teodota
2 ianuarie

Ὁ ἅγιος Σίλβεστρος Ὁ ἅγιος Γεώργιος Ὁ Νεομ. Ἡ ἁ. Θεοδότ
οἱ ἅγιοι Σίλβεστρος Ρώμης, Γεώργιος Νεομ. καὶ Θεοδότη. 2 Ἰανουαρίου

TRIAL Watermark Image – Unregistered version – This line is removed when registered
SF. SILVESTRU
PAPA ROMEI
SF. MC. GHEORGHE
DIN MITILINI
SF. CUV. TEODORA
icoane-comenzi.blogspot.ro
2 IANUARIE

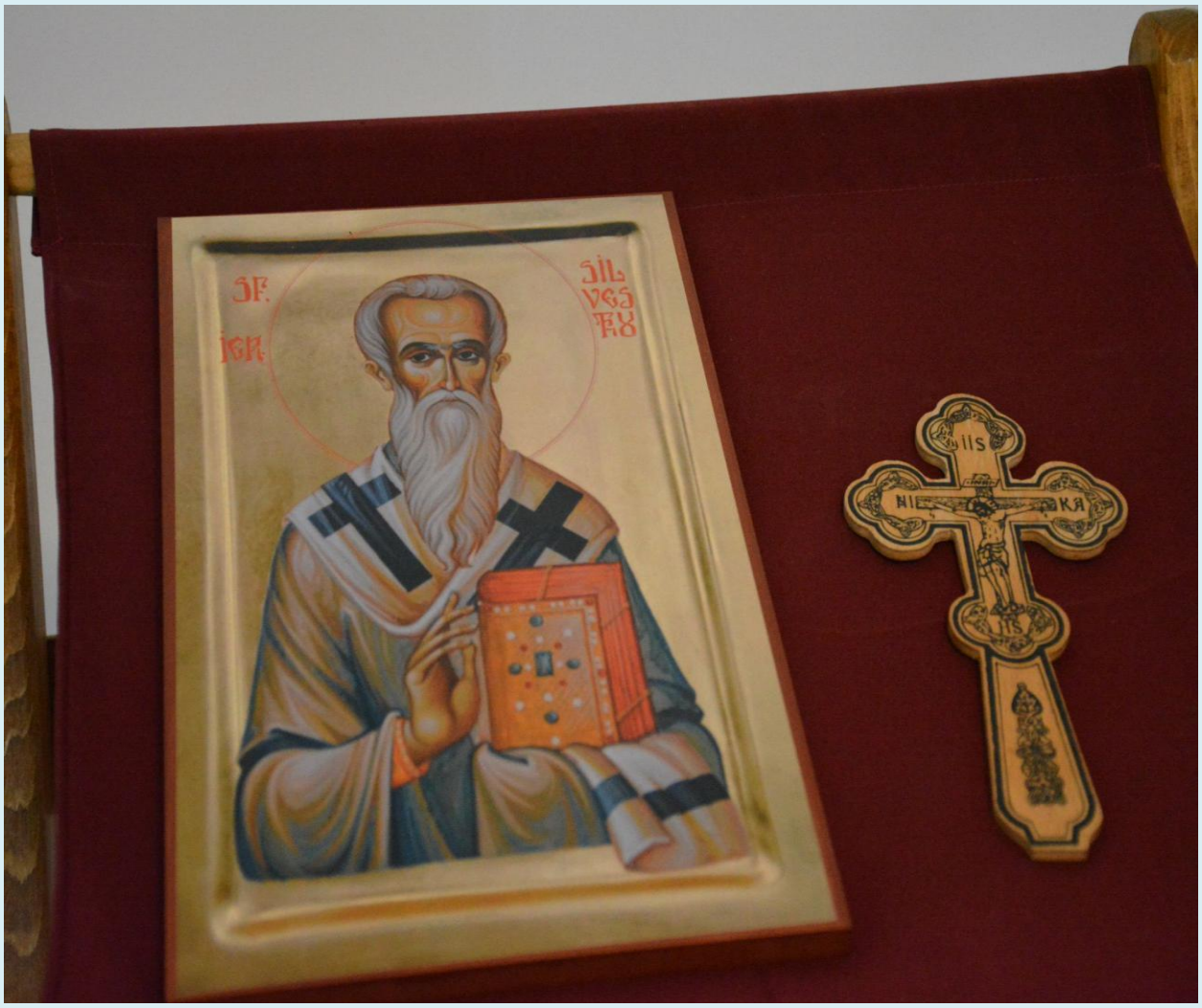

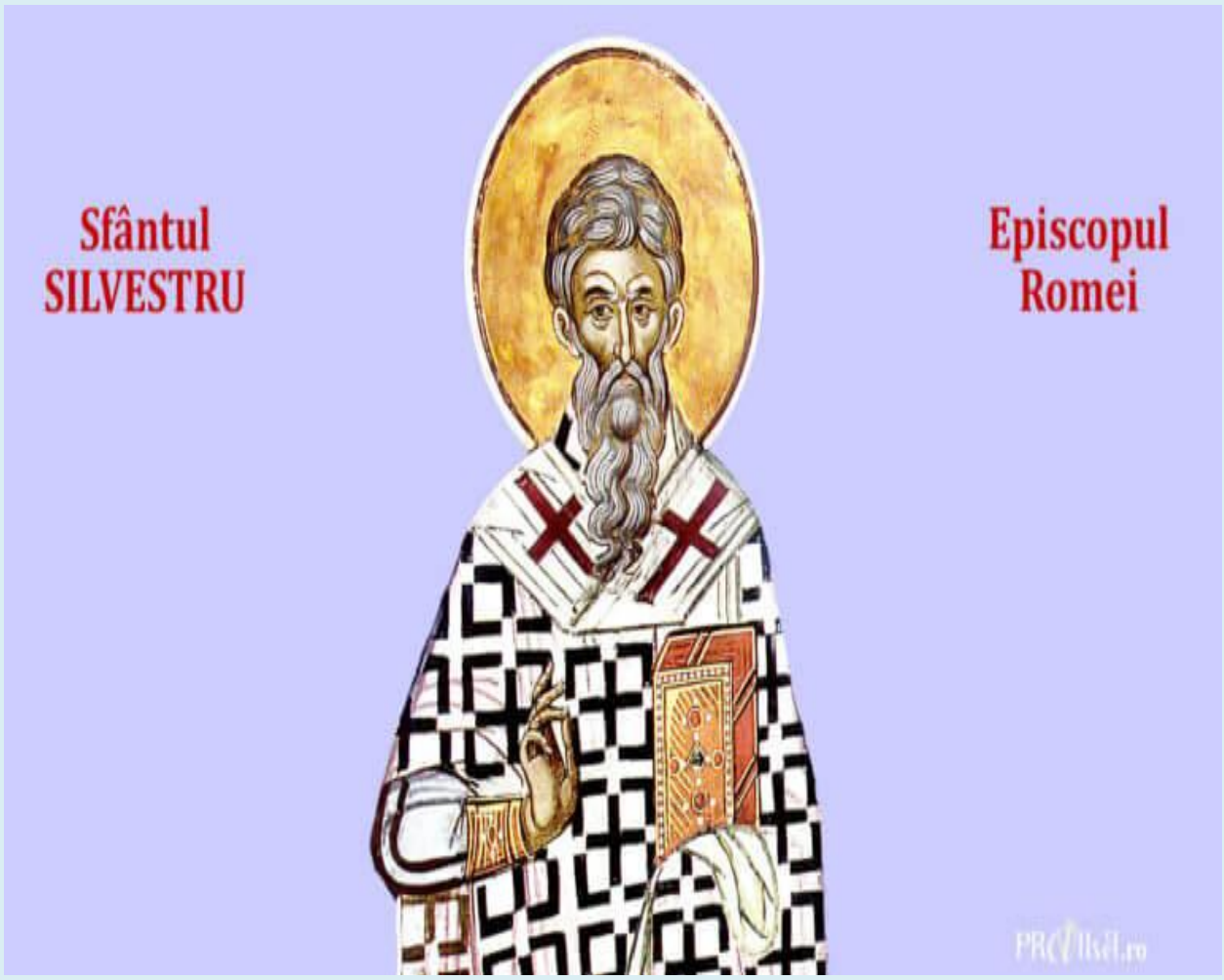
Sfântul
SILVESTRU
Episcopul
Romei

Troparul Sfântului Ierarh Silvestru, Episcopul Romei

2 Ianuarie - Glasul 4

Îndreptător credinţei şi chip blândeţelor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai dobândit cu smerenia cele înalte şi cu sărăcia cele bogate; Părinte Ierarhe Silvestru, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sfântului Ierarh Silvestru, Episcopul Romei

2 Ianuarie - Glasul 4

Îndreptător credinţei şi chip blândeţelor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai dobândit cu smerenia cele înalte şi cu sărăcia cele bogate; Părinte Ierarhe Silvestru, roagă pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

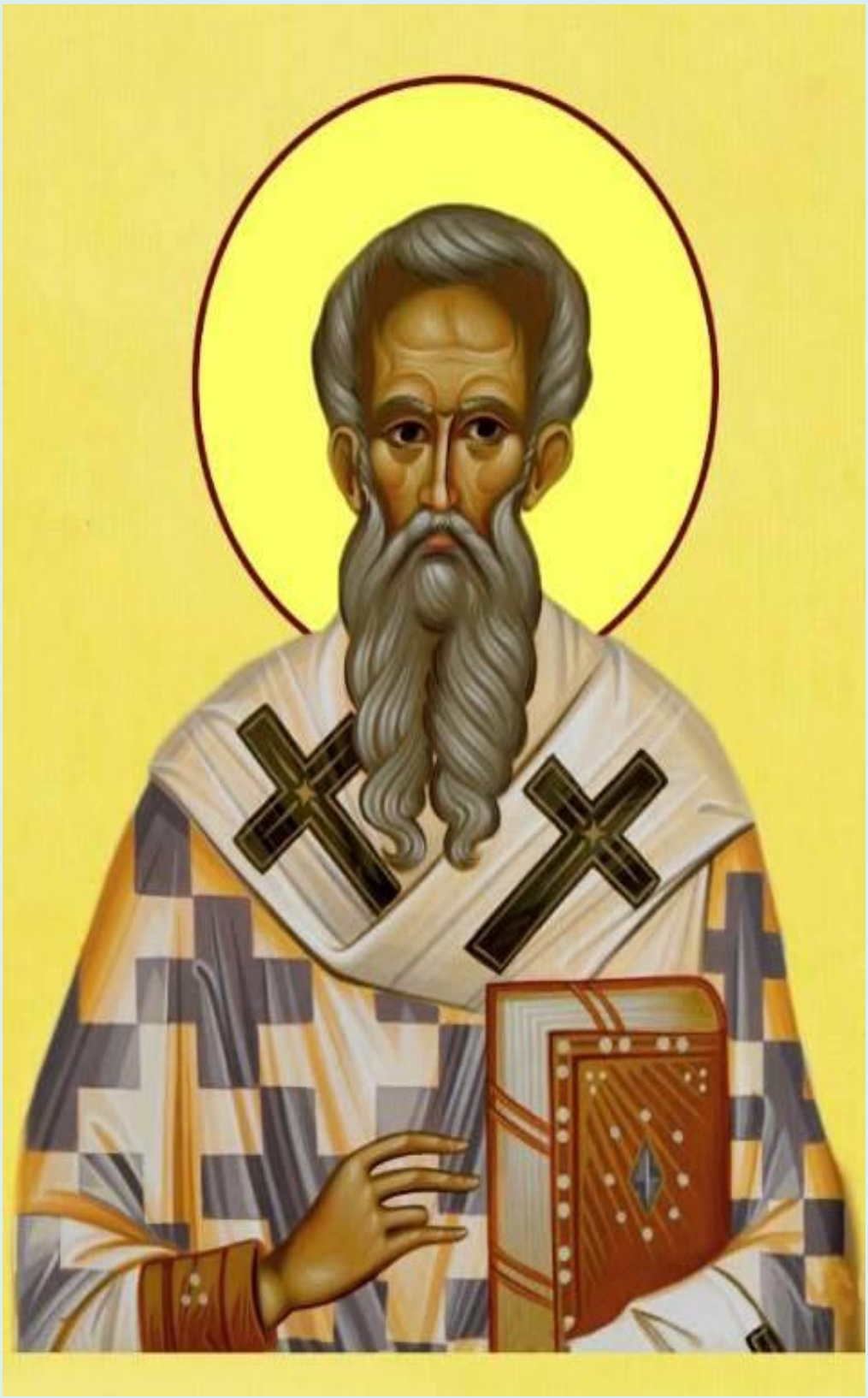

Bucură-te, Sfinte ierarhe Silvestru, slujitor al lui Dumnezeu!